

FARME IHAN - KPM d.o.o.

Letno poročilo 2023

Revidirano letno poročilo za leto 2023

FARME IHAN- KPM, kmetijstvo in proizvodnja mesa, d.o.o.

Podgorje, Korenova cesta 9, 1241 Kamnik

KAZALO

Vsebina

1. PREDSTAVITEV DRUŽBE	8
1.1 Osnovni podatki.....	8
1.2 O družbi	8
1.2.1 Dejavnost družbe.....	8
1.2.2 Zgodovina družbe in skupine.....	9
1.2.3 Organiziranost družbe	10
1.2.4 Predstavitev skupine Farme Ihan	10
1.2.5 Organi upravljanja in vodenja	11
1.3 Pismo Poslovodstva družbe Farme Ihan – KPM	13
1.4 Poslanstvo in vizija družbe Farme Ihan – KPM	14
1.5 Poročilo Nadzornega sveta.....	14
1.5.1. Sestava Nadzornega sveta in komisij Nadzornega sveta v letu 2023.....	15
1.5.2 Poročilo o delu Revizijske komisije.....	15
1.5.3. Delovanje Nadzornega sveta.....	16
1.5.4 Prejemki Nadzornega sveta.....	18
1.5.5 Ocena lastnega delovanja	18
1.5.6. Potrditev letnega poročila in predlog uporabe bilančnega dobička za leto 2023.....	18
1.6 Izjava o upravljanju družbe.....	20
1.6.1. Sklicevanje na kodeks upravljanja	20
1.6.2 Obseg odstopanja pri upravljanju	20
1.6.3 Glavne značilnosti sistema notranjih kontrol in upravljanja tveganj	23
1.6.4 Skladnost poslovanja in integriteta.....	23
1.7 izjava o prikrajšanju.....	24
2. POSLOVNO POROČILO	25
2.1 Poudarki poslovanja v letu 2023	25
2.2. Poslovno okolje	25
2.2.1 Razmere v kmetijstvu	26
2.2.2 Količinska proizvodnja in gibanje borznih cen za svinjino	27
2.3 Dogodki po zaključku poslovnega leta	28
2.4 Lastniška struktura	28
2.5 Načrti za leto 2024.....	29
2.6 Upravljanje s tveganji	29
2.7 Trajnostni razvoj.....	31

2.7.1 Okoljska odgovornost.....	31
2.7.2 Družbena odgovornost.....	32
2.7.3 Dobrobit živali.....	32
2.7.4 Ekonomska trajnost.....	33
2.8. Zaposleni	33
2.8.1 Analiza strukture in gibanja zaposlenih.....	33
2.8.2 Izobraževanje in usposabljanje.....	34
2.8.3 Komuniciranje z zaposlenimi	34
3. Računovodsko poročilo za leto 2023.....	36
3.1. Podlaga za sestavitev računovodskih izkazov	36
3.1.1 Poročajoča družba	36
3.1.2 Delujoča družba.....	36
3.1.3 Funkcijska in predstavitvena valuta	36
3.1.4 Uporaba ocen in presoj	37
3.1.5 Spremembe računovodskih usmeritev	37
3.2. Računovodski izkazi družbe FARME IHAN – KPM d.o.o.....	38
3.2.1 Izkaz poslovnega izida družbe	38
3.2.2 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa.....	39
3.2.3 Izkaz finančnega položaja	40
3.2.4 Izkaz denarnih tokov družbe	41
3.2.5 Izkaz sprememb lastniškega kapitala družbe	43
3.3. Pomembne računovodske usmeritve.....	45
3.3.1 Tečaj in način preračuna v domačo valuto.....	45
3.3.2 Finančni instrumenti.....	45
3.3.3 Nepremičnine, naprave in oprema	46
3.3.4 Osnovna čreda.....	47
3.3.5 Neopredmetena sredstva.....	47
3.3.6 Naložbene nepremičnine	48
3.3.7 Najeta sredstva.....	48
3.3.8 Nekratkoročne poslovne terjatve.....	49
3.3.9 Zaloge	49
3.3.10 Obratna čreda.....	50
3.3.11 Oslabitev sredstev	50
3.3.12 Zasluzki zaposlenih	51
3.3.13 Rezervacije.....	51
3.3.14 Prihodki iz pogodb s kupci.....	52

3.3.15 Finančni prihodki in finančni odhodki	53
3.3.16 Davek od dobička	53
3.3.17 Primerjalne informacije	54
3.3.18 Novo sprejeti standardi in pojasnila, ki so začeli veljati s 1.1.2023.....	54
3.4 Določanje poštene vrednosti.....	56
3.4.1 Nepremičnine, naprave in oprema	57
3.4.2 Biološka sredstva.....	57
3.4.3 Neopredmetena sredstva.....	57
3.4.4 Naložbene nepremičnine	57
3.4.5 Poslovne in druge terjatve	58
3.4.6 Upravljanje s kapitalom.....	58
3.4.7 Izkaz denarnih tokov.....	58
3.5 Pojasnila k računovodskim izkazom	58
3.5.1 Prihodki iz pogodb s kupci	58
3.5.2 Drugi poslovni prihodki	59
3.5.3. Stroški blaga, materiala in storitev.....	59
3.5.4 Stroški dela	60
3.5.5 Amortizacija.....	60
3.5.6 Drugi poslovni odhodki.....	60
3.5.7 Finančni prihodki in odhodki	61
3.5.8 Davek od dobička	61
3.5.9 Neopredmetena sredstva.....	62
3.5.10 Nepremičnine, naprave, oprema	62
3.5.11 Osnovna čreda.....	66
3.5.12 Naložbene nepremičnine	66
3.5.13 Nekatkočasne finančne naložbe	67
3.5.14 Nekatkočasne poslovne terjatve.....	68
3.5.15 Zaloge	68
3.5.16 Obratna čreda in nedokončana proizvodnja.....	68
3.5.18 Terjatve do kupcev	69
3.5.19 Druga kratkočasna sredstva	70
3.5.20 Denar in denarni ustrezniki	70
3.5.21 Kapital.....	70
3.5.22 Rezervacije.....	71
3.5.23 Nekatkočasno odloženi prihodki.....	72
3.5.24 Nekatkočasne finančne obveznosti in nekatkočasne obveznosti iz najemov	72

3.5.25	Kratkoročne finančne obveznosti in obveznosti iz najemov	73
3.5.26	Obveznosti do dobaviteljev	73
3.5.27	Druge kratkoročne obveznosti	74
3.5.28	Obveznosti za davek iz dobička	74
3.5.29	Pogojne obveznosti	74
3.5.30	Finančna tveganja in finančni instrumenti	74
3.5.31	Poštena vrednost.....	76
3.5.32	Prejemki članov posloводства, drugih delavcev družbe, zaposlenih na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, in članov nadzornega sveta.....	77
3.5.33	Posli s povezanimi osebami.....	78
3.5.34	Pojasnilo o popravkih Izkaza finančnega položaja, Izkaza poslovnega izida in Izkaza denarnih tokov	79
3.5.35	Dogodki po datumu bilance stanja.....	80
3.5.36	Predpostavka o delujočem podjetju	80
3.5.37	Razmerje z revizorjem	81
3.5.38	Potencialne obveznosti	81
3.5.39	Izjava posloводства	81
4.	Poročilo neodvisnega revizorja	82

KAZALO TABEL

Tabela 1: Ključni kazalci poslovanja družbe	25
Tabela 2: Matrika obvladovanja tveganj.....	31
Tabela 3: Stopnja izobrazbe zaposlenih.....	34
Tabela 4: Izkaz poslovnega izida	38
Tabela 5: Izkaz drugega vseobsegajočega donosa.....	39
Tabela 6: Izkaz finančnega položaja.....	40
Tabela 7: Izkaz denarnih tokov;	42
Tabela 8: Izkaz sprememb lastniškega kapitala družbe	44
Tabela 9: Amortizacijske stopnje osnovnih sredstev	47
Tabela 10: Amortizacijske stopnje neopredmetenih osnovnih sredstev	48
Tabela 11: Doba trajanja sredstev v najemu	48
Tabela 12: Amortizacijske stopnje sredstev v najemu.....	49
Tabela 13: Prihodki od prodaje.....	58
Tabela 14: Drugi poslovni prihodki	59
Tabela 15: Stroški blaga, materiala in storitev.....	59
Tabela 16: Stroški dela.....	60
Tabela 17: Amortizacija	60
Tabela 18: Drugi poslovni odhodki	60
Tabela 19: Finančni prihodki.....	61
Tabela 20: Finančni odhodki.....	61
Tabela 21: Davek od dobička	61
Tabela 22: Neopredmetena sredstva.....	62
Tabela 23: Tabela PUS.....	63
Tabela 24: Gibanje nepremičnin, naprav in opreme tekočega leta	64
Tabela 25: Gibanje nepremičnin, naprav in opreme predhodnega leta.....	65
Tabela 26: Gibanje vrednosti osnovne črede;	66
Tabela 27: Gibanje vrednosti naložbenih nepremičnin	66
Tabela 28: Deleži v podjetjih v skupini po nabavni vrednosti.....	67
Tabela 29: Odvisne družbe	67
Tabela 30: Gibanje nekratkoročno danih posojil	67
Tabela 31: Vrednost zalog.....	68
Tabela 32: Gibanje vrednosti Obratne črede.....	68
Tabela 33: Terjatve do kupcev	69
Tabela 34: Gibanje vrednosti terjatev do kupcev	69
Tabela 35: Pregled zapadlosti poslovnih terjatev	69

Tabela 36: Druga kratkoročna sredstva	70
Tabela 37: Denar in denarni ustrezniki	70
Tabela 38: Gibanje stanja Rezervacij	71
Tabela 39: Prikaz analize občutljivosti Rezervacij	71
Tabela 40: Nekratkoročno odloženi prihodki	72
Tabela 41: Nekratkoročne finančne obveznosti in nekratkoročne obveznosti iz najemov	72
Tabela 42: Kratkoročne finančne obveznosti	73
Tabela 43: Obveznosti do dobaviteljev	73
Tabela 44: Druge kratkoročne obveznosti	74
Tabela 45: Likvidnostna rezerva	75
Tabela 46: Poslovne in finančne obveznosti s prikazom zapadlosti glavnice	75
Tabela 47: Finančni prihodki in odhodki iz naslova obresti	76
Tabela 48: Poštene in knjigovodske vrednosti finančnih sredstev ter obveznosti	76
Tabela 49: Metoda vrednotenja finančnih sredstev ter obveznosti	76
Tabela 50: Izplačilo BOD po funkcijah	77
Tabela 51: Izplačila članom Nadzornega sveta in revizijske komisije	77
Tabela 52: Prodaja in nabava pri družbah v skupini Farme Ihan	78
Tabela 53: Terjatve in obveznosti do družb v skupini	79
Tabela 54: Popravek napake iz preteklih let	80

KAZALO GRAFOV

Graf 1: Stalež živine po letih	26
Graf 2: Zakol živali po letih	27
Graf 3: Povprečna vrednost AMA za pitance po letih	28
Graf 4: Povprečna vrednost AMA za tekače po letih	28

KAZALO SLIK

Slika 1: Organigram družb v skupini	11
---	----

1. PREDSTAVITEV DRUŽBE

1.1 Osnovni podatki

Polni naziv:	FARME IHAN – KPM, kmetijstvo in proizvodnja mesa, d.o.o.
Skrajšan naziv:	FARME IHAN – KPM d.o.o.
Sedež podjetja:	Podgorje, Korenova cesta 9, 1241 Kamnik
Direktor ¹ :	Matej Resnik (od 26.7.2023)
Osnovna dejavnost družbe:	A/01.460 prašičereja
Število zaposlenih ² :	54
Leto ustanovitve:	2016
Osnovni kapital:	1.107.500,00 EUR
Matična številka:	7019343000
Identifikacijska številka za DDV:	SI30220831
Velikost družbe ³ :	Velika gospodarska družba

1.2 O družbi

Družba FARME IHAN – KPM⁴ d.o.o. je proizvodno podjetje, ki se s svojo dejavnostjo ukvarja z vzrejo in pitanjem prašičev že od leta 1958. Predstavlja pomemben dejavnik pri zagotavljanju samooskrbe s hrano v Sloveniji.

1.2.1 Dejavnost družbe⁵

Družba vzdržuje plemensko čredo in proizvaja prašiče od pripusta do 25 kg tekača na farmah Klinja vas in Pristava. V partnerstvu z izbranimi družinskimi kmetijami skrbimo za kooperantsko pitanje prašičev slovenskega porekla. Ohranjamo obstoječ obseg proizvodnje in zagotavljamo zdravstveno in prehransko ustrezne proizvode ob minimalni obremenitvi okolja.

¹ Predhodno so bili v letu 2023 direktorji družbe še Bojan Bevc, Matjaž Vehovec in Iztok Vilijam Počkaj

² Število zaposlenih na dan 31.12.2023

³ Družba FARME IHAN – KPM je v skladu s 55. členom ZGD-1 kot subjekt javnega interesa razvrščena med velike gospodarske družbe, po kriterijih za razvrščanje družb pa bi sodila med srednje velike družbe.

⁴ V Poslovni in sodni register je družba vpisana kot FARME IHAN – KPM d.o.o., v nadaljevanju pa v letnem poročilu uporabljamo naziv Farme Ihan – KPM.

⁵ Pod nazivom družba je v letnem poročilu mišljena družba Farme Ihan – KPM, razen če ni smiselno drugače opredeljeno.

Farma Klinja vas

Farmo Klinja vas sestavljajo prasilišča, pripustišča, čakališča in enotna vzreja in ima status razmnoževalne farme. Namenjena je vzreji plemenskega podmladka za obnovo črede svinj na obeh farmah in komercialnih križancev za nadaljnje pitanje.

Farma Pristava

Farmo Pristava je že od začetka obratovanja izključno pitovna farma. Vsi rojeni pujski na tej lokaciji so križanci, namenjeni za nadaljnje pitanje v lastni kooperaciji ali pri ostalih kupcih, rejcih.

Kooperacija

Kooperacija podjetja Farme Ihan – KPM se razvija predvsem na področju širšega Prekmurja, Štajerske in Dolenjske. Na področju kooperacije delata dva polno zaposlena strokovnjaka, ki jih podpira strokovna ekipa matične družbe. Naloga kooperantov je načrtovanje, organiziranje in nadziranje storitvenega pitanja za potrebe podjetja. Skrbijo tudi za prehrano živali, saj dobavi kooperantom primerno krmo in s tem zagotavlja odlično kvaliteto, s katero se lahko dosega priraste tudi do 1 kg na dan.

Kooperanti so zunanji sodelavci podjetja, ki delujejo po točno določenih pravilih, posredovanih s strani Farme Ihan – KPM, s tem pa omogočajo enakomerno in učinkovito vzrejo ter končni rezultat. Naloga Kooperacije je tudi pravilno izvajanje predpisane tehnologije pitanja, dobavo krme, vodenja evidenc in obračunov za pogodbene rejce, naselitev tekačev s farme Klinja vas in Pristava ter odpremo pitancev v nadaljnjo obdelavo.

1.2.2 Zgodovina družbe in skupine

Zgodovina družbe Farme Ihan – KPM

Farme Ihan je bila pionirska slovenska farma prašičev, ustanovljena leta 1958. Z letno proizvodnjo 18.000 prašičev je postala prva velika prašičerejska farma z lastno prirejo pujskov in je pomenila začetek industrijske prašičerejske proizvodnje v Sloveniji. Z uvajanjem novih tehnologij se je iz leta v leto povečevala produktivnost. Po ihanskem vzorcu so bile zgrajene vse večje farme v nekdanji Jugoslaviji in državah vzhodne Evrope, prav tako so učinkovite rešitve vplivale na proizvajalce tehnološke opreme na zahodu.

Leta 1980 je družba povečala število živali s 55 tisoč na 85 tisoč pitancev letno. V ta namen je po izpopolnjenem tehnološkem konceptu zgradila tri velike sodobne hleve in pod eno streho zagotovila prostor za proizvodnjo 10.000 pitancev od osemenitve do prodaje. Vedno večje enote so pomenile možnost racionalizacije potreb po hlevskem prostoru in nudile obilo možnosti za avtomatizacijo poslovanja.

S premišljenim uvozom svežega semena iz Norveške, temeljito odbiro in načrtovanjem proizvodnje je naredila pomemben preskok na področju kvalitete. Tako je, kljub primerljivi kvaliteti, ohranila neprimerno boljše zdravstveno stanje živali ter se s to strateško prednostjo lažje postavila ob bok svoji konkurenci. Proizvodnja se je postopno širila s farme v Ihanu na farmo v Krškem in farmo v Kočevju. V letu 2008 je letna proizvodnja na vseh treh lokacijah dosegla 160 tisoč pitancev.

Svoje prodajne poti je širila tudi z nakupom deležev družb iz predelovalne industrije. Od leta 2003 se je oblikovala skupina Farme Ihan, katere poslanstvo je oskrba trga s kakovostnim mesom in mesnimi izdelki slovenskega izvora. Zaradi nepričakovanega in strmega vzpona cen krmnih žit in ostalih proizvodnih stroškov ter izostanka subvencij za dobrobit vzreje živali v letu 2008 in kasneje ter pritiska na strani prodajnih cen, se je od leta 2009 začel obseg proizvodnje močno krčiti. Posledica je bila upad samooskrbe s svinjino v Sloveniji.

Zaradi zastarelosti prostorov in opreme ter nujnosti po večjih investicijah se je v drugi polovici leta 2014 ukinita farma na lokaciji Ihan. Vzreja tekačev se je v celoti preselila na farmi Kočevje in Krško, kjer se je dogradil tudi dodaten tretji hlev.

Zgodovina skupine Farme Ihan

Družba Farme Ihan je bila ustanovljena leta 1959 in pomenila začetek industrijske prašičerejske proizvodnje na svetu. Družba Farme Ihan d.d. je širila svoje prodajne poti tudi z nakupom deležev družb iz predelovalne industrije. Tako se je od leta 2003 oblikovala skupina Farme Ihan, katere poslanstvo je oskrba trga s kakovostnim mesom in mesnimi izdelki slovenskega izvora.

V letu 2015 se je skladno z izčlenitvenim načrtom dejavnost prašičereje iz družbe Farme Ihan d.d. prenesla na družbo Farme Ihan – KPM d.o.o. Skladno z izčlenitvenim načrtom so se na družbo FARME IHAN - KPM d.o.o. prenesle tudi naložbe v odvisne družbe in tako je nastala skupina Farme Ihan.

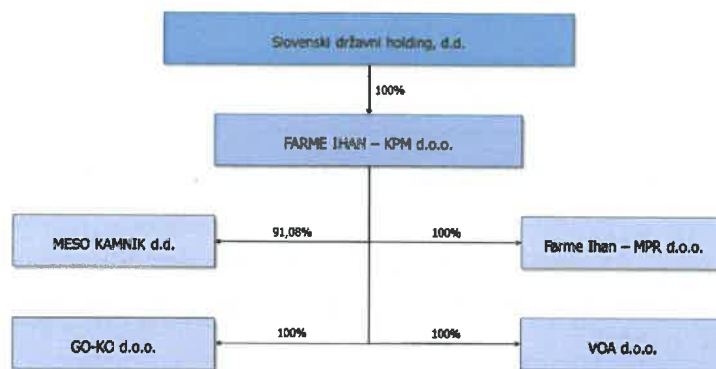
V letu 2020 je družba BR89 prodala 100% lastniški delež družbe Farme Ihan – KPM družbi DUTB d.d. Družba Farme Ihan – KPM je prešla v neposredno last DUTB. V letu 2022 je prišlo do spremembe v lastništvu matične družbe. Z dne 30.12.2022 je novi lastnik 100% deleža družbe FARME IHAN – KPM d.o.o. zaradi pripojitve DUTB d.d. k SDH, d.d. in posledično prenosa premoženja postala družba SDH, d.d.

1.2.3 Organiziranost družbe

Družbo vodi direktor, ki zastopa družbo v vseh pravnih poslih in vodi posle. Direktor družbe zastopa in predstavlja družbo ter opravlja naloge, določene z zakonom, družbeno pogodbo, akti družbe ter sklepi Skupščine. Direktorja družbe imenuje Nadzorni svet, ki šteje štiri člane.

1.2.4 Predstavitev skupine Farme Ihan

Skupino Farme Ihan poleg matične družbe Farme Ihan – KPM na dan 31.12.2023 sestavljajo še štiri delujoče družbe v večinski lasti. Najpomembnejše dejavnosti, ki so združene v skupini Farme Ihan KPM, so poljedelstvo, živinoreja, pridelava mesa in mesnih izdelkov ter proizvodnja mleka.

Slika 1: Organigram družb v skupini

Dejavnost skupine

Organizacijska struktura skupine je postala enostavna in usmerjena v učinkovito opravljanje osnovne dejavnosti. Razdelimo jo lahko na kmetijski in mesnopredelovalni del. Kmetijski del obsega poljedelstvo, prašičerejo in govedorejo. Mesno predelovalni del obsega klavnico prašičev in govedi ter predelavo in prodajo svežega mesa in izdelkov. Integrirano poslovanje družb v skupini omogoča potrošniku uživanje kakovostnega mesa in mesnih izdelkov slovenskega porekla pod blagovno znamko Mesar Anton iz Kamnika.

Družba FARME IHAN – KPM d.o.o. ima svojo selekcijsko farmo s plemenskimi živalmi, na kateri vzredi dve tretjini vseh v Sloveniji vzrejenih tekačev. Del tekačev družba prodaja poslovnim partnerjem v Sloveniji, večino pa jih v partnerstvu s šestdesetimi kooperanti vzredi sama. V šentjurski klavnici se prašiče zakolje in razseka, meso pa se predela v obratu družbe Meso Kamnik. Sveže meso in izdelki se prodajajo na trgovskih policah pod že dobro poznano blagovno znamko Anton. To je Antonov krog, kjer poudarjamo svežino, kratke nabavne poti, manj intenzivno rejo, nadzor nad krmo in seveda tudi dobrobit živali.

1.2.5 Organi upravljanja in vodenja

Edini družbenik družbe FARME IHAN – KPM d.o.o. je SDH, d.d. V letu 2023 je s sklepom edinega družbenika imenoval nov nadzorni svet, ki je potrdil revidirano letno poročilo za leto 2022, uporabo bilančne izgube ter podelil razrešnico poslovodstvu.

Organi družbe so Nadzorni svet in Poslovodstvo družbe. Upravljanje družbe temelji na zakonskih določilih, družbeni pogodbi kot temeljnem pravnem aktu družbe, splošnih aktih družbe in na uveljavljeni ter splošno sprejeti poslovni praksi.

1.2.5.1 Nadzorni svet

Sestava nadzornega sveta je določena z Aktom o ustanovitvi družbe. Nadzorni svet družbe sestavlja šest članov. Štiri člane nadzornega sveta imenuje družbenik, dva člana, ki zastopata zaposlene delavce, pa imenuje svet delavcev. Člana, ki zastopata zaposlene delavce, nista imenovana.

Člani nadzornega sveta so izvoljeni za dobo štirih let in so po poteku lahko ponovno izvoljeni. Člani nadzornega sveta so navedeni v poslovnem delu letnega poročila. Način in organizacijo dela nadzornega sveta družbe ureja Poslovnik o delu nadzornega sveta družbe, ki ga je na podlagi določil

Akta o ustanovitvi družbe sprejel nadzorni svet. Plačila članov nadzornega sveta družbe so prikazana v računovodskem delu letnega poročila, v pojasnilu v zvezi s prejemki določenih oseb.

Nadzorni svet družbe šteje štiri člane in od 21.2.2023 deluje v naslednji sestavi:

- Miha Kerin, predsednik,
- Diana Milivojević, namestnica predsednika,
- Aleš Vesel, član,
- Matej Špragar, član.

Revizijsko komisijo imenuje nadzorni svet, sestava je določena s statutom. Revizijsko komisijo sestavljata dva člana nadzornega sveta in neodvisen strokovnjak za računovodstvo ali revizijo. Naloga revizijske komisije je pomagati nadzornemu svetu na področjih, za katera je posebej usposobljena.

Nadzorni svet ima oblikovano Revizijsko komisijo, ki od 24.2.2023 deluje v sestavi:

- Matej Špragar, predsednik
- Aleš Vesel, namestnik predsednika
- Andreja Cedilnik, zunanja strokovna članica

1.2.5.2 Posloводство družbe

Družbo Farme Ihan – KPM od 26.7.2023 zastopa in vodi Matej Resnik, direktor družbe.

V obdobju od 1.1. do 10.5.2023 je bil direktor družbe Bojan Bevc. V obdobju od 11.5.2023 do 25.7.2023 sta družbo vodila Matjaž Vehovec in Vilijam Iztok Počkaj.

1.3 Pismo Poslovodstva družbe Farme Ihan – KPM

Leto 2023 je bilo po daljšem času leto brez velikih pretresov. V družbi Farme Ihan – KPM d.o.o. smo na svojih dveh vzrejnih farmah v Krškem in Kočevju v preteklem letu vzredili 91 tisoč tekačev, kar nas uvršča daleč na prvo mesto med slovenskimi rejci tekačev. V fazi vzreje smo z več kot 17 živorojenimi pujski na gnezdo dosegli odlične rezultate in smo ponovno primerljivi z najboljšimi evropskimi rejami.

V našo kooperantsko mrežo smo vhlevili 60 tisoč tekačev. Skupaj z našimi dolgoletnimi kooperanti smo z rezultati lahko zelo zadovoljni, saj so se praktično vsi rejski parametri glede na leto 2022 izboljšali.

V odvisni družbi Farme Ihan – MPR d.o.o. smo tedensko zaklali več kot 1.000 pitancev iz lastne vzreje in v letu 2023 razsekali preko 3 tisoč ton mesa. V naši maloprodajni mreži osmih mesnic smo uspeli vrednostno povečati obseg prodaje.

Kljub nihanju cen surovin smo se izkazali kot stabilna proizvodna veriga. Družba Meso Kamnik je slovenski trg oskrbela s 4 tisoč tonami svežega mesa ter preko 4 tisoč tonami mesnih izdelkov in polpripravkov. Omejeni pa nismo samo na slovenski trg, izvozili smo skoraj tisoč ton svežega mesa in mesnih izdelkov. Poslovni prihodki so presegli prihodke predhodnega leta predvsem zaradi večjega obsega prodaje izdelkov in svinjskega mesa iz lastne kooperacije.

Na področju pridelave mleka v družbi GO-KO d.o.o. vzdržujemo obseg prodanega mleka z višjo mlečnostjo, žal pa so se občutno zmanjšale odkupne cene mleka.

Kljub nihanju cen surovin smo se izkazali kot stabilna proizvodna veriga. Rezultat skupine Farme Ihan - KPM odraža tudi številne spremembe, ki so se v letu 2023 odražale v vodstvu družbe. Cenovni pritisk na surovine, krmo in energente, ki je nastal zaradi vojne v Ukrajini, se je zmanjšal. Žal pa za družbo vhodne surovine še vedno ostajajo na zvišanih nivojih, kar zelo bremeni naše tekoče poslovanje.

Zato je sedaj čas, da postavimo novo strategijo in pričnemo z njenim uresničevanjem. Najkasneje do jeseni bo sprejeta Dolgoročna strategija družbe za obdobje 2025 – 2030, ki bo jasno opredeljevala strateške cilje poslovanja in razvoja. Tako bomo skupaj z našimi zaposlenimi tudi v bodoče predstavljali pomemben člen v slovenski prašičereji in mesnopredelovalni industriji.

Kamnik: 19.07.2024

Direktor družbe:

Matej Resnik

1.4 Poslanstvo in vizija družbe Farme Ihan – KPM

Poslanstvo

Poslanstvo družbe Farme Ihan - KPM d.o.o. je oskrba mesnopredelovalne industrije s prašiči slovenskega porekla. Zavezani smo k inovacijam, strokovnosti in skrbi za okolje ter skupnost, ki ji služimo.

Vizija

Naša vizija je postati vodilno podjetje na področju vzreje prašičev, ki nenehno in uspešno uvaja inovativne pristope, povečuje učinkovitost ter ohranja visoke standarde kakovosti in trajnostnega razvoja. Želimo ohraniti izjemne proizvodne rezultate v vzreji ter ustvariti donosno, uspešno in varno družbo, katere kakovost se dokazuje v pripadnosti zaposlenih ter v zadovoljstvu kupcev.

Strategija

Družba kot del skupine Farme Ihan ohranja vertikalno integrirano verigo, ki vključuje vse faze pridelave in predelave hrane, od poljedelstva, kmetijstva, pridelave mleka ter mesnopredelovalne industrije, do trženja kakovostnih izdelkov pod lastno blagovno znamko Anton na področju Slovenije.

Usmerjenost v kakovost: Neprestano izboljševanje procesov in storitev ter zagotavljanje visoke kakovosti vzrejenih živali.

Inovativnost: Aktivno sledenje inovacijam in tehnološkemu napredku ter vpeljava novih pristopov za povečanje produktivnosti in konkurenčnosti.

Trajnostni razvoj: Skrb za okolje, uporaba trajnostnih praks in tehnologij ter prispevanje k ohranjanju naravnih virov.

Strokovnost in znanje: Nenehno izobraževanje zaposlenih ter razvoj njihovih kompetenc in strokovnosti.

Partnerstvo in odnosi s strankami: Gradnja dolgoročnih odnosov s strankami, ki temeljijo na zaupanju, poštenosti in zadovoljstvu strank.

Družbena odgovornost: Vključevanje v lokalno skupnost, podpora razvoju podeželja ter skrb za dobrobit svojih zaposlenih.

1.5 Poročilo Nadzornega sveta

Nadzorni svet družbe je spremljal poslovanje družbe Farme Ihan - KPM d.o.o. in skupine Farme Ihan v poslovnem letu 2023 na podlagi obravnave periodičnih poročil o poslovanju družbe, neposrednih razgovorov s poslovodstvom in drugih gradiv, ki so omogočala vpogled v rezultate in poslovne aktivnosti družbe, skupine in vodstva.

1.5.1. Sestava Nadzornega sveta in komisij Nadzornega sveta v letu 2023

Nadzorni svet družbe Farme Ihan – KPM je deloval v sestavi štirih članov. V obdobju od 1.1.2023 do 21.2.2023 je nadzorni svet deloval v sestavi:

- Aleš Aberšek, predsednik (imenovanje 1.8.2022, prenehanje 21.2.2023),
- Marija Cerjak, namestnica predsednika (imenovanje 1.8.2022, prenehanje 21.2.2023),
- Roman Gregorn, član (imenovanje 1.8.2022, prenehanje 21.2.2023),
- Gojkovič Uroš, član (imenovanje 1.8.2022, prenehanje 21.2.2023).

V tem obdobju ni bilo izvedene nobene seje nadzornega sveta. Na podlagi prejetih odstopnih izjav članov nadzornega sveta in upoštevajoč prihodnje izzive družbe je SDH ocenil, da je potrebna celovita rekonstrukcija sestave nadzornega sveta. Kot edini družbenik naložbe v družbi Farme Ihan – KPM je zato sprejel sklep, s katerim je imenoval nove člane nadzornega sveta.

Z dne 21.2.2023 je bil imenovan nov nadzorni svet s štiriletnim mandatom v sestavi:

- Miha Kerin, predsednik,
- Diana Milivojević, namestnica predsednika,
- Aleš Vesel, član,
- Matej Špragar, član.

Nadzorni svet je imel oblikovano Revizijsko komisijo.

1.5.2 Poročilo o delu Revizijske komisije

Sestava Revizijske komisije

V obdobju od 1.1.2023 do 3.4.2023 je Revizijska komisija delovala v sestavi:

- Marija Cerjak, predsednica (imenovanje 30.8.2022, prenehanje 3.4.2023),
- Gojkovič Uroš, namestnik predsednice (imenovanje 30.8.2022, prenehanje 3.4.2023),
- Andreja Cedilnik, zunanja strokovna članica (imenovanje 21.5.2021, mandat je vezan na trajanje mandata nadzornega sveta)

V tem obdobju ni bilo izvedene nobene seje revizijske komisije. Na konstitutivni seji nadzornega sveta družbe Farme Ihan - KPM z dne 24.2.2023 je prišlo do imenovanja nove revizijske komisije v sestavi:

- Matej Špragar, predsednik
- Aleš Vesel, namestnik predsednika
- Andreja Cedilnik, zunanja strokovna članica

Delovanje Revizijske komisije v letu 2023

Revizijska komisija se je v letu 2023 sestala na šestih sejah, udeležba članov je bila na vseh sejah 100 odstotna. Poleg sklepov o sklepčnosti in potrjevanju zapisnikov prejšnjih sej se je revizijska komisija seznanila s potekom aktivnosti in soglasno sprejela naslednje vsebinske sklepe:

1. redna seja z dne 3.4.2023

- Seznanitev z nerealiziranim sklepom revizorjev in ugotovitvami predrevizije računovodskih izkazov za leto 2022
- Seznanitev z načrtom dela revizije računovodskih izkazov za leto 2022
- Seznanitev z osnutkom Poslovnika revizijske komisije

2. redna seja z dne 8.6.2023

- Seznanitev s Poročilom revizijske komisije o reviziji računovodskih izkazov za leto 2022
- Seznanitev z osnutkom revidiranega Letnega poročila družbe Farme Ihan – KPM in konsolidiranega letnega poročila skupine Farme Ihan za leto 2022
- Seznanitev s poročilom o poslovanju za obdobje januar do april 2023 in ocena poslovanja do konca leta 2023

3. redna seja z dne 14.6.2023

- Seznanitev s Poročilom revizijske komisije o reviziji računovodskih izkazov za leto 2022
- Seznanitev z osnutkom revidiranega Letnega poročila družbe Farme Ihan – KPM in konsolidiranega letnega poročila skupine Farme Ihan za leto 2022

4. redna seja z dne 28.6.2023 – korespondenčna

- Pregled revidiranega Letnega poročila družbe Farme Ihan – KPM in konsolidiranega letnega poročila skupine Farme Ihan za leto 2022 s predlogom Nadzornemu svetu, da ga potrdi.

5. redna seja, z dne 20.9.2023:

- Seznanitev s Poročilom o poslovanju za obdobje januar do julij 2023
- Seznanitev z informacijo o oceni poslovanja v letu 2023 in predlogu o rebalansu plana za leto 2023
- Seznanitev s planom Skupine Farme Ihan KPM za leto 2024 in projekcijo za leto 2025 in 2026
- Seznanitev s kapitalsko neustreznostjo odvisne družbe GO-KO

6. redna seja z dne 5.12.2023

- Seznanitev z aneksi k pogodbam o revidiranju računovodskih izkazov s predlogom za potrditev
- Seznanitev s predlogom za dokapitalizacijo družbe GO-KO
- Seznanitev s poslovanjem Skupine Farme Ihan v obdobju januar – september 2023
- Seznanitev z Osnutkom letnega koledarja sej Revizijske komisija za leto 2024

1.5.3. Delovanje Nadzornega sveta

V letu 2023 se je nadzorni svet sestel na devetih sejah, na katerih je spremljal finančno stanje podjetja, poslovne rezultate in uspešnost poslovanja. Spremljal je informacije o delu revizijske komisije in identificiral ključna tveganja ter ukrepe za njihovo obvladovanje. Pomembna naloga nadzornega sveta je bila ureditev kadrovske situacije v poslovodstvu družbe. Udeležba članov nadzornega sveta na vseh sejah je bila 100 odstotna.

Poleg sklepov o sklepčnosti in potrjevanju zapisnikov prejšnjih sej se je nadzorni svet seznanil s potekom aktivnosti in soglasno sprejel naslednje vsebinske sklepe:

1. konstitutivna seja, z dne 23.2.2023:

- Izvolitev predsednika in namestnika predsednika Nadzornega sveta
- Izvolitev predsednika in članov revizijske komisije

2. redna seja, z dne 22.3.2023:

- Seznanitev s poslovanjem Skupine Farme Ihan za leto 2022
- Seznanitev z načrtom vlaganj in realizacijo vzdrževalnih aktivnosti
- Predstavitev ključnih kadrov in direktorjev družb v skupini
- Poročilo o upravljanju s tveganji
- Korporativno upravljanje in urejanje skladnosti poslovanja

3. redna seja, z dne 12.4.2023:

- Imenovanje direktorja družbe, ki nastopi mandat 26.7.23

4. redna seja, z dne 5.5.2023 - korespondenčna:

- Imenovanje začasnih direktorjev za obdobje od 11.5. do 25.7.2023
- Imenovanje direktorja družbe s petletnim mandatom

5. redna seja, z dne 19.6.2023:

- Seznanitev Nadzornega sveta s Poročilom revizijske komisije o reviziji računovodskih izkazov za leto 2022
- Obravnava revidiranega Letnega poročila družbe Farme Ihan – KPM d.o.o. za leto 2022 s predlogom uporabe bilančnega dobička ter poročila nadzornega sveta v zvezi s pregledom letnega poročila
- Obravnava konsolidiranega revidiranega letnega poročila Skupine Farme Ihan KPM za leto 2022
- Poročilo o poslovanju za obdobje januar do april 2023 in ocena poslovanja do konca leta 2023

6. redna seja, z dne 30.6.2023 – korespondenčna:

- Seznanitev Nadzornega sveta s Poročilom revizijske komisije o reviziji računovodskih izkazov
- Obravnava in potrditev revidiranega Letnega poročila družbe Farme Ihan – KPM d.o.o. za leto 2022 s predlogom uporabe bilančnega dobička ter sprejem poročila nadzornega sveta v zvezi s pregledom letnega poročila
- Obravnava in potrditev konsolidiranega revidiranega letnega poročila Skupine Farme Ihan KPM za leto 2022

7. redna seja, z dne 21.9.2023:

- Seznanitev s poslovanjem družbe Farme Ihan – KPM in skupine Farme Ihan KPM za obdobje od januarja 2023 do julija 2023
- Seznanitev z oceno poslovanja družbe Farme Ihan – KPM in skupine Farme Ihan KPM v letu 2023 in soglasje k rebalansu plana

- Sprejem Plana Skupine Farne Ihan KPM za leto 2024
- Seznanitev s kapitalsko neustreznostjo odvisne družbe GO-KO

8. redna seja, z dne 29.11.2023 – korespondenčna:

- Soglasje k spremembi Akta o ustanovitvi družbe GO-KO

9. redna seja, z dne 12.12.2023:

- Seznanitev s Načrtom obvladovanja tveganja v primeru pojava Afriške prašičje kuge
- Seznanitev s kapitalsko neustreznostjo odvisne družbe GO-KO in predlogom za njeno sanacijo
- Seznanitev s poslovanjem Skupine Farne Ihan v obdobju januar – september 2023
- Seznanitev z informacijo o prodaji zemljišč
- Seznanitev z Osnutkom letnega koledarja sej Nadzornega sveta za leto 2024

Gradiva so bila pravočasno posredovana članom nadzornega sveta in so omogočala kakovostne informacije za temeljito razpravo o vseh področjih poslovanja. Vsebovala so pregledne podatkovne tabele in pojasnila za razumevanje poslovanja družbe. Direktor je izčrpno odgovarjal na dodatna vprašanja in pobude članov Nadzornega sveta ter z njimi profesionalno, odprto in proaktivno sodeloval. Na podlagi navedenega je bilo omogočeno kakovostno delovanje Nadzornega sveta. Poslovodstvo in Nadzorni svet sta na sejah dobro sodelovala, v obdobju med sejami pa je potekala tudi redna komunikacija med predsednikom Nadzornega sveta in direktorjem družbe.

1.5.4 Prejemki Nadzornega sveta

Stroške za delovanje nadzornega sveta in revizijske komisije sestavljajo nadomestila za opravljanje funkcije, sejnine, stroški izobraževanja in službenih poti. Izplačujejo se v skladu s sklepom ustanovitelja ter so razkriti v letnem poročilu družbe. Z neodvisno članico revizijske komisije je bila sklenjena pogodba o sodelovanju ob upoštevanju kriterijev in priporočil upravljavca kapitalskih naložb Republike Slovenije.

1.5.5 Ocena lastnega delovanja

Nadzorni svet je na 7. seji dne 4.3.2024 v skladu s Priročnikom za vrednotenje učinkovitosti nadzornih svetov Združenja nadzornikov Slovenije izvedel samoocenjevanje z uporabo matrike samoocenjevanja. Skupna ocena učinkovitosti dela Nadzornega sveta v letu 2023 je znašala 3,35 (najvišja možna ocena je 4). Na podlagi samoocene je bil sprejet plan aktivnosti za izboljšave.

1.5.6. Potrditev letnega poročila in predlog uporabe bilančnega dobička za leto 2023

Nadzorni svet je revidirano Letno poročilo družbe za leto 2023 in konsolidirano letno poročilo skupine obravnaval na 12. redni seji dne 22.07.2024.

Letno poročilo družbe in konsolidirano letno poročilo skupine je revidirala revizijska družba BDO d.o.o., ki je izdala pozitivno mnenje.

Nadzorni svet je ugotovil, da je Letno poročilo družbe za leto 2023 sestavljeno v skladu z določbami ZGD-1 in Mednarodnimi računovodskimi standardi. Nadzorni svet meni, da letno poročilo družbe daje verodostojen odraz poslovanja družbe v preteklem poslovnem letu ter podaja resničen in pošten prikaz finančnega položaja družbe Farme Ihan-KPM, d.o.o., na dan 31. 12. 2023, njenega poslovnega izida in denarnih tokov za leto 2023.

Ob sprejemanju letnega poročila se je nadzorni svet opredelil tudi do izjave o upravljanju družbe, ki je vključena v poslovno poročilo Letnega poročila družbe za leto 2023 ter ocenil, da je odsev dejanskega stanja upravljanja družbe v letu 2023.

Po končni preveritvi letnih poročil in računovodskih izkazov s pojasnili, preveritvi predloga posloводства za uporabo bilančnega dobička ter poročila pooblaščenega revizorja, nadzorni svet ni imel pripomb in je Letno poročilo družbe Farme Ihan KPM, d.o.o., ter konsolidirano poročilo skupine Farme Ihan za leto 2023 potrdil.

Nadzorni svet je preveril predlog posloводства za uporabo bilančnega dobička na dan 31.12.2023, o katerem bo dokončno odločal edini družbenik SDH d.d. in soglašča s predlogom posloводства, da čista izguba poslovnega leta 2023 ostane nepokrita.

Kamnik, 22.07.2024

Predsednik nadzornega sveta

Miha Kerin

1.6 Izjava o upravljanju družbe

Skladno s petim odstavkom 70. člena Zakona o gospodarskih družbah (ZGD-1), podjetje Farme Ihan – KPM kot del poslovnega poročila podaja Izjavo o upravljanju. Ta Izjava o upravljanju se nanaša na obdobje 1.1.2023 do 31.12.2023. V poslovnem letu 2023 je vodenje in upravljanje družbe Farme Ihan – KPM temeljilo na veljavni zakonodaji, priporočilih Slovenskega državnega holdinga d.d., dobri praksi in internih aktih družbe. Družba Farme Ihan – KPM je družba z omejeno odgovornostjo. Njeno upravljanje je dvotirno, družbo vodi direktor družbe, nadzoruje pa ga Nadzorni svet. Organi družbe so družbenik, Nadzorni svet in direktor družbe.

1.6.1. Sklicevanje na kodeks upravljanja

Družba Farme Ihan – KPM pri svojem delu in poslovanju kot referenčni kodeks spoštuje Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države. Družba pri svojem delu in poslovanju kot referenčni kodeks spoštuje Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države. Prizadeva si tudi k izpolnjevanju Priporočil in pričakovanj Slovenskega državnega holdinga, d. d. Veljavni Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države in Priporočila in pričakovanja Slovenskega državnega holdinga, d. d., sprejeta decembra 2023, sta dostopna na spletni strani www.sdh.si

1.6.2 Obseg odstopanja pri upravljanju

Družba FI-KPM d.o.o. je pri svojem poslovanju, upoštevajoč dejavnosti in druge posebnosti družbe, v večji meri upoštevala priporočila, ki izhajajo iz **Kodeksa korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države** (v nadaljevanju KKUDD), odstopanja pa so navedena v nadaljevanju:

Priporočilo 3.1

Družba sledi temeljnemu cilju, ki izhajajo iz KKUDD, vendar ciljev nima opredeljenih v Aktu o ustanovitvi družbe.

Priporočilo 3.3

Družba trenutno še nima določenih strateških ciljev poslovanja in razvoja. Najkasneje do jeseni bo sprejeta Dolgoročna strategija družbe za obdobje 2025 – 2030, ki bo navedene cilje jasno opredeljevala.

Priporočilo 3.4

Družba nima sprejete Politike upravljanja družbe kot poseben dokument. Priporočila iz tega člena se uporabljajo v internih aktih in v Poslovnem poročilu družbe.

Priporočilo 3.8

Družba v vseh procesih zaposlovanja, napredovanja in razvoja kadrov spoštuje raznolikost in zagotavlja enake možnosti vsem, ne glede na spol, starost, vero, nacionalnost in druge lastnosti, vendar zaradi

majhnosti organov vodenja in nadzora zanjo Akt o politiki raznolikosti ni smotrno, zato odstopa od priporočila.

Priporočilo 6.10

Družba odstopa od priporočila, saj nadzorni svet svojega kompetenčnega profila še ni sprejel, ga pa namerava sprejeti. Člani nadzornega sveta izpolnjujejo pogoje za izvolitev na to funkcijo, ki jih določa ZGD-1, drugi predpisi in akt o ustanovitvi, ter pogoje in merila iz drugega, tretjega in četrtega odstavka 21. člena ZSDH-1 ves čas trajanja funkcije.

Priporočilo 6.15.1

Vsi člani nadzornega sveta so neodvisni od družbe in posloводства družbe. Družba delno odstopa od priporočila, ker se izjave o neodvisnosti hranijo v tajništvu družbe in niso objavljene na spletni strani. Možen je vpogled na poziv.

Priporočilo 6.23

Družba odstopa od priporočila, saj v družbi zaenkrat ni bila zaznana potreba za sklenitev pogodbe o zavarovanju odgovornosti člana Nadzornega sveta.

Priporočilo 7.9

Družba odstopa od priporočila, ki pojasnjuje uresničevanje vizije družbe v Poslovnem poročilu, saj še nima določenih strateških ciljev poslovanja in razvoja. Sprejeti bodo v Dolgoročni strategiji družbe za obdobje 2025 – 2030.

Priporočilo 7.9.2

Družba odstopa od priporočila o implementaciji načel Nacionalnega akcijskega načrta Republike Slovenije za spoštovanje človekovih pravic v gospodarstvu. Trenutna ustavnopravna ureditev zahteva, da gospodarske družbe spoštujejo in varujejo človekove pravice. Gospodarski subjekti morajo spoštovati Ustavo in zakone Republike Slovenije. Glede na navedeno, družba ne vidi potrebe po dodatnem podpisovanju zavez o spoštovanju človekovih pravic.

Priporočilo 7.10

Družba odstopa od priporočila. Zaradi majhnosti podjetja je politika nasledstva težko izvedljiva.

Priporočilo 8.7

Družba odstopa od priporočila. Zaradi majhnosti in zagotavljanja fleksibilnosti, družba ne izdeluje finančnega koledarja.

Priporočilo 9.2

Družba delno odstopa od priporočila. Sistem tveganj obvladuje v okviru notranje organizacije sektorjev in služb.

Priporočilo 9.3.0

Družba redno izvaja zunanjo revizijsko dejavnost. Revizijska komisija in Nadzorni svet bosta skladno s Kodeksom letno preverjala potrebo po vzpostavitvi funkcije notranje revizije.

Priporočilo 10.1

Družba odstopa od priporočila, saj nima sprejetega etičnega kodeksa. Družba spoštuje etiko in skrbi za krepitev ugleda zaposlenih in družbe kot celote. Družba in vse družbe v Skupini Farme Ihan pri svojem delovanju upoštevajo načela, ki izhajajo iz Kodeksa korporativnega upravljanja edinega družbenika⁶.

Poleg KKUDD je družba zavezana tudi k izpolnjevanju **Priporočil in pričakovanj Slovenskega državnega holdinga**. Odstopanja od priporočil so navedena v nadaljevanju:

Priporočilo 3.8

Družba v skladu s poslovnimi interesi in zaradi varovanja poslovnih skrivnosti iz pogodbenih razmerij in podatkov, katerih razkritje bi povzročilo poslovno škodo, na svoji spletni strani ne objavlja podatkov o izbranem ponudniku (naročilo blaga in storitev), vrstah poslov in vrednosti sklenjenega posla.

Priporočilo 3.10

Družba odstopa od priporočila. Postopkov dodeljevanja sponzorstev in donatorstev nima objavljenih na svoji spletni strani. Zneski donatorskih in sponzorskih sredstev so nizki in v glavnem usmerjeni v lokalno okolje.

Priporočilo 4.4

Družba odstopa od priporočila. Podatke o stroških dela razkriva v letnih poročilih.

Priporočilo 6.4

Družba odstopa od priporočila. Pri sklicu in vodenju skupščin družbe dosledno upošteva vsa zakonska določila, vendar kot enoosebna družba z omejeno odgovornostjo gradiva za skupščino ne objavlja na spletni strani.

Priporočilo 6.8

Družba odstopa od priporočila. V skladu z ZGD objavlja Revidirano letno poročilo do 31.8. za preteklo leto.

Priporočilo 7.1

Družba odstopa od priporočila glede vključevanja treh vidikov trajnostnega poslovanja (okoljski, družbeni in upravljavski) v poslovno strategijo skupine. Družba je že vključena v presojo zakonodajnih zahtev in izpolnjevanje meril za ugotavljanje upravičenosti pri pridobivanju okoljskih in drugih subvencij. Družba aktivno ukrepa na podlagi ugotovljenih tveganj, posamezni vidiki trajnostnega poslovanja so že vključeni v interne pravilnike, v celoti pa nima vključenih v svoji poslovni strategiji. Sprejeti bodo v Dolgoročni strategiji družbe za obdobje 2025 – 2030.

Priporočilo 8.1

Družba odstopa od priporočila. Trenutna ustavnopravna ureditev zahteva, da gospodarske družbe spoštujejo in varujejo človekove pravice. Gospodarski subjekti morajo spoštovati Ustavo in zakone

⁶ Edini družbenik in 100% lastnik družbe Farme Ihan – KPM je SDH d.d., ki pri svojem delu in upravljanju družb v lasti SDH uporablja Kodeks korporativnega upravljanja družb s kapitalsko naložbo države (KKUDD).

Republike Slovenije. Glede na navedeno, družba ne vidi potrebe po dodatnem podpisovanju zavez o spoštovanju človekovih pravic.

Priporočilo 11.2

Družba delno odstopa od priporočila. Sistem tveganj se obvladuje v okviru notranje organizacije sektorjev in služb, zato koordinator aktivnosti upravljanja tveganj posebej ni imenovan.

1.6.3 Glavne značilnosti sistema notranjih kontrol in upravljanja tveganj

Družba skladno z določili ZGD-1, Aktom o ustanovitvi in internimi akti vzpostavlja in vzdržuje ustrezen sistem notranjih kontrol in upravljanja tveganj, ki jim je, ali bi jim bila družba lahko podvržena.

Sistem notranjih kontrol v družbi v povezavi s postopkom računovodskega poročanja vključuje:

- sistem računovodskih usmeritev,
- evidentiranje poslovnih dogodkov in izdelavo računovodskih izkazov v skladu z veljavno zakonodajo, SRS, MSRP in internimi akti,
- poročanje v letnih poročilih v skladu s MSRP,
- ostale postopke, ki zagotavljajo zanesljivost in pravilnost podatkov/informacij ter poštenost računovodskih izkazov (vodstveni nadzor, zunanji nasveti pri kompleksnejših primerih, zanesljiv informacijski sistem, izobraževanje, kolegiji, itd.),
- preglede notranjih poslovnih procesov,
- zunanjo revizijo.

Upravljanje s tveganji se izvaja skozi proces prepoznavanja in vrednotenja tveganj, na podlagi česar se sprejmejo in izvajajo ukrepi obvladovanja tveganj, periodični nadzor in poročanje. Pomembnejša tveganja se obravnavajo na kolegiju posloводства.

1.6.4 Skladnost poslovanja in integriteta

Družba je na nivoju Skupine Farme Ihan sprejela ničelno toleranco do prevar, s čimer jasno sporočamo našo zavezo k aktivnemu zagotavljanju poštenega, odgovornega in zakonitega poslovanja. S sprejemom Politike obvladovanja prevar preprečujemo, odkrivamo in preiskujemo prevare ter določamo naloge in odgovornosti zaposlenih, povezane s preprečevanjem, odkrivanjem in preiskovanjem prevar.

Cilji v zvezi z obvladovanjem tveganja prevar so:

- zmanjševanje prevar z upoštevanjem ničelne tolerance do njih;
- ozaveščanje zaposlenih o indicih prevar in načinih njihovega obvladovanja;
- izobraževanje zaposlenih o njihovi odgovornosti pri prepoznavanju prevar in poročanju o njih;
- stalno izboljševanje in upravljanje sistemov notranjih kontrol, povezanih s preprečevanjem in odkrivanjem prevar;
- zagotavljanje ustreznih virov za preprečevanje, odkrivanje in preiskovanje prevar;
- dosledno upoštevanje relevantnih predpisov, usmeritev in kodeksov;
- skrb za pravočasno in ustrezno preverjanje sumov prevar;
- zagotavljanje anonimnosti prijaviteljev;

- varovanje ugleda in premoženja družb Skupine Farme Ihan.

Vzpostavili smo notranje prijavnne poti in vzpostavili sistem zaščite prijavitelja. Prijave sumov prevar so omogočene vsem zaposlenim in tretjim osebam. Določena so osnovna načela in pravila, ki so v skladu z veljavnimi predpisi s področja prevar in korupcije, s smernicami, mednarodnimi standardi ravnanja ter internimi akti, ki jih morajo zaposleni pri opravljanju svojega dela in pri poslovanju vselej upoštevati. Veljajo za vse družbe v Skupini Farme Ihan.

1.7 izjava o prikrajšanju

Vodstvo družbe je pripravilo Poročilo o odnosih do povezanih družb po 545. členu ZGD-1, v katerem razkriva vsa pravna razmerja in transakcije s povezanimi osebami. Na podlagi razkritih transakcij vodstvo družbe ugotavlja, da je družba Farme Ihan – KPM pri vsakem pravnem poslu s povezanimi osebami prejela ustrezno povračilo in s tem, ko je družba Farme Ihan – KPM, storila oziroma opustila pravni posel s povezano osebo, za to ni bila prikrajšana in ji ni bila povzročena poslovna oziroma gospodarska škoda.

2. POSLOVNO POROČILO

2.1 Poudarki poslovanja v letu 2023⁷

FARME IHAN - KPM d.o.o.	2022 popravljeno	2023
Čisti prihodki od pogodb s kupci	14.183.903	17.574.023
Čisti poslovni izid	-696.846	-287.336
EBITDA	28.265	1.711.674
ROE (v %)	-13,05	-6,31
EBITDA marža (v %)	0,17	9,16
Bruto dodana vrednost na zaposlenega (v EUR)	36.263	69.663
Neto finančni dolg / EBITDA	310,98	4,84
CAPEX v čistih prihodkih od prodaje (v %)	0,60	0,48

Tabela 1: Ključni kazalci poslovanja družbe

2.2. Poslovno okolje⁸

V letu 2023 se je zmanjšala negotovost, ki smo jo v zadnjih letih občutili z epidemijo Covid-19, vojno v Ukrajini ter nestabilnostjo na trgih energentov in surovin. Gospodarska aktivnost v Sloveniji se vedno bolj umirja, po podatkih SURS se je BDP v Sloveniji v letu 2023, v primerjavi z letom 2022, povečal za 1,6% (v letu 2022 se je povečal za 2,5%).

Po rekordni inflaciji v letu 2022 se je umirila tudi rast cen. Povprečna letna inflacija je v letu 2023 znašala 4,2% (v letu 2022 je znašala 10,3%). K letni inflaciji so največ prispevale višje cene alkoholnih pijač in tobaka, storitev v izobraževanju in zdravstvu. Cene hrane in brezalkoholnih pijač so se v letu 2023 v povprečju povečale za 4,6%.

Negativne obrestne mere so preteklost. Vrednost 6M EURIBOR je ob koncu leta 2023 znašala 3,861%, kar je več kot odstotno točko več kot v primerljivem obdobju predhodnega leta.

Povprečna mesečna bruto plača v letu 2023 je znašala 2.220,95 EUR in je bila za 9,7% višja kot je znašalo povprečje za leto 2022. Število delovno aktivnih prebivalcev je bilo v letu 2023 na enakem nivoju kot v letu 2022. Stopnja brezposelnosti je bila na letni ravni 3,8%, torej za 0,2 odstotne točke

⁷ Kazalci iz tabele so izračunani na naslednji način:

- EBITDA: Rezultat iz poslovanja (EBIT) + Prevrednotovalni poslovni odhodki + Amortizacija
- ROE (v %): Čisti poslovni izid obračunskega obdobja / povprečni Kapital ob koncu tekočega in predhodnega obdobja
- EBITDA marža (v %): EBITDA / Čisti prihodki od prodaje
- Bruto dodana vrednost na zaposlenega: (Poslovni prihodki – Stroški blaga materiala in storitev – Prevrednotovalni poslovni odhodki) / povprečno število zaposlenih iz ur
- Neto finančni dolg / EBITDA: (Kratkoročne + dolgoročne finančne obveznosti – Kratkoročne finančne naložbe – Denarna sredstva) / EBITDA
- CAPEX v čistih prihodkih od prodaje: Izdatki za naložbe v kapitalna sredstva / Čisti prihodki od prodaje

⁸ Vir: UMAR, Pomladanska napoved gospodarskih gibanj 2024

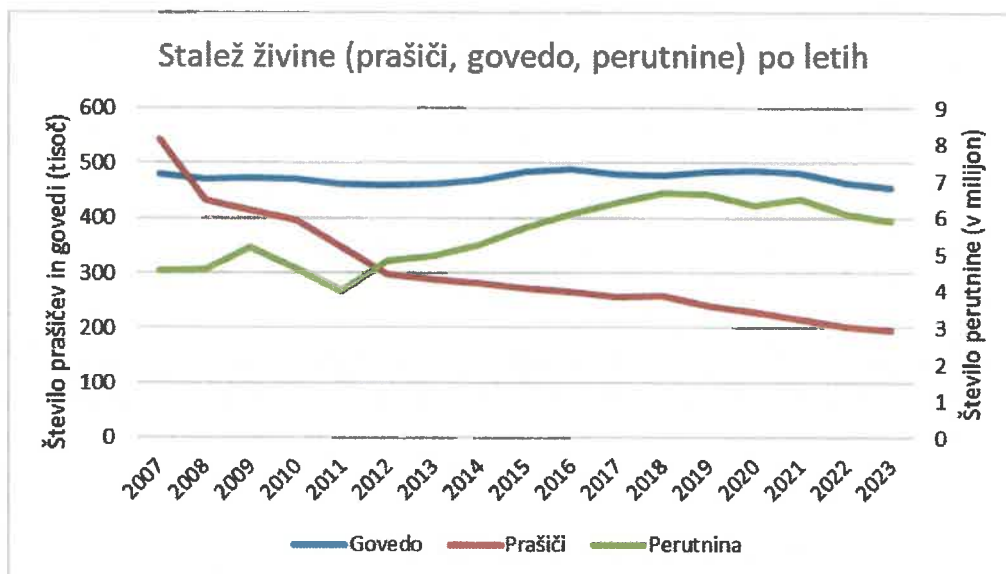
nižja kot v letu 2022. Kljub temu smo se delodajalci v letu 2023 soočali s pomanjkanjem delovne sile in smo zato iskali delavce med starejšimi, mladimi in tujimi delavci.

2.2.1 Razmere v kmetijstvu⁹

Stalež živine v slovenskih gospodarstvih

Trendi na področju prašičereje v Sloveniji niso prav nič spodbudni, tako pri številu rejcev, kot pri staležu živali. Vsa kmetijska gospodarstva skupaj so redila približno 196.000 prašičev, to je bilo okoli 3% ali 6.000 živali manj kot pred enim letom. Dolgoletno upadanje števila prašičev nadaljuje in v letu 2023 smo tako prvič redili manj kot 200.000 prašičev oz. najmanj po letu 1991. Največji stalež prašičev je bil leta 2002, ko smo redili 656.000 prašičev.

Stalež prašičev družbe Farme Ihan - KPM d.o.o. (tekači, pitanci in plemenska čreda) predstavlja slabo petino celotnega staleža prašičev v Sloveniji.

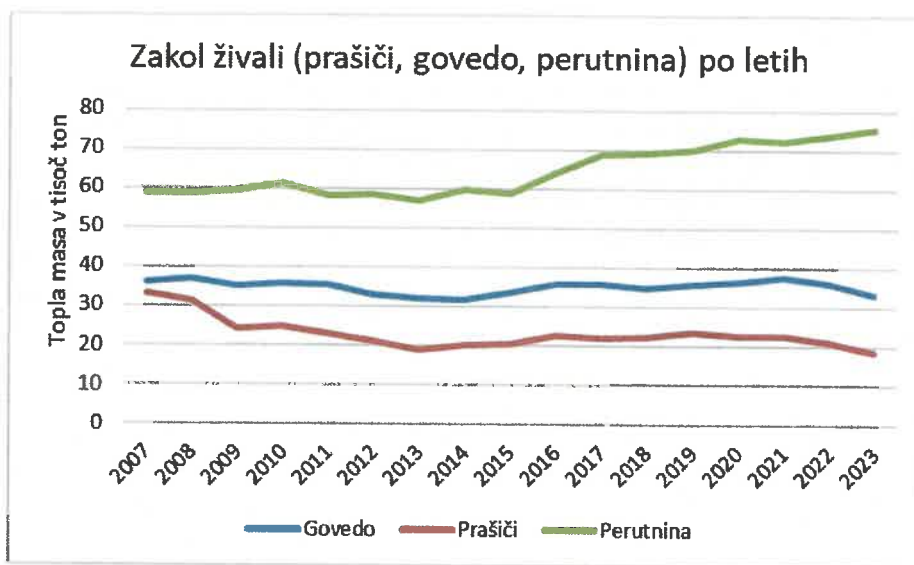
Graf 1: Stalež živine po letih

Proizvodnja in predelava mesa

Število zaklanih prašičev v Sloveniji se je na letni ravni zmanjšalo v dveh kategorijah: pri pitanih prašičih za 9% (-19.000 živali) in pri izločenih plemenskih prašičih za 20% (-600 živali). Pri drugih dveh kategorijah prašičev se je število zaklanih živali povečalo: pri mladih pitanih merjascih za 17% (+20 živali) in pri prašičkih za 3% (+600 živali).

⁹ Vir: Vir: © SURS – Statistični urad Republike Slovenije

Pri skupni masi trupov zaklanih prašičev smo zaznali upad za okoli 12 % (- 2.457 ton). Masa trupov izločenih plemenskih prašičev se je zmanjšala za 20 % (- 88 ton) in pitanih prašičev za 12 % (-2.377 ton).

Graf 2: Zakol živali po letih

Kmetijske surovine

Po dveh letih znatne rasti pri vhodnih surovinah v kmetijstvu je lani prišlo do pocenitev. Cene surovin in storitev v kmetijstvu so lani upadle za 8,4%. Najbolj so se znižale cene gnojil (-31%), povečale pa so se cene semen (+10%) in krmil (+4%).

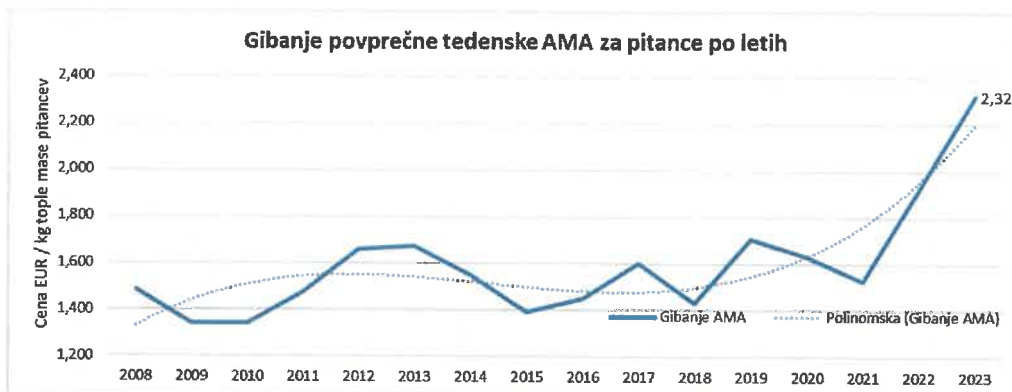
2.2.2 Količinska proizvodnja in gibanje borznih cen za svinjino

Dejavnost družbe Farme Ihan – KPM d.o.o. je vzreja tekačev in pitanje. Vzreja tekačev poteka na dveh lokacijah, farmi Krško in Kočevje, pitanje pa v kooperaciji. V letu 2023 je bilo vzrejenih 90.841 tekačev, v kooperacijsko pitanje pa je bilo vhlavljenih 59.861 tekačev.

Povprečna AMA¹⁰ (avstrijska borzna cena), ki je osnova za določanje prodajne cene pitancev, se je že drugo leto zapored bistveno povečala. V letu 2023 je povprečna tedenska vrednost AMA¹¹ znašala 2,322 EUR/kg tople mase, kar je v primerjavi z AMA preteklega leta predstavlja 21% povečanje.

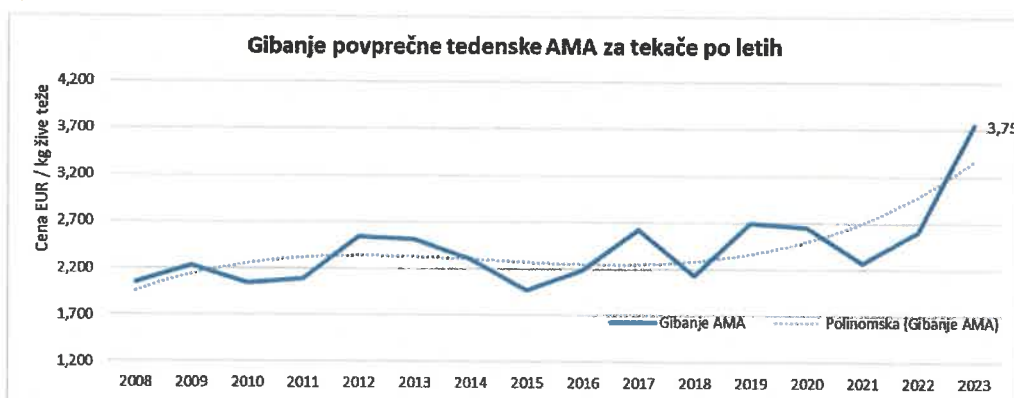
¹⁰ AMA je kratica za AgrarMarkt Austria, ki spremlja avstrijski kmetijski trg v skladu z zakonom in pristojnostmi avstrijskega kmetijskega ministrstva

¹¹ Vir: <https://steirerfleisch.at/marktpreise>

Graf 3: Povprečna vrednost AMA za pitance po letih

Tudi za tekače se je povprečna AMA že drugo leto zapored povečala. V letu 2023 je povprečna tedenska vrednost AMA za tekače znašala 3,75 EUR/kg žive teže, kar v primerjavi s preteklim letom predstavlja 44% povečanje.

Graf 4: Povprečna vrednost AMA za tekače po letih

2.3 Dogodki po zaključku poslovnega leta

Pomembnejših dogodkov po zaključku poslovnega leta, ki bi vplivali na prikazane računovodske rezultate leta 2023, ne beležimo.

2.4 Lastniška struktura

Družba Farme Ihan – KPM je od 30.12.2022 v 100% lasti družbe SDH d.d. Vložek SDH d.d. predstavlja osnovni kapital v višini 1.107.500 EUR ter kapitalske rezerve v višini 10.180.309 EUR.

2.5 Načrti za leto 2024

Družbe v skupini Farme Ihan bodo v letu 2024 skupaj pripravile programsko strategijo za obdobje 2025 do 2030. V družbi Farme Ihan – KPM bomo še naprej stremeli k zagotavljanju ustreznih proizvodnih pogojev, kar bo tudi dolgoročno prineslo optimalne rezultate na področju vzreje in pitanja ter zadostilo pogojem vključenja v shemo dobrobit živali.

Največ energije bomo vložili v racionalizacijo poslovnih procesov, kot na primer zagotavljanje »all in - all out« sistema v vseh fazah vzreje; skrb za povečanje izenačenosti tekačev z dodatnimi vzrejnimi oddelki; optimiziranje prehrane plemenskih svinj glede na povečanje gnezda. Nadaljevali bomo z vlaganji v biovarnost, s čemer bomo prispevali k izboljšanju zdravja živali in zmanjšanju tveganja izbruha afriške prašičje kuge.

V prihodnosti nameravamo ohraniti vertikalno integrirano verigo pridelave in predelave hrane pod lastno blagovno znamko Anton.

2.6 Upravljanje s tveganji

Družba Farma Ihan – KPM je vodilno podjetje v Sloveniji na področju vzreje tekačev in pitanja. Zaradi narave svojega delovanja se podjetje sooča z različnimi tveganji, ki bi lahko vplivala na njegovo poslovanje, ugled in trajnostni razvoj. Zato je ključnega pomena, da podjetje ustrezno obvladuje tveganja in zagotovi stabilnost ter rast poslovanja.

Potencialna tveganja in nevarnosti

Prvi korak pri obvladovanju tveganj je prepoznavanje potencialnih nevarnosti in izzivov, s katerimi se podjetje lahko sooča. Najpomembnejša so zdravstvena tveganja, še posebej Afriška prašičja kuga (v nadaljnjem besedilu APK). Poleg zdravstvenega obstajajo še drug tveganja:

- Tveganja v povezavi z naravnimi pojavi, kot so suše, poplave ali neugodne vremenske razmere, ki lahko vplivajo na pridelek ali živinorejo.
- Tržna tveganja, kot so nihanja cen surovin ali spremembe v povpraševanju po kmetijskih proizvodih.
- Operativna tveganja, vključno s tveganji v oskrbovalni verigi, tehnološkimi okvarami ali izgubo ključnega osebja.
- Tveganja v povezavi s skladnostjo, kot so predpisi glede varstva okolja, higiene in dobrega počutja živali.

Ocena in razvrstitev identificiranih tveganj

Tveganja ocenimo in razvrstimo glede na njihov potencialni vpliv na podjetje in verjetnost njihovega pojava. Za vsako tveganje je treba oceniti, kako bi lahko vplivalo na finančne rezultate, ugled podjetja, operativne procese in druge ključne dejavnike.

Razvoj Strategij za Obvladovanje Tveganj

Po oceni tveganj podjetje razvije strategije za njihovo obvladovanje. To lahko vključuje različne ukrepe, kot so:

- Diverzifikacija pridelkov ali proizvodnje, da se zmanjša izpostavljenost tržnim nihanjem.
- Sklenitev zavarovalnih pogodb za zaščito pred naravnimi nesrečami ali izgubo pridelka.
- Vlaganje v tehnološke rešitve za povečanje učinkovitosti in zanesljivosti operativnih procesov.
- Izvajanje rednih revizij skladnosti s predpisi ter izobraževanje zaposlenih o relevantnih predpisih in postopkih.

Za obvladovanje zdravstvenih tveganj je bil v letu 2023 na nivoju skupine sprejet dokument Obvladovanje tveganj v primeru pojava APK v Skupini Farme Ihan. V njem je opisan opis bolezni in biovarnostni ukrepi, ki jih izvajamo na farmah, da zmanjšamo tveganje vnosa na matične farme. V primeru suma in potrditve APK so predvideni ukrepi na farmah, v območju z omejitvami, postopki v klavnici. Določa tudi obdobje trajanja ukrepov, urejanje odškodnine in finančne določbe v skladu z zakonodajo in pravilniku pristojnih organov.

Izvajanje in Nadzor

Implementacija strategij za obvladovanje tveganj je ključnega pomena za uspešno upravljanje tveganj v podjetju. Redno spremljanje in nadzor nad izvajanjem teh strategij omogočata prilagajanje, če je potrebno, in zagotavljanje, da ostanejo učinkovite v dinamičnem okolju.

Predstavitev matrike tveganj

Opredelelitev tveganj in njihovo učinkovito obvladovanje je ključno za dolgoročni uspeh družbe Farme Ihan – KPM. Z ustrezno identifikacijo, oceno, razvojem strategij ter implementacijo in nadzorom ukrepov za obvladovanje tveganj lahko podjetje zmanjša svojo ranljivost in zagotovi stabilnost ter trajnostnost svojega poslovanja v prihodnosti.

Opredelitev	Obvladovanje
<p>Tveganje na področju prodaje</p> <p>Med prodajnimi tveganji je največ pozornosti namenjene aktivnostim v primeru zmanjšanih potreb po svljinji sestrške družbe.</p>	<p>Strateško sodelovanje s sestrsko družbo Meso Karnik kot najpomembnejšim kupcem zmanjšuje tveganja dobav svinjskega mesa in pomeni skupen razvoj pri kakovosti s pozitivnimi učinki na obe družbi. V primeru nihanj na domačem trgu se odzivamo tudi z izvozom pitancev v sosednje države.</p>
<p>Tveganja na področju nabave</p> <p>Pri procesu nabave so dejavniki tveganja povezani z obvladovanjem nepričakovanih sprememb cen surovin, dobavnih rokov in kakovosti vhodnih surovin.</p>	<p>Tveganja pri nabavi ključnih surovin zmanjšujemo z večjimi nabavami v cenovno ugodnejšem obdobju (žetev). S terminskimi zakupi zmanjšujemo tveganja, ki nastopijo pri spekulativnih nihanjih surovin, ki kotirajo na svetovnih borzah.</p>
<p>Tveganja na področju proizvodnih procesov</p> <p>Se nanašajo na nedelovanje ključne opreme</p>	<p>Tveganja na področju proizvodnih procesov se omejujejo z rednimi vzdrževalnimi in preventivnimi pregledi opreme. Strokovni delavci se redno izobražujejo in proučujejo dobre prakse v panogi. Premožanje družbe je tudi primerno zavarovano.</p>
<p>Tveganja iz varstva pri delu</p> <p>Tveganja so povezana predvsem z mehanskimi poškodbami v proizvodni, predvsem pri klanju in razseku</p>	<p>Tveganja iz varstva pri delu so opredeljena z ustreznimi pravilniki, ki predpisujejo tudi ukrepe za zagotavljanje ustrezne varnosti zaposlenih pri delu.</p>
<p>Valutno tveganje</p> <p>Tveganje zaradi spremembe deviznega tečaja</p>	<p>Poslovanje družbe je večinoma omejeno na slovenski trg in države evro območja, vse pogodbe se sklepajo v domači valuti, zato družba ni izpostavljena valutnim tveganjem.</p>
<p>Obrestno tveganje</p> <p>Tveganje spremembe obrestne mere</p>	<p>Vsi dobjeni krediti družbe so sklenjeni s fiksno obrestno mero, tako da ni tveganja zaradi spremembe EURIBOR.</p>
<p>Likvidnostno tveganje</p> <p>Tveganje zaradi nastanka kratkoročne plačilne nesposobnosti družbe</p>	<p>Z usklajevanjem ročnosti terjatev in obveznosti obvladujemo denarne tokove in skušamo optimizirati kratkoročno plačilno sposobnost. S tedenskim, mesečnim in letnim planiranjem denarnih tokov zmanjšujemo možnost nastanka kratkoročne plačilne sposobnosti družbe.</p>

Tabela 2: Matrika obvladovanja tveganj

2.7 Trajnostni razvoj

2.7.1 Okoljska odgovornost

Družbe v Skupini Farme Ihan imajo izdelan integralen sistem skrbi za okolje. Izboljševanje rejskih rezultatov ter za posamezne kategorije živali primerna krma izboljšuje izkoristek krme, znižuje njeno porabo na enoto prirejene teže. To zmanjšuje tudi obremenitev okolja na enoto proizvodnje in zmanjšuje ekološki odtis. Na naših vzrejnih farmah izvajamo ukrepe za zmanjšanje porabe vode, energije in drugih naravnih virov v procesih vzreje prašičev. Izvajamo tudi ločeno zbiranje odpadkov ter recikliranje in uporabo biološko razgradljivih materialov, kjer je to mogoče.

Družba Farme Ihan – KPM je tudi v letu 2023 vse ekološke naloge izvajala na osnovi strokovno izdelanega gnojilnega načrta z upoštevanjem Nitratne direktive in Uredbe o vnosu nevarnih snovi in rastlinskih hranil v tla (ULRS 68/96) ter omejitvami na vodozbirnih in vodovarstvenih območjih. Večji del gnojevke in gnoja smo porabili za gnojenje lastnih površin, del pa se je na podlagi pogodbe oddalo drugim kmetijskim gospodarstvom. Na lastnih in najetih zemljiščih smo v letu 2023 za gnojenje porabili 150 kg dušika na hektar kmetijske površine, kar je 10% manj od maksimalno dovoljene glede na slovensko povprečje hektarskih donosov.

Družba se zaveda pomena skladnosti z okoljevarstvenimi predpisi in zahtevami ter aktivno spremlja in nadzoruje svoje operacije. Zakonodajalcu¹² redno poroča glavne elemente, ki izhajajo iz zahtev okoljevarstvenega dovoljenja za delovanje obeh farm.

2.7.2 Družbena odgovornost

Družba se zaveda pomembnosti družbene odgovornosti in vpliva na lokalno skupnost. Sodelujemo z lokalnimi organizacijami in združenji ter prispevamo k razvoju lokalnega gospodarstva. Poleg tega skrbimo za dobrobit naših zaposlenih, zagotavljamo varne delovne pogoje in spodbujamo raznolikost ter enakost med vsemi zaposlenimi.

Družbena odgovornost podjetja vključuje tudi skrb za zdravje in dobro počutje svojih zaposlenih. Eno izmed ključnih področij je zagotavljanje zdrave prehrane med zaposlenimi, saj se zavedamo pomena uravnotežene prehrane pri ohranjanju zdravja. Zato zagotavljamo raznovrstno in zdravo hrano v jedilnici podjetja, dodatno pa enkrat tedensko dostavljamo sveže sadje za zaposlene na vse lokacije.

Zaposleni v skupini Farme Ihan so lahko koristili počitniške kapacitete v Termah Čatež. V času od konca maja do konca septembra so te kapacitete neprekinjeno zasedene, saj omogočajo užitke, ki jih nudijo zunanji in notranji bazeni z vodnimi atrakcijami.

2.7.3 Dobrobit živali

Dobrobit živali je zapleten in večplasten pojem z znanstvenimi, etičnimi, ekonomskimi, kulturnimi, socialnimi, verskimi in političnimi razsežnostmi in zbuja vedno večje zanimanje civilne družbe. Dobrobit živali torej opredeljuje kakovost življenja živali, kot jo zaznava žival.

V Farme Ihan – KPM se zavzemamo za visoke standarde dobrega počutja živali in si prizadevajo zagotoviti, da so vse živali, ki so del njihove vzreje prašičev, obravnavane s spoštovanjem in skrbnostjo. Njihov pristop k dobremu počutju živali vključuje naslednje ukrepe:

- Stalno izboljševanje pogojev vzreje: Farme Ihan - KPM d.o.o. redno preverjajo in izboljšujejo pogoje bivanja prašičev na farmah. To vključuje zagotavljanje prostora za gibanje, ustrezne klimatske pogoje, udobna ležišča in dostop do sveže vode in hrane.
- Usposabljanje zaposlenih: Vsi zaposleni na farmah so usposobljeni za ravnanje z živalmi v skladu s standardi dobrega počutja. To vključuje prepoznavanje znakov stresa ali bolezni pri živalih ter ustrezno ukrepanje za zagotovitev njihovega udobja in zdravja.
- Veterinarska oskrba: osebje na farmah zgledno sodeluje z veterinarji družbe v skupini (VOA), da zagotovijo visoko raven zdravstvene oskrbe za svoje prašiče. To vključuje redne zdravstvene preglede osnovne črede, zdravljenje bolezni in preventivne ukrepe za nadzor bolezni vseh živali na farmah.
- Skladnost s standardi in regulativami: vodstvo farm skrbi, da so vsi njihovi postopki in prakse skladni z lokalnimi in mednarodnimi standardi dobrega počutja živali ter zakonodajo o zaščiti živali, kar je tudi pogoj za pridobitev subvencij iz programa za dobrobit živali.

¹² Ministrstvo za okolje in prostor, Agencija RS za okolje

V okviru strateškega načrta skupne kmetijske politike za obdobje od 2023 do 2027 farma Klinja vas in Pristava ter večina rejcev v kooperacijskem pitanju prašičev vključeni v ukrep Dobrobit živali. Namen ukrepa je izvajanje zahtev dobrobiti posameznih kategorij prašičev, ki so nadstandardne, presegajo zakonsko predpisane zahteve ravnanja iz navzkrižne skladnosti in običajno rejsko prakso. Po letno predpisanem programu vestno izvajajo sledeče zahteve:

- 15% večjo neovirano talno površino na žival v skupinskih boksih (plemenske svinje, mladice, tekači in pitanci),
- obogatitev okolja z zaposlitvenim materialom,
- dodatna ponudba strukturne voluminozne krme.

2.7.4 Ekonomska trajnost

Farme Ihan – KPM si prizadevajo za dolgoročno stabilnost in uspeh podjetja, kar je tudi v skladu z temeljnimi ciljem edinega družbenika¹³. Družba izvaja ukrepe za povečanje produktivnosti in zmanjšanje stroškov v procesih vzreje prašičev. Aktivno spremlja razvoj sodobnih metod vzreje in uvaja tehnološke inovacije za optimizacijo proizvodnje.

V Strategiji za obdobje 2025 do 2030 načrtujemo še večje naložbe v tehnologijo in inovacije, ki nam bodo omogočile ohranjanje konkurenčnosti na trgu in zagotovile dolgoročno ekonomsko stabilnost.

2.8. Zaposleni

V družbi Farme Ihan – KPM je bilo v letu 2023 v povprečju zaposlenih 52 delavcev. Na dan 31.12.2023 je v družbi Farme Ihan–KPM d.o.o. zaposlenih 54 delavcev, kar so trije delavci več v primerjavi z enakim obdobjem preteklega leta.

2.8.1 Analiza strukture in gibanja zaposlenih

Povprečna starost zaposlenih je bila 49,4 let, 31 zaposlenih je bilo moških in 23 žensk. V družbi so zaposleni 3 delavci s statusom invalida, od tega 2 delata s skrajšanim delovnim časom. V tabeli prikazujemo število zaposlenih po izobrazbeni strukturi:

¹³ Temeljni cilji edinega družbenika SDH so opredeljeni v KKUDD.

Stopnja izobrazbe	31.12.2023	31.12.2022
osnovna šola ali manj	10	11
III.	1	1
IV.	1	1
V.	24	24
VI.	3	3
VII.	15	11
Skupaj	54	51

Tabela 3: Stopnja izobrazbe zaposlenih

Na novo je bilo zaposlenih 13 delavcev, družbo pa je zapustilo 12 delavcev. Fluktuacija zaposlenih je znašala 22,22% in je na splošno visoka. V letu 2023 so se upokojil en delavec, ki smo ga nadomestili s prerazporeditvijo.

Zaradi pomanjkanja kadrov na vseh nivojih je poslovanje zelo oteženo. Največ težav je bilo pri iskanju delavcev na delovnih mestih rejec in vzdrževalec, zato smo jih iskali tudi izven Slovenije. Pri tem smo poleg lastnih kanalov uporabili tudi agencije za iskanje kadrov, udeležili smo se zaposlitvenega sejma ter predstavili smo našo panogo na strokovnih šolah.

2.8.2 Izobraževanje in usposabljanje

Uvajalne seminarje za novo zaposlene delavce ter tečaje iz varstva pri delu in požarnega varstva smo izvajali v podjetju z našimi pogodbenimi izvajalci. Strokovni sodelavci na posameznih delovnih področjih so se udeleževali raznih krajsih srečanj oziroma seminarjev z namenom, da spremljajo dogajanje stroke in sledijo spremembam zakonodaje.

Izvedene so bile delavnice asertivnega komuniciranja z vodilnimi delavci na vseh organizacijskih nivojih, vsi uporabniki računovodskih modulov materialnega poslovanja so bili na seminarju seznanjeni z osnovnimi in naprednimi funkcijami ERP, posamezni delavci pa so bili napoteni na različne strokovne tečaje in usposabljanja.

2.8.3 Komuniciranje z zaposlenimi

Zaradi razpršenosti lokacij podjetij v skupini je komunikacija otežena. Za izmenjavo formalnih informacij je primarni kanal internega komuniciranja elektronska pošta, po kateri preko obvestil in sklepov sporočamo najpomembnejše teme, kot tudi seznanjamo zaposlene z internimi pravilniki in akti.

Da pa dosežemo tudi tiste sodelavce, ki nimajo elektronske pošte, uporabljamo več oglasnih desk pred jedilnico. V letu 2023 smo zagnali tudi komunikacijsko orodje Slack, kjer lahko sodelavci s tekstom in slikami objavljajo dogodke, pohvale, poročila ter tehnične izboljšave.

Dobra komunikacija je ključ do večjega in bolj motiviranega udeleževanja zaposlenih pri vseh poslovnih procesih. Pomembno je, da zaposleni vedo, da smo v podjetju seznanjeni z njihovimi pripombami in težavami ter da so nam pomembne povratne informacije, ki jih dobimo od njih, saj so osnova in pogoj za boljše delovno okolje.

Vse našete aktivnosti bodo pripomogle k izboljšanju podobe družbe, izboljšale obstoječo klimo in razvijale občutek pripadnosti zaposlenih podjetju.

3. Računovodsko poročilo za leto 2023

Računovodski izkazi družbe vsebujejo izkaz poslovnega izida s pojasnili, izkaz drugega vseobsegajočega donosa, izkaz finančnega položaja s pojasnili, izkaz sprememb lastniškega kapitala ter izkaz denarnih tokov.

Družba je v skladu s 55. členom ZGD-1 kot subjekt javnega interesa razvrščena med velike gospodarske družbe.

3.1. Podlaga za sestavitev računovodskih izkazov

Računovodski izkazi so sestavljeni v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja (MSRP), kot jih je sprejela Evropska unija, in v skladu z zahtevami Zakona o gospodarskih družbah.

Računovodski izkazi so pripravljani ob upoštevanju načela izvirnih vrednosti.

3.1.1 Poročajoča družba

V računovodskih izkazih so zajeti računovodski izkazi družbe Farne Ihan – KPM d.o.o. Letno poročilo družbe se nahaja na sedežu družbe Podgorje, Korenova cesta 9, 1241 Kamnik. Konsolidirani izkazi skupine KPM se prav tako nahajajo na sedežu družbe Farne Ihan – KPM d.o.o., Podgorje, Korenova cesta 9, 1241 Kamnik.

3.1.2 Delujoča družba

Računovodski izkazi so pripravljani pod predpostavko delujočega podjetja, kar pomeni, da se sredstva pridobivajo in se obveznosti poravnavajo v pogojih normalnega poslovanja. Računovodski izkazi ne vsebujejo nobenih prilagoditev, ki bi bile potrebne, če predpostavka delujočega podjetja ne bi veljala. V letu 2023 družba uresničuje zastavljene poslovne načrte.

3.1.3 Funkcijska in predstavitvena valuta

Računovodski izkazi so sestavljeni in prikazani za tekoče in preteklo leto v evrih brez centov. Enako so tudi vse računovodske informacije prikazane v evrih. Zaradi zaokroževanja vrednostnih podatkov lahko v preglednicah prihaja do nepomembnih odstopanj. Temeljni računovodski predpostavki sta upoštevanje nastanka poslovnih dogodkov in upoštevanje časovne neomejenosti delovanja.

Podjetja, ki tvorijo skupino in za katere velja metoda popolnega uskupinjevanja, so pri sestavitvi svojih računovodskih izkazov pri vseh pomembnejših postavkah upoštevala računovodske usmeritve, ki

veljajo v skupini. Vsa podjetja sestavljajo računovodske izkaze za obdobje (koledarskega) leta, ki se prične 1.1. in konča 31.12.

Računovodske podlage in smernice so obrazložene pri pojasnilih posameznih izkazov in postavk. Kakovostne značilnosti računovodskih izkazov so: razumljivost, ustreznost, zanesljivost in primerljivost.

3.1.4 Uporaba ocen in presoj

Poslovodstvo mora pri sestavi računovodskih izkazov v skladu z MSRP podati ocene, presoje in predpostavke, ki vplivajo na uporabo računovodskih usmeritev in na izkazane vrednosti sredstev, obveznosti, prihodkov ter odhodkov. Dejanski rezultati lahko od teh ocen odstopajo.

Ocene in navedene predpostavke je potrebno stalno pregledovati. Popravki računovodskih ocen se pripoznajo za obdobje, v katerem se ocene popravijo ter za vsa prihodnja leta, na katere popravek vpliva.

Podatki o pomembnih ocenah negotovosti in kritičnih presojah, ki jih je poslovodstvo pripravilo v procesu izvrševanja računovodskih usmeritev, in ki najmočneje vplivajo na zneske v računovodskih izkazih, so opisane v naslednjih pojasnilih:

Pojasnilo 3.5.8.: Davek od dobička pravnih oseb, kjer so prikazani tudi odloženi davki.

Pojasnilo 3.5.10.: Nepremičnine, naprave, oprema ter najemi in računovodske usmeritve ter vrednotenje naložbenih nepremičnin, nepremičnin, naprav, opreme in najemov

Pojasnilo 3.4.2.: Biološka sredstva

Pojasnilo 3.5.22.: Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Pri vrednotenju sredstev je načeloma uporabljeno načelo izvirnih vrednosti. Prihodki in odhodki so upoštevani ob njihovem nastanku in evidentirani v obračunskem obdobju na katero se nanašajo.

3.1.5 Spremembe računovodskih usmeritev

Računovodske usmeritve so načela, temelji, dogovori, pravila in navade, ki jih podjetje upošteva pri sestavljanju računovodskih izkazov. Spremenijo se, če tako zahtevajo računovodski standardi in stališča oziroma pojasnila k njim. V takem primeru podjetje učinke spremembe računovodske usmeritve, ki izhaja iz začetne uporabe standarda, stališča oziroma pojasnila, obračuna v skladu s posebnimi prehodnimi določbami standarda, stališča oziroma pojasnila, če posebnih prehodnih določb ni, pa spremembo uporabi za nazaj.

Temeljne računovodske usmeritve v primerjavi s preteklim letom so ostale nespremenjene.

3.2. Računovodski izkazi družbe FARME IHAN – KPM d.o.o.

3.2.1 Izkaz poslovnega izida družbe

(v EUR)	Pojasnilo	2023	2022 popravljeno
Prihodki iz pogodb s kupci	3.5.1.	17.574.023	14.183.903
Prihodki doseženi na domačem trgu		16.496.986	13.868.712
Prihodki doseženi na tujem trgu		1.077.037	315.191
Sprememba vrednosti zalog proizvodov in nedokončane proizvodnje		-276.865	211.718
Drugi poslovni prihodki	3.5.2	1.388.224	2.597.689
Kosmati donos iz poslovanja		18.685.382	16.993.310
Stroški blaga, materiala in storitev	3.5.3	15.089.733	15.223.032
Nabavna vrednost prodanih blaga in materiala ter stroški porabljenega materiala		9.930.224	10.272.721
Stroški storitev		5.159.509	4.950.311
Stroški dela	3.5.4	1.851.603	1.711.641
Amortizacija	3.5.5	380.771	365.135
Drugi poslovni odhodki	3.5.6	106.279	181.900
Poslovni izid iz poslovanja		1.256.997	-488.398
Finančni prihodki	3.5.7	136.244	62.879
Finančni odhodki	3.5.7	1.654.886	271.327
Neto finančni odhodki		-1.518.642	-208.448
Delež v dobičkih (izgubah) pridruženih družb			
Poslovni izid pred davki		-261.645	-696.846
Davek od dobička	3.5.8	-25.691	0
Poslovni izid poslovnega leta		-287.336	-696.846
Poslovni izid lastnikov matične družbe		-287.336	-696.846

Tabela 4: Izkaz poslovnega izida

3.2.2 Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

(v EUR)	2023	2022 popravljeno
Poslovni izid poslovnega leta	-287.336	-696.846
Drugi vseobsegajoči donos	-7.200	3.937
Postavke, ki pozneje ne bodo preračunane v poslovni izid	-7.200	862
Aktuarski dobički / izgube	-7.200	862
Drugi vseobsegajoči donos poslovnega leta	0	3.075
Skupaj vseobsegajoči donos poslovnega leta	-294.536	-692.909
Skupaj vseobsegajoči donos lastnikov matične družbe	-294.536	-692.909

Tabela 5: Izkaz drugega vseobsegajočega donosa

Razkritja in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati skupaj z njimi.

3.2.3 Izkaz finančnega položaja

(v EUR)	Pojasnilo	31.12.2023	31.12.2022 popravljeno	01.12.2022 popravljeno
SREDSTVA		17.480.661	18.529.328	18.435.711
Dolgoročna sredstva		13.179.671	13.971.507	14.058.158
Neopredmetena sredstva	3.5.9	8.766	9.891	9.891
Nepremičnine, naprave in oprema	3.5.10	4.192.391	4.360.979	4.480.325
Zemljišča, zgradbe in oprema v najemu	3.5.10	218.987	169.096	232.092
Osnovna čreda	3.5.11	620.788	556.929	303.840
Naložbene nepremičnine	3.5.12	209.757	228.788	247.818
Nekratk.finančne naložbe	3.5.13	7.054.313	5.814.313	5.814.313
Nekratk.dana posojila	3.5.13	872.942	2.829.784	2.968.376
Nekratkoročne poslovne terjatve	3.5.14	1.727	1.727	1.727
Kratkoročna sredstva		4.300.990	4.557.822	4.377.552
Sredstva (skupine za odtujitve) za prodajo		0	0	1.048.860
Zaloge	3.5.15	646.223	641.920	674.332
Obratna čreda in nedokončana proizvodnja	3.5.16	2.077.211	2.308.646	1.260.411
Terjatve do kupcev	3.5.18	1.463.592	1.445.224	1.105.383
Druga kratkoročna sredstva	3.5.19	95.307	117.139	249.456
Denar in denarni ustrezniki	3.5.20	18.657	44.893	39.110
KAPITAL IN OBVEZNOSTI		17.480.660	18.529.328	18.435.711
Kapital	3.5.21	4.392.156	4.713.560	5.406.469
Osnovni kapital		1.107.500	1.107.500	1.107.500
Kapitalske rezerve		10.180.309	10.180.309	10.180.309
Poslovni izid preteklih let		-6.571.303	-5.871.823	-5.196.729
Poslovni izid poslovnega leta		-287.336	-696.846	-675.095
Rezerva na pošteno vrednost		-37.014	-5.580	-9.517
Kapital lastnikov matične družbe		4.392.156	4.713.560	4.810.691
Dolgoročne obveznosti		4.327.545	4.077.445	5.422.242
Rezervacije	3.5.22	114.736	91.481	571.147
Nekratkoročno odloženi prihodki	3.5.23	671.340	703.410	283.570
Nekratkoročne finančne obveznosti	3.5.24	3.388.884	3.282.554	4.399.674
Nekratkoročne obveznosti iz najemov	3.5.24	152.585	107.477	167.551
Kratkoročne obveznosti		8.760.959	9.738.323	7.607.000
Kratkoročne finančne obveznosti	3.5.25	4.908.125	5.498.996	4.802.999
Kratkoročne obveznosti iz najemov	3.5.25	36.876	53.079	60.900
Obveznosti do dobaviteljev	3.5.26	3.047.928	3.376.765	2.466.680
Druge kratkoročne obveznosti	3.5.27	742.339	809.483	276.421
Obveznosti za davek iz dobička	3.5.28	25.691	0	0

Tabela 6: Izkaz finančnega položaja

3.2.4 Izkaz denarnih tokov družbe

(v EUR)	Pojasnilo	2023	2022 popravljeno
A. Denarni tokovi pri poslovanju			
Poslovni izid poslovnega leta		-287.336	-696.846
Prilagoditve za:			
amortizacijo nepremičnin, naprav in opreme	3.5.5	281.525	265.002
amortizacijo neopredmetenih sredstev	3.5.5	2.775	2.000
amortizacijo bioloških sredstev		77.440	79.102
amortizacijo naložbenih nepremičnin	3.5.5	19.031	19.031
prihodke / odhodke od vrednotenja bioloških sredstev po pošteni vrednosti	3.5.6	33.716	149.194
prihodke / odhodke od prevrednotenja terjatev		24.302	2.348
prihodke / odhodke od prevrednotenja terjatev		-2.438	-41.326
prihodke naložbenja	3.5.7	-136.244	-61.681
odhodke od slabitev DFN		1.260.000	0
odhodke za financiranje	3.5.7	368.373	226.420
prihodke / odhodke od vrednotenja bioloških sredstev	3.5.6	-132.248	-1.065.434
Dobiček iz poslovanja pred spremembami čistih obratnih sredstev in rezervacijami		1.508.896	-1.122.190
Sprememba poslovnih in drugih terjatev		-16.636.232	-12.858.261
Sprememba zalog		4.159	-92.957
Sprememba rezervacij		23.255	-21.943
Sprememba poslovnih in drugih obveznosti		2.507.575	4.113.919
Pri poslovanju pridobljena denarna sredstva		-14.101.243	-8.859.242
Plačani davek iz dobička		0	0
Čisti denarni tok iz poslovanja		-12.592.347	-9.981.432
B. Denarni tokovi pri naložbenju			
Prejemki iz prodaje nepremičnin, naprav in opreme		1.501	1.800
Prejemki iz prodaje nekratkoročnih sredstev za prodajo		0	548.860
Prejete obresti		136.244	61.681
Pridobitev nepremičnin, naprav in opreme		-85.254	-464.970
Pridobitev neopredmetenih sredstev		-1.650	-2.224
Dani krediti		-1.781.300	-2.655.590
Vračilo danih kreditov		2.160.000	2.879.640
Čisti denarni tok iz naložbenja		429.541	369.197
C. Denarni tokovi pri financiranju			
Najem posojil		15.543.900	12.193.300
Odplačilo posojil		-2.963.516	-2.297.385
Plačane obresti		-356.158	-213.862
Plačane obresti iz najemov		-12.215	--12.558
Izdatki za najeme		-75.441	-64.035
Čisti denarni tok iz financiranja		12.136.570	9.618.018
Čista sprememba denarnih sredstev in njihovih ustreznikov		-26.236	5.783
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na začetku obdobja		44.893	39.110
Denarna sredstva in njihovi ustrezniki na koncu obdobja		18.657	44.893

Tabela 7: Izkaz denarnih tokov;

Razkritja in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati skupaj z njimi.

3.2.5 Izkaz sprememb lastniškega kapitala družbe

(v EUR)	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Poslovni izid iz preteklih let	Poslovni izid poslovnega leta	Rezerva za pošteno vrednost	Kapital lastnikov matične družbe	Skupaj
Stanje na dan 31. decembra 2022	1.107.500	10.180.309	-5.871.823	-696.846	-5.580	4.713.560	4.713.560
Preračuni za nazaj (odprava napak)					-26.867	-26.867	-26.867
Stanje na dan 1. januarja 2023	1.107.500	10.180.309	-5.871.823	-696.846	-32.447	4.686.693	4.686.693
Skupaj vseobsegajoči donos poslovnega leta			0			0	0
Poslovni izid poslovnega leta				-287.336		-287.336	-287.336
Druge sestavine vseobsegajočega donosa					-7.200	-7.200	-7.200
Skupaj vseobsegajoči donos poslovnega leta	0	0	0	-287.336	-7.200	-294.536	-294.536
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala			-696.846	696.846			0
Druge spremembe v kapitalu			-2.634		2.634		0
Skupaj spremembe v kapitalu	0	0	-699.480	696.846	2.634	0	0
Končno stanje 31.12.2023	1.107.500	10.180.309	-6.571.303	-287.336	-37.014	4.392.157	4.392.157
Bilančna izguba			-6.571.303	-287.336			-6.858.639

Znesek 26.867€ predstavlja uskladitev aktuarskega izračuna na dan 31.12.2022

(v EUR)	Osnovni kapital	Kapitalske rezerve	Poslovni izid iz preteklih let	Poslovni izid poslovnega leta	Rezerva za pošteno vrednost	Kapital lastnikov matične družbe	Skupaj
OStanje na dan 31. decembra 2021	1.107.500	10.180.309	-5.313.446	0	-9.517	5.964.846	5.964.846
Preračuni za nazaj (odprava napak)			-558.377			-558.377	-558.377
Stanje na dan 1. januarja 2021	1.107.500	10.180.309	-5.871.823	0	-9.517	5.406.469	5.406.469
Skupaj vseobsegajoči donos poslovnega leta			-11.734		14.809	3.075	3.075
Poslovni izid poslovnega leta				-696.846		-696.846	-696.846
Druge sestavine vseobsegajočega donosa			0		862	862	862
Skupaj vseobsegajoči donos poslovnega leta	0	0	-11.734	-696.846	15.671	-692.909	-692.909
Razporeditev preostalega dela čistega dobička primerjalnega poročevalskega obdobja na druge sestavine kapitala							
Druge spremembe v kapitalu	0	0	11.734		-11.734	0	0
Skupaj spremembe v kapitalu	0	0	11.734	0	-11.734	0	0
Končno stanje 31.12.2022	1.107.500	10.180.309	-5.871.823	-696.846	-5.580	4.713.560	4.713.560
Bilancična izguba			-5.871.823	-696.846			-6.568.669

Tabela 8: Izkaz sprememb lastniškega kapitala družbe

Razkritja in pojasnila so sestavni del računovodskih izkazov in jih je treba brati skupaj z njimi.

3.3. Pomembne računovodske usmeritve

Družba je dosledno uporabila spodaj opredeljene računovodske politike za vsa obdobja, ki so predstavljena v priloženih računovodskih izkazih.

3.3.1 Tečaj in način preračuna v domačo valuto

Posli, izraženi v tuji valuti, se preračunajo v EUR po menjalnem tečaju na dan posla. Denarna sredstva in obveznosti, izražene v tuji valuti na dan bilance stanja, se preračunajo v EUR po takrat veljavnem menjalnem tečaju. Pozitivne ali negativne tečajne razlike so razlike med odplačno vrednostjo v EUR na začetku obdobja, popravljeno za višino efektivnih obresti in plačil med obdobjem, kot tudi odplačno vrednost v tuji valuti, preračunano po menjalnem tečaju na koncu obdobja.

Tečajne razlike se pripoznajo v izkazu poslovnega izida.

3.3.2 Finančni instrumenti

Neizpeljani finančni instrumenti družbe vključujejo: terjatve, finančna sredstva, razpoložljiva za prodajo, finančna sredstva v držanju do zapadlosti denarna sredstva in denarne ustreznike ter finančne obveznosti.

Terjatve in obveznosti

Terjatve in obveznosti so finančna sredstva z določenimi ali določljivimi plačili, ki ne kotirajo na delujočem trgu. Takšna sredstva so na začetku pripoznana po pošteni vrednosti. Po začetnem pripoznanju se obveznosti in terjatve izmerijo odplačni vrednosti po metodi efektivnih obrestnih obresti, ter zmanjšani za izgube zaradi oslabitve.

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki

Denarna sredstva in njihovi ustrezniki obsegajo denar v blagajni in depozit, če hitro zapade v plačilo (3 mesece ali manj). Finančne obveznosti so evidentirane po pošteni vrednosti skozi poslovni izid.

Osnovni kapital

Osnovni kapital predstavlja 100 % delež družbe SDH d.d.

3.3.3 Nepremičnine, naprave in oprema

Pripoznanje in merjenje

Nepremičnine, naprave in oprema so izkazani po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrano izgubo zaradi oslabitve.

Nabavna vrednost zajema stroške, ki se neposredno pripisujejo nabavi sredstev. Stroški v lastnem okviru izdelanega sredstva zajemajo stroške materiala, neposredne stroške dela in ostale stroške, ki jih je mogoče neposredno pripisati usposobitvi sredstva za uporabo, kot tudi usredstvene stroške izposojanja.

Dobiček oziroma izguba ob odtujitvi nepremičnin, naprav in opreme se določi kot razlika med prihodki iz odsvojitve sredstva ter njegovo knjigovodsko vrednostjo in se izkaže v izkazu poslovnega izida med drugimi poslovnimi prihodki oziroma drugimi poslovnimi odhodki.

Med nepremičninami, napravami in opremo družba izkazuje tudi sredstva v poslovnem najemu. Nabavna vrednost je pripoznana na osnovi diskontiranih prihodnjih najemnin z upoštevanjem obdobja najema.

Prerazporeditve k naložbenim nepremičninam

Če se lastniško uporabljena nepremičnina ne uporablja več za opravljanje poslovne dejavnosti, se le ta izvorni nabavni vrednosti prerazporedi med naložbene nepremičnine.

Kasnejši stroški

Stroški zamenjave nekega dela nepremičnine, naprave in opreme se pripoznajo v knjigovodski vrednosti tega sredstva, če je verjetno, da bodo bodoče gospodarske koristi, povezane s tem delom sredstva, pritekale v družbo, ter če je nabavna vrednost mogoče zanesljivo izmeriti. Vsi ostali stroški so pripoznani v poslovnem izidu kot odhodki takoj, ko nastanejo.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsake posamezne nepremičnine, naprave in opreme. Zemljišča se ne amortizirajo. Opredmetena osnovna sredstva se pričnejo amortizirati z naslednjim mesecem, ko so dana v uporabo.

Amortizacijske stopnje za tekoče in primerljivo obdobje so naslednje:

Osnovno sredstvo	Amortizacijska stopnja
Gradbeni objekti	1,5% – 5,0%
Oprema za opravljanje osnovne dejavnosti	10,0% – 33,3%
Računalniki, tiskalniki, računski stroji ipd.	20,0% – 50,0%
Avtomobili	12,5% – 25,0%
Ostala oprema, DI, rabljena oprema	do 33,3%
Druga vlaganja	10,0%
Pravica do uporabe	12,5% – 33,3%

Tabela 9: Amortizacijske stopnje osnovnih sredstev

Metode amortiziranja, dobe koristnosti in preostale vrednosti se ponovno pregledajo na dan poročanja in se po potrebi prilagodijo.

3.3.4 Osnovna čreda

Pripoznanje in merjenje

Osnovna čreda je izkazana po pošteni vrednosti zmanjšana za stroške prodaje.

Dobiček oziroma izguba ob odtujitvi osnovne črede se določi kot razlika med prihodki iz odsvojitve črede ter njegovo knjigovodsko vrednostjo in se izkaže v izkazu poslovnega izida med drugimi poslovnimi prihodki oziroma drugimi poslovnimi odhodki.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti. Osnovna čreda se prične amortizirati z naslednjim mesecem, ko je dana v uporabo.

Amortizacijska stopnja za tekoče in primerljivo obdobje je 20 odstotna.

3.3.5 Neopredmetena sredstva

Ostala neopredmetena sredstva

Neopredmetena sredstva z nedoločeno dobo koristnosti (blagovne znamke) družba letno preizkusi, ali se je pri njih pojavila potreba po slabitvi. Ostala neopredmetena sredstva z omejenimi dobami koristnosti so prikazane po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrane izgube zaradi slabitve.

Amortizacija

Amortizacija se obračuna po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe neopredmetenih sredstev in se začne obračunavati naslednji mesec, ko je sredstvo na razpolago za uporabo.

Amortizacijske stopnje za tekoče in primerljivo obdobje so naslednje:

Neopredmeteno sredstvo	Amortizacijska stopnja
Pripoznavni stroški razvoja	25,0%
Nekratkoročne premoženjske pravice	10,0% – 50,0%

Tabela 10: Amortizacijske stopnje neopredmetenih osnovnih sredstev

Metode amortiziranja, dobe koristnosti in preostale vrednosti se ponovno pregledajo na dan poročanja in se po potrebi prilagodijo.

3.3.6 Naložbene nepremičnine

Naložbene nepremičnine so nepremičnine, posedovane, da bi prinašale najemnino ali povečevale vrednosti dolgoročne naložbe ali oboje, ne pa za prodajo v rednem poslovanju. Naložbene nepremičnine so izkazane po nabavni vrednosti.

Dobiček ali izguba, ki nastane pri odtujitvi naložbene nepremičnine se pripozna v poslovnem izidu.

Naložbene nepremičnine se amortizirajo po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe neopredmetenih sredstev in se začne obračunavati naslednji mesec, ko je sredstvo na razpolago za uporabo.

Amortizacijska stopnja za tekoče in primerljivo obdobje so naslednje znaša 5 odstotkov. Metode amortiziranja, dobe koristnosti in preostale vrednosti se ponovno pregledajo na dan poročanja in se po potrebi prilagodijo.

3.3.7 Najeta sredstva

Najem, pri katerem družba prevzame vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva, se obravnava kot najem. Najemi sredstev za krajše obdobje od 1 leta ter sredstev v vrednosti, manjši od 500 EUR, se izkazujejo kot strošek obdobja, na katerega se nanaša. Za ostale najeme je družba pripoznala obveznosti za najeta sredstva in pravico do uporabe najetih sredstev.

Družba ima v najemu zemljišča, poslovni prostor in avtomobile. Trajanje najema družba opredeli na podlagi obdobja, v katerem najema ni mogoče odpovedati, upoštevajoč obdobje, za katero velja možnost podaljšanja najema, in obdobje, za katero velja možnost odpovedi najema. Ob tem družba presoja verjetnost izrabe navedenih možnosti.

Trajanje je odvisno od vrste sredstva v najemu in se giblje:

Sredstva v najemu	Trajanje
Zemljišča	8 let
Poslovni prostori	7 let
Avtomobili	3 – 4 let

Tabela 11: Doba trajanja sredstev v najemu

Družba pripozna pravico do uporabe na dan začetka najema. Pravica do uporabe najetih sredstev se izmeri po nabavni vrednosti, zmanjšani za popravek vrednosti in izgubo zaradi oslabitve, s prilagoditvijo nabavne vrednosti ob vsakem ponovnem merjenju obveznosti iz najema. Nabavna vrednost pravice do uporabe najetih sredstev zajema znesek začetnega merjenja obveznosti iz najema, začetne neposredne stroške in plačila najemnine, ki so bila izvedena na datum začetka najema ali pred njim, zmanjšana za prejete spodbude za najem.

Amortizacijske stopnje pravic do uporabe najetih sredstev so naslednje:

Sredstva v najemu	Amortizacijska stopnja
Zemljišča	12,5%
Poslovni prostori	14,0%
Avtomobili	25,0% – 33,3%

Tabela 12: Amortizacijske stopnje sredstev v najemu

Obveznosti za najeta sredstva se pripoznajo v višini sedanje vrednosti preostalih najemnin v celotnem trajanju najemne pogodbe. Ta je izračunana kot diskontirana vrednost najemnin, ki jih bo družba v skladu z najemno pogodbo plačala v obdobju trajanja najema in upoštevajoč stopnjo zadolževanja družbe. Pri izračunu sedanje vrednosti najemnin družba uporablja obrestno mero, ki jo realizira pri dolgoročnem financiranju. Po datumu začetka najema se znesek obveznosti iz najema poveča za natečene obresti in zmanjša za vsa izvršena plačila najemnin.

Ob začetku najema so obveznosti za najeta sredstva enake vrednosti pravice do uporabe sredstev in se zmanjšujejo z odplačili, medtem ko se vrednost pravic do uporabe najetih sredstev zmanjšuje za obračunano amortizacijo v obdobju najema. Amortizacijske stopnje so ocenjene glede na najemno obdobje. Obračunani stroški obresti bremenijo finančne odhodke obdobja.

3.3.8 Nekratkoročne poslovne terjatve

Nekratkoročne poslovne terjatve se nanašajo na delno izplačilo odpravnine ob upokojitvi za zaposlene, ki so se upokojili za polovičen delovni čas. Ko se bodo ti zaposleni v celoti upokojili, bodo te terjatve odpravljene in pripoznano črpanje rezervacij za odpravnine ob upokojitvi.

3.3.9 Zaloge

Zaloge materiala in trgovskega blaga se vrednotijo po nabavni vrednosti, ki jo sestavljajo nakupna cena, uvozne dajatve in neposredni stroški nabave. Stroški zalog se izkazujejo po metodi tehtanih povprečnih cen.

Zaloge gotovih proizvodov in nedokončane proizvodnje se vrednotijo po proizvajalnih stroških, ki vsebujejo neposredne stroške materiala, dela, storitev, amortizacije in del splošnih stroškov.

Zaloge nedokončanih in gotovih izdelkov se zaradi okrepitve ne prevrednotujejo. Njihova slabitev pa je obvezna, če njihova knjigovodska vrednost presega tržno vrednost. Čista iztržljiva vrednost je ocenjena prodajna cena, dosežena pri rednem poslovanju, zmanjšana za ocenjene stroške dokončanja in

ocenjene stroške prodaje. Znesek zmanjšanja vrednosti zalog nedokončane proizvodnje in gotovih proizvodov zaradi slabitve evidentiramo v breme poslovnih odhodkov.

Zaloge bioloških sredstev se vrednotijo po pošteni vrednosti. Vrednost zalog bioloških sredstev se najmanj enkrat leto preveri s takratno pošteno vrednostjo. Razlika povečuje ali zmanjšuje stanje zalog in se pripozna preko izkaza poslovnega izida.

3.3.10 Obratna čreda

Obratna čreda se vrednoti po pošteni vrednosti, zmanjšana za strošek prodaje. Vrednost obratne črede se najmanj enkrat leto preveri s takratno pošteno vrednostjo. Razlika povečuje ali zmanjšuje stanje obratne črede in se pripozna preko izkaza poslovnega izida.

3.3.11 Oslabitev sredstev

Nefinančna sredstva (nepremičnine, naprave in oprema)

Družba od vsakem datumu poročanja preveri preostalo knjigovodsko vrednost nefinančnih sredstev, razen naložbenih nepremičnin, da ugotovi, ali so prisotni znaki slabitve. Če taki znaki obstajajo, se oceni nadomestljiva vrednost sredstva.

Nadomestljiva vrednost sredstva je njena vrednost pri uporabi ali poštena vrednost, zmanjšanja za stroške prodaje, in sicer tista, ki je višja. Pri določanju vrednosti sredstva pri uporabi se pričakovani prihodnji denarni tokovi diskontirajo na njihovo sedanjo vrednost z uporabo diskontirane mere pred obdavčitvijo, ki odraža sprotne tržne ocene časovne vrednosti denarja in tveganja, ki so značilna za sredstvo.

Slabitev se izkaže v izkazu poslovnega izida. Izguba zaradi slabitve se odpravi, če je prišlo do spremembe ocen, na podlagi katerih družba določi nadomestljivo vrednost sredstva. Izguba zaradi slabitve sredstva se odpravi do višine, do katere povečana knjigovodska vrednost sredstva ne preseže knjigovodske vrednosti, ki bi bila ugotovljena po odštetju amortizacijskega odpisa, če pri sredstvu v prejšnjih letih ne bi bila pripoznana izguba zaradi slabitve.

Neizpeljana finančna sredstva

Za vsako finančno sredstvo, ki ni izkazano po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, se na dan poročanja oceni, ali obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidna oslabitev sredstva. Za finančno sredstvo se šteje, da je oslabljeno, kadar obstajajo objektivni dokazi, iz katerih je razvidno, da je po začetnem pripoznanju sredstva zaradi enega ali več dogodkov prišlo do zmanjšanja pričakovanih bodočih denarnih tokov iz naslova tega sredstva in se denarni tokovi dajo zanesljivo izmeriti.

Objektivni dokazi o slabitvi finančnih sredstev so neizpolnitev ali kršitev s strani dolžnika, restrukturiranje zneska, ki so ga dolžni družbi, znaki, da bo šel dolžnik v stečaj ali poslabšanje plačilne zmožnosti posojilojemalcev. V primeru naložbe v lastniške vrednostne papirje predstavlja dokaz o slabitvi tudi dolgotrajno znižanje poštene vrednosti pod nabavno vrednost.

Finančna sredstva izmerjena po odplačni vrednosti

Družba oceni dokaze o slabitvi finančnih sredstev, izmerjenih po odplačni vrednosti, za vsako sredstvo posamično.

Izguba zaradi slabitve v zvezi s finančnim sredstvom, izkazanim po odplačni vrednosti, se izračuna kot razlika med neodpisano vrednostjo sredstva in pričakovanimi bodočimi denarnimi tokovi, razobrestenimi po izvorni efektivni obrestni meri. Izgube se pripoznajo v izkazu poslovnega izida in na kontu popravka vrednosti posojil oziroma terjatev. Tako se obresti od oslavljenega sredstva še nadalje pripoznavajo. Ko se zaradi kasnejših dogodkov znesek izgube zaradi slabitve zmanjša, se to zmanjšanje izgube odpravi preko poslovnega izida.

Družba v skladu z računovodskimi usmeritvami MSRP 9 ugotavlja potrebo po slabitvi terjatev na podlagi pričakovanih kreditnih izgub, ki zahteva pravočasno pripoznanje pričakovanih izgub. V letu 2023 je družba naredila oceno slabitve, ki pa ni imela pomembnega vpliva na poslovni izid družbe.

3.3.12 Zasluzki zaposlenih

Kratkoročni zasluzki zaposlenih

Obveze za kratkoročne zasluzke zaposlenih se merijo brez diskontiranja in se izkažejo med odhodki, ko je delo zaposlenega v zvezi z določenim kratkoročnim zasluzkom opravljeno.

Nekratkoročni zasluzki zaposlenih

Obveze za nekratkoročne zasluzke zaposlenih se merijo brez diskontiranja in se izkažejo med odhodki na koncu vsakega meseca.

3.3.13 Rezervacije

Rezervacije se pripoznajo, če ima družba zaradi preteklega dogodka pravne ali posredne obveze, ki jih je mogoče zanesljivo oceniti in je verjetno, da bo pri poravnavi obveze potreben odtok dejavnikov, ki omogočajo gospodarske koristi. Družba rezervacije izračuna z diskontiranjem pričakovanih prihodnjih denarnih tokov po meri pred obdavčitvijo, ki odraža obstoječe ocene časovne vrednosti denarja in po potrebi tudi tveganja, ki so značilna za obveznosti. Razreševanje diskonta se izkaže med finančnimi odhodki.

Rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade

Družba je v skladu z zakonskimi predpisi ter kolektivno pogodbo za kmetijstvo in živilsko industrijo zavezana k plačilu jubilejnih nagrad zaposlencem ter odpravnin ob njihovi upokojitvi, za kar so oblikovane rezervacije.

Rezervacije za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi so oblikovane za ocenjena izplačila jubilejnih nagrad in odpravnin ob upokojitvi kot rezultat dolgoletnega službovanja zaposlenih, diskontirane na sedanjo vrednost na dan zaključka poslovnega obdobja. Za izračun sedanje vrednosti je uporabljena krivulja obrestnih mer. Izračun je narejen za vsakega zaposlenega tako, da se upošteva stroške odpravnin ob upokojitvi ter stroške vseh pričakovanih jubilejnih nagrad do upokojitve. Stanje rezervacije se ažurira letno na osnovi aktuarskega izračuna.

Rezervacije za kočljive pogodbe

Družba med rezervacijami za kočljive pogodbe evidentira zneske, za katere obstaja več kot 50 odstotna verjetnost, da bodo dejansko nastali in katerih višino je mogoče dejansko izmeriti.

Druge nekratkoročne obveznosti

Družba med drugimi nekratkoročnimi obveznostmi med drugim evidentira namensko pridobljena nepovratna sredstva, prejeta s strani države, za nakup osnovnih sredstev. Nekratkoročne obveznosti se zmanjšujejo za znesek obračunane amortizacije sredstev, nabavljenih s pomočjo državnih sredstev, ki se prenaša med poslovne prihodke.

3.3.14 Prihodki iz pogodb s kupci

Prihodki iz prodaje proizvodov, blaga in materiala

Prihodki od prodaje proizvodov, blaga in materiala se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega poplačila ali terjatve iz tega naslova, zmanjšano za vračila, rabate in količinske popuste. Za vračila blaga družba izda dobropis. Vračila in popusti ne predstavljajo pomembnega vpliva na poslovni izid družbe, saj se večina prodaje vrši med povezanimi osebami. Prihodke se v celoti pripozna v obdobju nastanka. Izkažejo se, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezane z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti nadomestila in z njim povezanih stroškov ali možnosti vračila proizvodov. Popusti, odobreni pri prodaji, se pripoznajo kot zmanjšanje prihodkov od pripoznanju prodaje. Prihodki se vedno nanašajo le na en prodajni posel.

Prenos tveganj in koristi je odvisen od posameznih določil kupoprodajne pogodbe. Pri prodaji blaga se prenos izvede potem, ko je blago prispelo v kupčevo skladišče, vendar pri nekaterih mednarodnih pošiljkah do prenosa pride ob naložitvi blaga na transportno sredstvo pri prodajalcu. Pri teh proizvodih kupec ni upravičen do vračila.

Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo ob prenosu obvladovanja blaga ali storitev na kupca v znesku, ki odraža nadomestilo, za katerega družba meni, da bo do njega upravičena v zameno za to blago ali storitve. Prihodki iz pogodb s kupci se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega poplačila ali terjatve iz tega naslova, in sicer zmanjšani za vračila in popuste, rabate in količinske popuste. Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel obvladovanje nad blagom oz. koristi iz dobavljenih storitev.

Prodaja blaga se pripozna, ko družba stranki dostavi blago; stranka je blago sprejela, izterljivost povezanih terjatev pa je razumno zagotovljena. Od trenutka prodaje naprej družba nima več obvladovanja nad prodanim blagom ali storitvami. Prihodki od prodaje blaga ne vključujejo dajatev, plačanih ob nakupu, in dajatev, plačanih ob prodaji blaga.

Prodaja storitev se pripozna v obračunskem obdobju, v katerem se opravijo storitve, glede na zaključek posla, ocenjenega na podlagi dejansko opravljene storitve kot sorazmernega dela celotnih storitev, ki se opravijo.

Plačilni roki najpomembnejših kupcev so 30 dni.

Prihodki od najemnin

Prihodki od najemnin iz naložbenih nepremičnin se pripoznajo med drugimi poslovnimi prihodki enakomerno med trajanjem najema. Podeljene vzpodbude v zvezi z najemom se pripoznajo kot sestavni del skupnih prihodkov od najemnin.

3.3.15 Finančni prihodki in finančni odhodki

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti od naložb, prihodke od dividend ter prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev. Prihodki iz obresti se pripoznajo v poslovnem izidu ob njihovem nastanku z uporabo metode efektivne obrestne mere. Prihodki od dividend se v izkazu poslovnega izida pripoznajo na dan, ko je uveljavljena delničarjeva pravica do plačila, kar je pri podjetjih, ki kotirajo na borzi, praviloma datum, ko pravica do tekoče dividende preneha biti povezana z delnico.

Finančni odhodki obsegajo stroške izposojanja (del stroškov izposojanja se lahko usredstvi v okviru nepremičnin, naprav in opreme), izgube zaradi oslabitve vrednosti finančnih sredstev in odhodke za obresti iz naslova rezervacij za odpravnine in jubilejne nagrade. Stroški izposojanja se v izkazu poslovnega izida pripoznajo po metodi efektivnih obresti, razen tistih, ki se pripišejo nabavni vrednosti sredstev v gradnji ali pripravi.

Prihodki in odhodki se pri preračunu med valutami izkazujejo po neto vrednosti, in sicer kot finančni prihodki oziroma odhodki.

3.3.16 Davek od dobička

Davek od dobička oziroma izgube poslovnega leta obsega odmerjeni davek. Davek od dobička se izkaže v izkazu poslovnega izida, razen v tistem delu, v katerem se nanaša na poslovne združitve ali postavke, ki se izkazujejo neposredno v kapitalu in se zato izkazuje med kapitalom ali drugim vseobsegajočem donosu.

Odmerjeni davek je davek, za katerega se pričakuje, da bo plačan od obdavčljivega dobička za poslovno leto, ob uporabi davčnih stopenj, uveljavljenih na datum poročanja ter morebitne prilagoditve davčnih obveznosti v povezavi s preteklimi poslovnimi leti.

Pri naložbenih nepremičninah, izmerjenih po pošteni vrednosti, se predpostavlja, da bo njihova knjigovodska vrednost poravnana ob prodaji, ni zavrgla ali izkazala kot nepravilna.

Odloženi davek se izkaže v višini, v kateri se pričakuje, da ga bo potrebno plačati ob odpravi začasnih razlik, na podlagi zakonov, uveljavljenih ob koncu poročevalskega obdobja.

Družba pobota odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek, če ima za to zakonsko izterljivo pravico ter če se odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek nanašajo na davek iz dobička, nanašajoč se na isto davčno oblast v zvezi z isto obdavčljivo enoto, ali na različne obdavčljive enote, ki nameravajo poplačati obveznosti za davek ali prejeti odložene terjatve za davek v pobotanem znesku ali pa nameravajo hkrati poplačati obveznosti za davek ali prejeti odložene terjatve za davek.

Odložena terjatev za davek za neuveljavljene davčne izgube, davčne dobropise in davčno priznanečasne razlike se pripozna v obsegu, za katerega obstaja verjetnost, da bo na razpolago prihodnji obdavčljivi dobiček, v breme katerega bo v prihodnje mogoče uporabiti odloženo terjatev. Odložene terjatve za davek se zmanjšajo za znesek, za katerega ni več verjetno, da bo mogoče uveljaviti davčno olajšavo, povezano s sredstvom.

3.3.17 Primerjalne informacije

Primerjalne informacije so pretežno usklajene s predstavitvijo informacij v tekočem letu. Kadar je bilo potrebno, so bili primerjalni podatki prilagojeni tako, da so v skladu s predstavitvijo informacij v tekočem letu.

3.3.18 Novo sprejeti standardi in pojasnila, ki so začeli veljati s 1.1.2023

Začetna uporaba novih sprememb obstoječih standardov, ki veljajo v tekočem poslovnem letu

V tekočem poročevalskem obdobju veljajo naslednje spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) ter sprejela EU:

Razkritje računovodskih usmeritev (spremembe MRS 1 in MSRP Izjave o praksi 2): Februarja 2021 je IASB izdal spremembe MRS 1, ki spreminjajo zahteve po razkritju v zvezi z računovodskimi usmeritvami iz 'pomembnih računovodskih usmeritev' v 'pomembne informacije o računovodskih usmeritvah'. Spremembe dajejo smernice o tem, kdaj se informacija o računovodskih usmeritvah obravnava kot pomembna. Spremembe k MRS 1 veljajo za letna poročevalska obdobja, ki se začnejo 1. januarja 2023 ali pozneje, pri čemer je dovoljena predčasna uporaba. Ker dokumenti MSRP Izjave o praksi niso obvezni, ni določen začetek veljavnosti MSRP Izjave o praksi 2.

Opredelitev računovodskih ocen (spremembe MRS 8). S spremembo se uvaja definicija računovodske ocene in druga pojasnila, s pomočjo katerih je možno razlikovati med računovodsko usmeritvijo in računovodsko oceno. S spremembo je pojasnjeno, da sta učinek spremembe vhodnih podatkov ali tehnik merjenja sprememba računovodske ocene, razen če je njuna posledica popravek napake iz preteklega obdobja.

MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe (nov standard) ter spremembe MSRP 17 – Zavarovalne pogodbe. MSRP 17 nadomešča MSRP 4 Zavarovalne pogodbe. MSRP 17 velja za vse vrste zavarovalnih pogodb (tj. življenjska, neživljenjska, neposredno zavarovanje in pozavarovanje), ne glede na vrsto subjektov, ki jih izdajajo, ter za določena jamstva in finančne instrumente s funkcijami diskrecijske udeležbe; veljalo bo nekaj izjem. Splošni cilj MSRP 17 je zagotoviti celovit računovodski model za zavarovalne pogodbe,

ki je bolj uporaben in dosleden za zavarovalnice in ki zajema vse pomembne računovodske vidike. MSRP 17 temelji na splošnem modelu, dopolnjenem s:

- Posebno prilagoditvijo za pogodbe z lastnostmi neposredne udeležbe (pristop variabilne provizije) in
- Poenostavljenim pristopom (pristop dodeljevanja premij) predvsem za kratkoročne pogodbe.

Odložene terjatve za davek in odložene obveznosti za davek pri posamezni transakciji (spremembe MRS 12 – Davek iz dobička). Maja 2021 je OMRS izdal spremembe MRS 12. Spremenjeni standard pojasnjuje, ali se izjema pri prvem pripoznanju uporablja pri določenih transakcijah, ki se pripoznajo hkrati kot sredstvo in kot obveznost (npr. kot je najem v okviru MSRP 16 – Najemi). Sprememba uvaja dodaten kriterij za začetno uporabo izjeme po MRS 12.15, pri čemer se izjema ne uporabi pri prvem pripoznanju sredstva ali obveznosti ki v času pripoznanja povzroči enake obdavčljive in odbitnečasne razlike.

Mednarodna davčna reforma – vzorčna pravila drugega stebra (spremembe MRS 12): Spremembe MRS 12 so bile uvedene kot odziv na pravila OECD o BEPS drugega stebra in vključujejo:

- Obvezno začasno izjemo v zvezi s pripoznanjem in razkritjem odloženih davkov, povezanih z modelskimi pravili drugega stebra in
- Zahteve po razkritju v zvezi z izpostavljenostjo davku iz dobička iz drugega stebra.

Sprejetje teh sprememb k obstoječim standardom in pojasnil ni privedlo do pomembnih sprememb računovodskih izkazov družbe.

Standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS in sprejela EU, vendar še niso v veljavi

Na datum odobritve teh računovodskih izkazov je OMRS izdal naslednje nove standarde in spremembe obstoječih standardov, ki jih je sprejela EU in ki še niso stopili v veljavo.

Naslednji standardi in spremembe stopijo v veljavo za poročevalsko obdobje, ki se začne 1. januarja 2024:

Spremembe MRS 1 – Predstavitev računovodskih izkazov

a) Razvrstitev obveznosti kot kratkoročne ali nekratkoročne. Sprememba zahteva, da mora imeti pravica podjetja do odloga izpolnitve poravnave obveznosti za najmanj 12 mesecev po datumu poročanja vsebino in mora obstajati na dan zaključka poročevalskega obdobja. Razvrstitev obveznosti se ne spremeni zaradi verjetnosti, da bo podjetje izkoristilo svojo pravico do odloga obveznosti za najmanj 12 mesecev po datumu poročanja. Standard je bil naknadno ponovno spremenjen.

b) Nekratkoročne obveznosti zavezami. Če je pravica podjetja do odloga odvisna od tega, ali podjetje izpolnjuje določene pogoje, ti pogoji vplivajo na to, ali je pravica do odloga obstajala ob zaključku poročevalskega obdobja, če se od podjetja zahteva, da izpolnjuje pogoje na ali pred koncem poročevalskega obdobja in ne če se od podjetja zahteva, da izpolnjuje pogoje po zaključku poročevalskega obdobja. Sprememba prav tako vsebuje pojasnilo termina 'poravnava' za namen razvrstitve obveznosti kot kratkoročne ali nekratkoročne.

Spremembe MSRP 16 – Najemi: Obveznost iz najema v transakciji prodaje in povratnega najema. Sprememba vsebuje zahtevo, da prodajalec – najemnik določi 'plačilo najemnin' ali 'spremenjeno plačilo najemnin' tako, da prodajalec – najemnik ne bi pripoznal dobička ali izgube, ki se nanaša na pravico do uporabe, ki jo zadrži prodajalec – najemnik.

Sprejetje teh novih standardov, sprememb k obstoječim standardom in pojasnil, ne bo imelo pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

Novi standardi in spremembe obstoječih standardov, ki jih je izdal OMRS, vendar jih EU še ni sprejela

Trenutno se MSRP, kot jih je sprejela EU, bistveno ne razlikujejo od predpisov, ki jih je sprejel Odbor za mednarodne računovodske standarde (OMRS) z izjemo naslednjih novih standardov in sprememb obstoječih standardov, ki stopijo v veljavo za poročevalsko obdobje, ki se začne 1. januarja 2024 oz. 1. januarja 2025 in jih EU še ni sprejela:

Sprememba MRS 7 – Izkaz denarnih tokov in MSRP 7 – Finančni inštrumenti: Razkritja (spremembe). OMRS je 25. maja 2023 izdal dokument Dogovori o financiranju dobaviteljev, ki spreminja MRS 7 Izkaz denarnih tokov in MSRP 7 Finančni instrumenti: Razkritja (spremembe). Te spremembe so nastale kot posledica vloge, ki jo je prejel Odbor za pojasnjevanje MSRP (Odbor) glede zahtev za predstavitev obveznosti in z njimi povezanih denarnih tokov, ki izhajajo iz dogovorov o financiranju dobavne verige ter s tem povezanih razkritij. Odbor je decembra 2020 objavil Sklep o programu dela Dogovori o financiranju dobavne verige - povratni faktoring, ki je obravnaval to predložitev na podlagi takrat veljavnih zahtev računovodskih standardov MSRP. Med tem postopkom so povratne informacije zainteresiranih strani pokazale na omejitve takratnih zahtev za obravnavanje pomembnih informacijskih potreb uporabnikov, da bi razumeli učinke finančnih dogovorov z dobavitelji na računovodske izkaze podjetja in primerjali eno podjetje z drugim. Kot odziv na te povratne informacije se je OMRS lotil izvedbe ozkega področja standardov, kar je privedlo do sprememb. Spremembe zahtevajo, da podjetja zagotovijo nekatera posebna razkritja (kvalitativna in kvantitativna) v zvezi z dogovori o financiranju dobaviteljev. Spremembe dajejo tudi napotke o značilnostih dogovorov o financiranju dobaviteljev.

Sprememba MRS 21 – Učinki sprememb deviznih tečajev: Pomanjkanje zamenljivosti.

Družba predvideva, da uvedbe teh novih standardov in sprememb obstoječih standardov v obdobju začetne uporabe ne bo imela pomembnega vpliva na računovodske izkaze družbe.

3.4 Določanje poštene vrednosti

Glede na računovodske usmeritve družbe in razčlenitve postavk je v številnih primerih potrebna določitev poštene vrednosti tako finančnih kot tudi nefinančnih sredstev in obveznosti. Poštene vrednosti posameznih skupin sredstev za potrebe merjenja oziroma poročanja je družba določila po metodah, ki so opisane v nadaljevanju. Kjer so potrebna dodatna pojasnila v zvezi s predpostavkami za

določitev poštenih vrednosti, so ta navedena v razčlenitvah k posameznim postavkam sredstev oziroma obveznosti družbe.

3.4.1 Nepremičnine, naprave in oprema

Poštena vrednost nepremičnin, naprav in opreme iz poslovnih združitvev je njihova tržna vrednost. Tržna vrednost nepremičnin je enaka ocenjeni vrednosti, po kateri bi se lahko nepremičnina na dan cenitve in po ustreznem trženju izmenjala v premišljenem poslu med voljnimi prodajalcem in voljnimi kupcem, pri čemer so stranke dobro obveščene in ravnajo razumno, neprisiljeno in neodvisno (arm's length transaction).

3.4.2 Biološka sredstva

Poštena vrednost bioloških sredstev je njihova tržna vrednost. Tržna vrednost bioloških sredstev je enaka ocenjeni vrednosti, po kateri bi se lahko zaloge prodala v premišljenem poslu med voljnimi prodajalcem in voljnimi kupcem, pri čemer so stranke dobro obveščene in ravnajo razumno, neprisiljeno in neodvisno (arm's length transaction). Tržna cena prašičev je definirana kot borzna cena AMA na 31.12.2023, korigirana za odbitek zaradi neenakomernih tež.

3.4.3 Neopredmetena sredstva

Poštena vrednost patentov in blagovnih znamk, pridobljenih pri poslovnih združitvah, temelji na ocenjeni diskontirani bodoči vrednosti licenčnin, katerih plačilo zaradi lastništva patenta oziroma blagovne znamke ne bo potrebno.

Poštena vrednost ostalih neopredmetenih sredstev temelji na metodi diskontiranih denarnih tokov, za katere se pričakuje, da bodo izhajali iz uporabe in morebitne prodaje sredstev.

3.4.4 Naložbene nepremičnine

Poštena vrednost temelji na tržni vrednosti, ki je enaka ocenjeni vrednosti, po kateri bi se lahko nepremičnina na dan cenitve in po ustreznem trženju izmenjala v premišljenem poslu na čisti poslovni podlagi med voljnimi prodajalcem in voljnimi kupcem, pri čemer so stranke dobro obveščene.

Če ni mogoče določiti trenutnih cen na aktivnem trgu, se vrednost naložbene nepremičnine oceni s pomočjo ocenjene vrednosti oddajanja nepremičnine v najem. Donos iz najema je vključen v izračun celotne vrednosti nepremičnine na osnovi ocenjene vrednosti najema. Ko dejanski najem odstopa od ocenjene vrednosti najema, je potrebno izvesti ustrezne prilagoditve na dejanske cene najema.

Kjer je primerno, vrednotenje odraža tudi tip najemnikov, ki so trenutno nastanjeni v naložbeni nepremičnini oziroma so nosilci obveznosti po najemni pogodbi ali pa bi v primeru oddaje v najem te nepremičnine najverjetneje postali njeni najemniki, in splošno sliko njihove kreditne sposobnosti,

nadalje razporeditev obveznosti za vzdrževanje in zavarovanje nepremičnine med družbo in najemnikom ter preostalo življenjsko dobo naložbene nepremičnine. Ko se ob pregledu ali obnovi najemne pogodbe pričakuje, da bo prišlo do naknadnih povečanj najemnine, se šteje, da so bila vsa obvestila in povratna obvestila posredovana v veljavni obliki in pravočasno.

3.4.5 Poslovne in druge terjatve

Poštena vrednost dolgoročnih poslovnih in drugih terjatev se izračuna kot sedanja vrednost prihodnjih denarnih tokov, razobrestenih po tržni obrestni meri na datum poročanja.

Kratkoročne poslovne terjatve niso diskontirane zaradi kratkoročnosti, so pa upoštevane slabitve na odplačno vrednost.

3.4.6 Upravljanje s kapitalom

Osnovni namen upravljanja s kapitalom je zagotavljanje kapitalske ustreznosti družbe, dolgoročne plačilne sposobnosti za potrebe financiranja poslovanja in razvoja ter finančne stabilnosti. S tem zagotavljamo ustvarjanje čim višje vrednosti za lastnike in ostale deležnike družbe.

Družba je bila v letu 2020 s strani lastnika dokapitalizirana v višini 1,1 mio EUR.

Kapital družbe je na dan 31.12.2023 znašal 6.230.709 EUR, v predhodnem letu pa 5.369.068 EUR na dan 31.12.2022. Kazalnik donosnosti kapitala (ROE) znaša 15,44% v letu 2022 pa je znašal -10,58%.

3.4.7 Izkaz denarnih tokov

Izkaz denarnih tokov je bil pripravljen po posredni metodi na podlagi postavk v izkazu finančnega položaja z dne 31. decembra 2023, bilance stanja z dne 31. decembra 2022, izkaza poslovnega izida za leto, ki se je končalo 31. decembra 2023, in dodatnih podatkov, ki so potrebni za prilagoditev prejemkov in izdatkov.

3.5 Pojasnila k računovodskim izkazom

3.5.1 Prihodki iz pogodb s kupci

(v EUR)	2023	2022
Prihodki od prodaje proizvodov in blaga	17.019.360	13.723.058
Prihodki od prodaje storitev	554.663	460.845
Skupaj	17.574.023	14.183.903

Tabela 13: Prihodki od prodaje

Prihodki od prodaje proizvodov in blaga se v večji meri nanašajo na prodajo tekačev in pitancev. Prihodki od prodaje storitev se v glavnem nanašajo na opravljene računovodske storitve, ki jih v družbi Farme Ihan – KPM izvajajo za ostale družbe v skupini.

3.5.2 Drugi poslovni prihodki

(v EUR)	2023	2022 popravljeno
Prihodki od subvencij, dotacij in kompenzacij	760.916	892.672
Prihodki od črpanj in odprave rezervacij	1.015	9.798
Dobički od prodaje nepremičnin, opreme in naprav	1.501	1.800
Prihodki od prevrednotenja bioloških sredstev	130.747	1.063.634
Usredstveni lastni proizvodi	399.076	558.478
Drugi poslovni prihodki	94.969	71.307
Skupaj	1.388.224	2.597.689

Tabela 14: Drugi poslovni prihodki

Prihodki od subvencij, dotacij in kompenzacij se nanašajo predvsem na kmetijske subvencije, ki jih družba redno prejema iz naslova različnih programskih shem. Družba je v preteklosti prejela nepovratna sredstva za nakup osnovnih sredstev, zato letno pripozna prihodke iz naslova črpanja rezervacije sorazmerno glede na obračunano amortizacijo.

Vrednost zalog osnovne in obratne črede smo povečali glede na tržne vrednosti in iz tega naslova pripoznali Prihodke od prevrednotenja bioloških sredstev. Usredstveni lastni proizvodi predstavljajo prevedbe mladic v plemensko čredo. Med drugimi poslovnimi prihodki je družba evidentirala prihodke iz naslova najemnin v višini 66.202 EUR (67.807 EUR v letu 2022).

3.5.3. Stroški blaga, materiala in storitev

(v EUR)	2023	2022
Nabavna vrednost prodanega blaga	1.270.892	1.278.595
Stroški materiala	8.659.332	8.994.126
Stroški storitev	5.159.509	4.950.311
Skupaj	15.089.733	15.223.032

Tabela 15: Stroški blaga, materiala in storitev

Med stroški materiala predstavljajo največji del stroški porabljene krme v višini 7.647 tisoč EUR (7.721 tisoč EUR v letu 2022) in stroški energije 461 tisoč EUR (654 tisoč EUR v letu 2022). Med stroški storitev predstavljajo največji delež stroški kooperacijskega pitanja v višini 3.026 tisoč EUR (3.137 tisoč EUR v letu 2022) in veterinarskega nadzora v višini 1.210 tisoč EUR (966 tisoč EUR v letu 2022).

3.5.4 Stroški dela

(v EUR)	2023	2022
Plače in nadomestila	1.322.704	1.290.951
Stroški pokojninskih zavarovanj	133.213	129.673
Stroški socialnih zavarovanj	97.521	97.074
Drugi stroški dela	298.166	193.944
Skupaj	1.851.603	1.711.641

Tabela 16: Stroški dela

V družbi Farme Ihan – KPM je bilo v letu 2023 v povprečju zaposlenih 52 delavcev. Družba je na dan 31.12.2023 zaposlovala 54 delavcev (51 zaposlenih v 2022). Dvig stroškov dela v letu 2023 je predvsem posledica uskladitve plač z dvigom minimalne plače, deloma pa tudi večjega števila zaposlenih.

3.5.5 Amortizacija

(v EUR)	2023	2022
Amortizacija nepremičnin, naprav in opreme	284.300	267.002
Amortizacija osnovne črede	77.440	79.102
Amortizacija naložbenih nepremičnin	19.031	19.031
Skupaj	380.771	365.135

Tabela 17: Amortizacija

Znotraj amortizacije nepremičnin, naprav in opreme je zajeta amortizacija pravic do uporabe v višini 56.546 EUR (62.996 EUR v letu 2022).

3.5.6 Drugi poslovni odhodki

(v EUR)	2023	2022
Odtujitev in slabitev sredstev	24.302	2.348
Slabitev bioloških sredstev	33.716	149.194
Drugi odhodki	31.741	12.487
Druge dajatve	16.520	17.870
Skupaj	106.279	181.900

Tabela 18: Drugi poslovni odhodki

Slabitev bioloških sredstev predstavlja presežek neamortizirane vrednosti osnovne črede ob izločitvi.

Druge dajatve zajemajo dajatve za uporabo stavbnega zemljišča, vodarino, okoljske takse, članarine in druge obvezne dajatve.

3.5.7 Finančni prihodki in odhodki

Finančni prihodki

(v EUR)	2023	2022
Prihodki od obresti	136.243	61.681
Drugi finančni prihodki	1	1.198
Skupaj	136.244	62.879

Tabela 19: Finančni prihodki

Finančni odhodki

(v EUR)	2023	2022
Odhodki od obresti	356.158	214.162
Odhodki od obresti iz najemov	12.215	12.258
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	26.514	44.907
Finančni odhodki iz slabitve finančnih naložb	1.260.000	0
Skupaj	1.654.887	271.327

Tabela 20: Finančni odhodki

Naročili smo novo cenitev odvisnega podjetja pri pooblaščenih ocenjevalcih vrednosti podjetij in zaradi tega sprejeli odločitev, da je potrebno dolgoročne finančne slabiti v višini 1.260.000€. Znotraj odhodkov od obresti so zajeti odhodki iz financiranja v višini 356.158 EUR. Neto finančni odhodki za leto 2023 znašajo -1.518.643 EUR.

3.5.8 Davek od dobička

(v EUR)	2023	2022 popravljeno
Poslovni izid pred davki	-261.645	-696.846
Izračunani davek po veljavni davčni stopnji 19%	0	0
Davčni učinek neobdavčenih prihodkov	-2.946	0
Davčni učinek neobdavčenih odhodkov v višini	1.377.742	1.861
Davčni učinek obdavčenih odhodkov	-92.192	-13.591
Davčni učinek povečanja davčne osnove v višini	0	-16.719
Osnova za obračun davka	1.020.960	-725.295
Davčni učinek zmanjšanja davčne osnove	-885.742	0
Davki	25.691	0
Efektivna davčna stopnja	7,03%	0

Tabela 21: Davek od dobička

Davek od dobička je izkazan z upoštevanjem dejanske obveznosti iz naslova obračuna davka od dohodka pravnih oseb in ugotovljenih odloženih terjatev in obveznosti za davek. Splošna stopnja za obračun davka od dohodkov pravnih oseb znaša 19%.

Efektivna davčna stopnja je 7,03 odstotna. Družba ima na dan 31.12.2023 za 4.705.967,58 EUR nepokrite davčne izgube.

3.5.9 Neopredmetena sredstva

(v EUR)	Nekratkoročne premoženjske pravice	(v EUR)	Nekratkoročne premoženjske pravice
Nabavna vrednost		Nabavna vrednost	
Stanje 31.12.2022	226.307	Stanje 31.12.2021	224.083
Povečanja	1.650	Zmanjšanja	2.224
Stanje 31.12.2023	227.957	Stanje 31.12.2022	226.307
Popravek vrednosti		Popravek vrednosti	
Stanje 31.12.2022	216.416	Stanje 31.12.2021	214.416
Povečanja	2.775	Zmanjšanja	2.000
Stanje 31.12.2023	219.191	Stanje 31.12.2022	216.416
Neodpisana vrednost		Neodpisana vrednost	
Stanje 31.12.2022	9.891	Stanje 31.12.2021	9.667
Stanje 31.12.2023	8.766	Stanje 31.12.2022	9.891

Tabela 22: Neopredmetena sredstva

Med neopredmetenimi sredstvi družba izkazuje pravice do uporabe računalniških programov ter blagovno znamko Anton. Družba med neopredmetenimi nekratkoročnimi sredstvi ne izkazuje sredstev z nedoločeno dobo koristnosti.

3.5.10 Nepremičnine, naprave, oprema

Med opredmetena osnovna sredstva vključujemo: zemljišča, zgradbe, proizvodjalno in ostalo opremo, nadomestne dele ter drobni inventar.

Družba je svoje nepremičnine zastavila za zavarovanje finančnih terjatev upnikov. Sedanja vrednost zastavljenih sredstev znaša na dan 31.12.2023 3.645.944 EUR, stanje finančnih obveznosti, ki so zavarovane, na dan 31.12.2023 znaša 3.388.884 EUR.

Družba ima med nepremičninami evidentirana tudi sredstva v najemu. V tabeli prikaz sredstev v najemu ter stroškov kratkoročnih najemov in najemov manjših vrednosti.

Sredstva v najemu	2023 V EUR	2022 V EUR
Amortizacija pravice do uporabe	56.546	62.996
zemljišča	31.627	31.627
poslovni prostori	9.236	7.697
vozila	15.683	23.672
Denarni tok za sredstva v najemu	87.656	64.035
zemljišča	36.376	38.901
poslovni prostori	8.110	11.352
vozila	43.170	13.872
Knjigovodska vrednost pravice do uporabe na dan 31.12.2023 / 31.12.2022	215.987	182.262
zemljišča	143.603	103.748
poslovni prostori	37.072	29.351
vozila	35.312	35.967
Stroški kratkoročnih najemov in najemov manjših vrednosti	11.547	13.196
poslovni prostori-oprema	4.400	2.828
vozila in druga sredstva	7.148	5.381
zemljišča	0	4.987

Tabela 23: Tabela PUS

(v EUR)	Zemljišča	Pravica do uporabe zemljišč	Zgradbe	Pravica do uporabe zgradb	Proizvajalne naprave in stroji	Pravica do uporabe druge opreme	Druge naprave in oprema	Opremet. osn. sred. v gradnji ali izdelavi	Skupaj
Nabavna vrednost									
Stanje 31.12.2022	440.488	218.880	6.789.382	61.323	365.810	117.155	165.076	0	8.158.114
Stanje 01.01.2023	440.488	218.880	6.789.382	61.323	365.810	117.155	165.076	0	8.158.114
Povečanja	0	0	0	0	0	0	0	84.640	84.640
Popravki PUS	0	143.603	0	37.072	0	37.320	0	0	217.995
Prenos iz investicij v teku	0	0	27.597	0	3.175	0	42.089	-72.862	0
Zmanjšanja	0	0	-170.593	0	-29.484	0	-6.254	0	-206.330
Uskladitve PUS	0	-218.880	0	-61.323	0	-117.155	0	0	-397.358
Stanje 31.12.2023	440.488	143.603	6.646.386	37.072	339.501	37.320	200.911	11.778	7.857.059
Popravek vrednosti									
Stanje 31.12.2022	0	115.133	3.011.153	31.971	249.888	81.158	138.736	0	3.628.039
Stanje 01.01.2023	0	115.133	3.011.153	31.971	249.888	81.158	138.736	0	3.628.039
Uskladitve PUS	0	-146.760	0	-41.207	0	-94.833	0	0	-282.800
Prodaja, odtujitve	0	0	-170.593	0	-5.294	0	-5.196	0	-181.083
Amortizacija	0	31.627	196.954	9.236	19.697	15.683	8.327	0	281.524
Stanje 31.12.2023	0	0	3.037.514	0	264.291	2.008	141.867	0	3.445.680
Neodpisana vrednost									
Stanje 31.12.2022	440.488	103.747	3.778.229	29.352	115.922	35.997	26.340	0	4.530.075
Stanje 01.01.2023	440.488	103.747	3.778.229	29.352	115.922	35.997	26.340	0	4.530.075
Stanje 31.12.2023	440.488	143.603	3.608.872	37.072	75.211	35.312	59.042	11.778	4.411.378

Tabela 24: Gibanje nepremičnin, naprav in opreme tekočega leta

V letu 2023 smo aktivirali vlaganja v posodobitev hlevov v višini 27.599 EUR in opreme v višini 45.263 EUR.

(v EUR)	Zemljišča	Pravica do uporabe zemljišč	Zgradbe	Pravica do uporabe zgradb	Proizvajalne naprave in stroji	Pravica do uporabe druge opreme	Druge naprave in oprema	Opremet. osn. sred. v gradnji ali izdelavi	Skupaj
Nabavna vrednost									
Stanje 31.12.2021	440.488	218.880	7.758.764	61.323	1.127.657	117.155	258.268	450.580	10.433.115
Popravek napak za nazaj	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 01.01.2022	440.488	218.880	7.758.764	61.323	1.127.657	117.155	258.268	450.580	10.433.115
Povečanja			445.138	0	77.186	0	11.401	88.587	88.587
Prenos iz investicij v teku			-1.414.521	0	-839.034	0	-104.593	-533.725	0
Zmanjšanja	0							-5.442	-2.363.590
Stanje 31.12.2022	440.488	218.880	6.789.381	61.323	365.810	117.155	165.076	0	8.158.113
Popravek vrednosti									
Stanje 31.12.2021	0	83.506	4.238.704	24.274	1.082.123	57.486	234.604	0	5.720.698
Popravki za nazaj	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Stanje 01.01.2022	0	83.505	4.238.704	24.274	1.082.123	57.486	234.604	0	5.720.698
Prodaja, odtujitve	0		-1.414.521	0	-839.034	0	-104.106	0	-2.357.661
Amortizacija	0	31.627	186.970	7.697	6.798	23.672	8.238	0	265.002
Prenos na sr.za prodajo	0		0					0	0
Stanje 31.12.2022	0	115.133	3.011.153	31.971	249.888	81.158	138.736	0	3.628.039
Neodpisana vrednost									
Stanje 31.12.2021	440.488	135.375	3.520.060	37.049	45.534	45.534	23.664	450.580	4.712.417
Stanje 01.01.2022	440.488	135.375	3.520.060	37.049	45.534	45.534	23.664	450.580	4.712.417
Stanje 31.12.2022	440.488	103.747	3.778.229	29.352	115.922	115.922	26.340	0	4.530.074

Tabela 25: Gibanje nepremičnin, naprav in opreme predhodnega leta

3.5.11 Osnovna čreda

Družba je imela na dan 31.12.2023 med osnovno čredo evidentirano 2.705 plemenskih svinj in 27 plemenskih merjascev (na 31.12.2022 2.790 plemenskih svinj in 35 plemenskih merjascev). V letu 2023 je družba usredstvila 1.400 kom plemenskih svinj, prodala pa jih je 1.034.

(v EUR)	Osnovna čreda	(v EUR)	Osnovna čreda
Nabavna vrednost		Nabavna vrednost	
Stanje 31.12.2022	665.023	Stanje 31.12.2021	415.915
Pridobitve - lastna reja	330.841	Pridobitve - lastna reja	603.501
Zmanjšanja	-353.299	Zmanjšanja	-354.394
Prevrednotenje	85.316	Slabitev	0
Stanje 31.12.2023	727.881	Stanje 31.12.2022	665.022
Popravek vrednosti		Popravek vrednosti	
Stanje 31.12.2022	108.093	Stanje 31.12.2021	112.075
Amortizacija	77.440	Amortizacija	79.102
Zmanjšanja / Povečanja	-78.440	Zmanjšanja / Povečanja	-83.085
Stanje 31.12.2023	107.093	Stanje 31.12.2022	108.092
Neodpisana vrednost		Neodpisana vrednost	
Stanje 31.12.2022	556.930	Stanje 31.12.2021	303.840
Stanje 31.12.2023	620.788	Stanje 31.12.2022	556.930

Tabela 26: Gibanje vrednosti osnovne črede;

3.5.12 Naložbene nepremičnine

(v EUR)	Ostali objekti	(v EUR)	Ostali objekti
Nabavna vrednost		Nabavna vrednost	
Stanje 31.12.2022	520.663	Stanje 31.12.2021	520.663
Stanje 31.12.2023	520.663	Stanje 31.12.2022	520.663
Popravek vrednosti		Popravek vrednosti	
Stanje 31.12.2022	291.876	Stanje 31.12.2021	272.845
Amortizacija	19.031	Amortizacija	19.031
Stanje 31.12.2023	310.907	Stanje 31.12.2022	291.876
Neodpisana vrednost		Neodpisana vrednost	
Stanje 31.12.2022	247.818	Stanje 31.12.2021	247.818
Stanje 31.12.2023	209.757	Stanje 31.12.2022	228.787

Tabela 27: Gibanje vrednosti naložbenih nepremičnin

Med naložbenimi nepremičninami družba vodi poslovne prostore, ki se dajejo v najem. Poslovni prostor v Trbovljah in Kisovcu sta dana v zavarovanje obveznosti do dobavitelja. Sedanja vrednost zastavljenih naložbenih nepremičnin znaša na dan 31.12.2023 38.047 EUR. Maksimalna hipoteka znaša 98.000 EUR.

3.5.13 Nekratkoročne finančne naložbe

Nekratkoročne finančne naložbe v kapitalske deleže

Družba v kateri so naložbe / deleži v podjetjih v skupini po nabavni vrednosti	% lastništva	Nabavna vrednost	Poprav. vrednosti	Saldo 31.12.22	Poprav. vrednosti	Druga povečanja	Saldo 31.12.23
VOA d.o.o.	100	10.969	0	10.969	0	0	10.969
Farne Ihan – MPR d.o.o.	100	6.025.760	4.102.134	1.923.626	0	0	1.923.626
GO-KO d.o.o.	100	2.608.763	1.008.763	1.600.000	1.260.000	2.500.000	2.840.000
MESO KAMNIK d.d.	91,08	3.632.472	1.352.754	2.279.718	0	0	2.279.718
SKUPAJ		12.277.964	6.463.651	5.814.313	1.260.000	2.500.000	7.054.313

Tabela 28: Deleži v podjetjih v skupini po nabavni vrednosti

V letu 2023 je poslovodstvo sprejelo sklep o konverziji dolgoročnega posojila v odvisnem podjetju GO-KO d.o.o. v kapitalske rezerve v višini 2.500.000 EUR. S tem se je odvisno podjetje kapitalsko okrepilo. Prav tako smo naročili novo cenitev za podjetje GO-KO d.o.o. za namene računovodskega poročanja in temu ustrezno slabili DFN.

(v EUR)	Odstotek lastništva	Velikost kapitala na 31.12.2023	Čisti poslovni izid leta 2023
VOA d.o.o.	100%	45.124	5.580
Farne Ihan – MPR d.o.o.	100%	3.087.413	-115.506
GO-KO d.o.o.	100%	1.389.783	-930.606
MESO KAMNIK d.d.	91,08%	3.614.222	-535.964

Tabela 29: Odvisne družbe

Nekratkoročno dana posojila

(v EUR)	Saldo 1.1.2022	Povečanja	Zmanjšanja	Saldo 31.12.23
Dolgoročno posojila dana v skupini	2.829.036	3.066.458	5.022.719	872.776
Druga dolgoročno dana posojila	748	0	582	166
Skupaj	2.829.784	3.066.458	5.023.301	872.942

(v EUR)	Saldo 1.1.2021	Povečanja	Zmanjšanja	Saldo 31.12.22
Dolgoročno posojila dana v skupini	2.966.631	2.605.190	2.742.785	2.829.036
Druga dolgoročno dana posojila	1.745	0	997	748
Skupaj	2.968.376	2.605.190	2.743.782	2.829.784

Tabela 30: Gibanje nekratkoročno danih posojil

Nekratkoročno dana posojila se nanašajo na posojila, dana družbam v skupini. V mesecu decembru se je dano dolgoročno posojilo odvisni firmi GO-KO d.o.o. konvertiralo v kapital GO-KO v višini 2,5M€. Obrestne mere po teh kreditih so oblikovane glede na pravilnik o priznani obrestni meri na posojila med povezanimi osebami. Nekratkoročni kredit, dan družbi v skupini, ni zavarovan.

3.5.14 Nekratkoročne poslovne terjatve

Med nekratkoročnimi poslovnimi terjatvami družba evidentira odpravnine ob upokojitvi za delavce, ki so se upokojili za polovičen delovni čas.

3.5.15 Zaloge

(v EUR)	2023	2022
Material	646.223	641.920
Skupaj	646.223	641.920

Tabela 31: Vrednost zalog

Ob letnem popisu v družbi niso ugotovili razlik med knjižnim in dejanskim stanjem zalog.

Prevrednotenje zalog materiala in proizvodov zaradi slabitve (vrednotenje po tržnih cenah) v letu 2023 ni bilo opravljeno, ker so bil proizvodjalni stroški gotovih proizvodov nižji od iztržljivih vrednosti.

Zaloge niso dane kot jamstvo za obveznosti.

3.5.16 Obratna čreda in nedokončana proizvodnja

(v EUR)	2023	2022
Otvoritveno stanje	2.290.680	1.260.411
Pridobitve - lastna reja	9.214.087	9.361.870
Prodaja	-9.466.701	-9.162.600
Prevrednotenje na pošteno vrednost	45.430	818.551
Prevedba v osnovno čredo	-15.788	12.448
Nedokončana proizvodnja	9.503	17.965
Stanje 31.12.	2.077.211	2.308.645

Tabela 32: Gibanje vrednosti Obratne črede

Ob letnem popisu v družbi nismo ugotovili razlik med knjižnim in dejanskim stanjem zalog.

V letu 2023 je družba evidentirana krepitev bioloških sredstev v zalogah za 45.430 EUR iz naslova razlike med knjigovodsko in pošteno vrednostjo (836.516 EUR v letu 2022), od tega je znašalo prevrednotenje iz naslova spremembe cene 298.044 EUR in iz naslova povečane količine -252.614 EUR.

AMA (avstrijska borzna cena) za pitance je na dan 31.12.2023 znašala 2,17 EUR/kg, na dan 31.12.2022 pa je AMA za pitance znašala 2,09 EUR/kg.

3.5.18 Terjatve do kupcev

Terjatve po vrstah kupcev:

(v EUR)	2023	2022
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev v skupini	1.236.265	1.304.783
Kratkoročne poslovne terjatve do kupcev	251.630	142.789
Popravek vrednosti terjatev	-24.302	-2.348
Skupaj	1.463.592	1.445.224

Tabela 33: Terjatve do kupcev

Tabela gibanja terjatev:

(v EUR)	Saldo 1.1.2022	Povečanja	Zmanjšanja	Saldo 31.12.23
Popravek vrednosti terjatev	2.348	24.302	2.348	24.302
Skupaj	2.348	24.302	2.348	24.302

(v EUR)	Saldo 1.1.2021	Povečanja	Zmanjšanja	Saldo 31.12.22
Popravek vrednosti terjatev	41.326	2.348	41.326	2.348
Skupaj	41.326	2.348	41.326	2.348

Tabela 34: Gibanje vrednosti terjatev do kupcev

V letu 2023 je bilo plačanih 2.348 EUR slabljenih terjatev.

(v EUR)	Vrednost na dan 31.12.2023	Delež v %	Vrednost na dan 31.12.2022	Delež v %
Nezapadle	1.399.453	95,62%	1.414.781	97,73%
do 30 dni nad valuto	10.760	0,74%	28.009	1,93%
nad 30 do 60 dni nad valuto	46.499	3,18%	593	0,04%
nad 60 dni nad valuto	4.532	0,31%	1.842	0,13%
Toženi zneski, PP, stečajni	2.348	0,16%	2.348	0,16%
Skupaj	1.463.592	100,00%	1.447.573	100,00%

Tabela 35: Pregled zapadlosti poslovnih terjatev

Družba poslovnih terjatev do kupcev nima zavarovanih, saj je delež neplačanih terjatev minimalen glede na obseg terjatev in stroške zavarovanja.

3.5.19 Druga kratkoročna sredstva

(v EUR)	2023	2022 popravljeno
Druge kratkoročne terjatve	33.904	69.396
Kratkoročno odloženi stroški	61.403	47.743
Skupaj	95.307	117.139

Tabela 36: Druga kratkoročna sredstva

Med drugimi kratkoročnimi terjatvami so zajete terjatve do države iz naslova DDV (18.027 EUR) in terjatve do državnih inštitucij (6.398 EUR). Pri reviziji poslovanja pa smo morali skladno z MRS 8 in MRS 41 popraviti izkaze za leto 2022 in prav tako za leto 2021, da so podatki primerljivi z izkazi leta 2023.

3.5.20 Denar in denarni ustrezniki

Opis	2023	2022
Denarna sredstva v blagajni	10.560	18.292
Dobroimetja pri bankah in drugih finančnih institucijah	8.097	26.602
Skupaj	18.657	44.893

Tabela 37: Denar in denarni ustrezniki

3.5.21 Kapital

Stanje kapitala na dan 31.12.2023 znaša 4.392.156,43 EUR; na dan 31.12.2022 4.713.560,41 EUR (pri reviziji poslovanja smo morali skladno z MRS 8 in MRS 41 popraviti izkaz finančnega položaja na dan 1.1.2022 in 31.12.2022 ter izkaz poslovnega izida za 2022, da so podatki primerljivi z izkazi leta 2023. V revidiranem letnem poročilo poslovnega leta 2022 je znašala vrednost kapitala 5.369.067,94).

Rezerva za pošteno vrednost, ki je na dan 31.12.2023 znaša -37.014 EUR, vsebuje spremembo vrednosti odpravnin po aktuarskem izračunu.

Nadzorni svet je preveril predlog posloводства o bilančni izgubi na dan 31.12.2023, o kateri bo dokončno odločal edini družbenik SDH, d.d. in soglaša s predlogom posloводства, da edini družbenik sprejme naslednja sklepa:

Edini družbenik se seznanja, da čista izguba leta 2023 znaša 287.336,46 EUR. Bilančna izguba na dan 31.12.2023 znaša 6.858.639,00 EUR in ostane nepokrita

Osnovni donos na deleže (ROE) znaša v letu 2023 -6,31% v letu 2022 pa je znašal -13,05%.

3.5.22 Rezervacije

Družba je v letu 2023 uskladila odpravnine in jubilejne nagrade z aktuarskim izračunom.

(v EUR)	Rezervacije za jubilejne nagrade	Rezervacije za odpravnine	Skupaj
Stanje 31.12.2022	19.456	73.130	92.586
Oblikovanje	2.625	28.931	31.556
Poraba	-1.149	-7.242	-8.391
Odprava	-406	-609	-1.015
Stanje 31.12.2023	20.526	94.210	114.736

(v EUR)	Rezervacije za jubilejne nagrade	Rezervacije za odpravnine	Skupaj
Stanje 31.12.2021	24.617	88.807	113.424
Oblikovanje	5.546	22.469	28.015
Poraba	-11.550	-34.804	-46.354
Odprava	-262	-3.342	-3.604
Stanje 31.12.2022	18.351	73.130	91.481

Tabela 38: Gibanje stanja Rezervacij

Aktuarske obveznosti podjetja za rezervacije iz naslova odpravnin ob upokojitvi in jubilejnih nagrad so bile izračunane z uporabo metode projicirane enote (Projected unit Credit Method). Metoda projicirane enote predstavlja metodo vračunavanja zaslužkov sorazmerno z opravljenim delom ali kot metoda vračunavanja zaslužkov na leta službovanja.

Pri izračunu rezervacij za jubilejne nagrade in odpravnine ob upokojitvi so bile upoštevane naslednje predpostavke:

- Zadnje veljavne višine odpravnin in jubilejnih nagrad kot jih opredeljuje kolektivna pogodba za kmetijstvo in živilsko industrijo
- Umrljivost na osnovi zadnjih tablic umrljivosti prebivalstva Slovenije
- Realna rast bruto plač v podjetju (3%) in rasti plač zaradi kariernih napredovanj (1%)
- Na dan 30.12.2023 je bila izbrana diskontna stopnja v višini povprečne vrednosti donosnosti slovenskih državnih obveznic z dospelostjo 10 let ali več (2,90 %)
- Fluktuacija zaposlenih na podlagi pretekle in pričakovane fluktuacije v družbi (5%)

Prikaz analize občutljivosti

Opis	Rezervacije za jubilejne nagrade	Sprememba	Rezervacije za odpravnine	Sprememba	Skupaj	Sprememba
Osnovna vrednost	20.526	0	94.210	0	114.736	0
Diskontna stopnja -0,5%	21.560	1.034	96.538	2.328	118.099	3.362
Diskontna stopnja +0,5%	19.573	-953	92.005	-2.204	111.579	-3.157
Sprememba rasti plač -0,5%	20.526	0	92.024	-2.185	112.551	-2.186
Sprememba rasti plač +0,5%	20.526	0	96.499	2.289	117.025	2.289

Tabela 39: Prikaz analize občutljivosti Rezervacij

3.5.23 Nekratkoročno odloženi prihodki

(v EUR)	Nekratkoročno odloženi prihodki
Stanje 31.12.2022	703.410
Oblikovanje	8.597
Poraba	-40.667
Stanje 31.12.2023	671.340

(v EUR)	Nekratkoročno odloženi prihodki
Stanje 31.12.2021	741.593
Oblikovanje	665
Poraba	-38.848
Stanje 31.12.2022	703.410

Tabela 40: Nekratkoročno odloženi prihodki

Nekratkoročno odloženi prihodki se nanašajo na prejeta nepovratna sredstva države za investicije.

3.5.24 Nekratkoročne finančne obveznosti in nekratkoročne obveznosti iz najemov

Upnik (EUR)	Saldo 1.1.2023	Prenos iz kratk. finan. obveznosti	Povečanja	Odplačila	Saldo 31.12.2023
Nekratkoročne finančne obveznosti do bank	3.175.076	213.808	0	0	3.388.884
Nekratkoročne finančne obveznosti do drugih	107.477	0	0	107.477	0
Nekratkoročne obveznosti iz najemov	0	0	152.585	0	152.585
Skupaj	3.282.553	213.808	152.585	107.477	3.541.469

Upnik (EUR)	Saldo 1.1.2022	Prenos iz kratk. finan. obvez.	Povečanja	Odplačila	Saldo 31.12.2022
Nekratkoročne finančne obveznosti do bank	4.216.500	641.424	0	400.000	3.175.076
Nekratkoročne obveznosti iz najemov	350.725	255.806	12.558	0	107.477
Skupaj	4.567.225	897.230	12.558	400.000	3.282.553

Tabela 41: Nekratkoročne finančne obveznosti in nekratkoročne obveznosti iz najemov

V družbi so vse nekratkoročne finančne obveznosti zavarovane s hipoteko. Družba ima nekratkoročno finančno obveznost do edinega ustanovitelja SDH iz naslova kredita, katerega stanje je na 31.12.2023 znašalo 3.388.884 EUR.

Med drugimi nekratkoročnimi obveznostmi iz najemov je družba pripoznala diskontirano sedanjo vrednost prihodnjih najemnin sredstev v najemu.

3.5.25 Kratkoročne finančne obveznosti in obveznosti iz najemov

Opis (EUR)	Saldo 1.1.2023	Prenos na dolg.fin.obv.	Povečanja	Zmanjšanja	Saldo 31.12.2023
Prejeti kratkoročni krediti od družb v skupini	4.857.572	0	18.086.234	18.053.061	4.890.744
Kratk. finančne obveznosti do bank	641.423	213.807	17.381	427.616	17.381
Kratkoročni del obveznosti iz najemov	53.080	0	36.876	53.080	36.876
Skupaj	5.552.075	213.807	18.140.491	18.533.757	4.945.001

Opis (EUR)	Saldo 1.1.2022	Prenos na dolg.fin.obv.	Povečanja	Odplačila	Saldo 31.12.2022
Prejeti kratkoročni krediti od družb v skupini	4.275.383	0	14.639.215	14.057.026	4.857.572
Kratk. finančne obveznosti do bank	527.616	824.598	0	710.791	641.423
Kratkoročni del drugih nekratk. finančnih obveznosti	0	0	0	0	0
Kratkoročni del obveznosti iz najemov	60.900	72.632	72.632	80.452	53.079
Skupaj	4.863.899	897.230	14.711.847	14.848.269	5.552.075

Tabela 42: Kratkoročne finančne obveznosti

Kratkoročne finančne obveznosti do družb v skupini niso zavarovane. Podjetje nima kratkoročnih obveznosti, ki bi bile zavarovane s stvarnim jamstvom ali zastavnimi pravicami.

3.5.26 Obveznosti do dobaviteljev

(v EUR)	2023	2022
Kratk.posl.obvez.do družb v skupini	187.135	199.398
Kratk.posl.obvez.do dobaviteljev	2.860.793	3.177.367
Skupaj	3.047.928	3.376.765

Tabela 43: Obveznosti do dobaviteljev

V družbi so obveznosti do dobaviteljev v primerjavi z letom 2022 zmanjšale za 9,8 odstotka predvsem zaradi zmanjšanja stroškov električne energije in splošnega znižanja cen krme v letu 2023.

3.5.27 Druge kratkoročne obveznosti

(v EUR)	2023	2022
Kratkoročne obveznosti do zaposlencev	148.419	113.648
Obveznosti do državnih in drugih institucij	77.403	85.286
Kratkoročno vnaprej vračunani stroški	507.210	12.699
Druge kratkoročne obveznosti	9.307	597.851
Skupaj	742.339	809.483

Tabela 44: Druge kratkoročne obveznosti

Obveznosti do zaposlenih in obveznosti do države iz naslova prispevkov in davkov se nanašajo na plače, obračunane za mesec december, izplačane pa v mesecu januarju 2024. Med obveznostmi do države in državnih institucij so prispevki in davki za decembrske plače.

Vnaprej vračunani stroški in odhodki so bili oblikovani za stroške v zvezi z zaposlenci v višini 73.496 EUR ter za druge vračunane stroške. Med kratkoročno vnaprej vračunanimi stroški se 368.655 EUR sredstev nanaša na vkalkulirane stroške kooperantskega pitanja (412.941 EUR v letu 2022).

3.5.28 Obveznosti za davek iz dobička

V letu 2023 je družba evidentirala obveznost za davek iz dobička v višini 25.691 EUR.

3.5.29 Pogojne obveznosti

Opis	2023	2022
Dana poročila	80.000	0
Skupaj	80.000	0

Podjetje nastopa kot porok pri kreditu hčerinskega podjetja Farme Ihan – MPR d.o.o., sklenjenega v mesecu januarju 2023 in zapadlostjo v mesecu februarju 2026.

3.5.30 Finančna tveganja in finančni instrumenti

Likvidnostno tveganje, kapitalska ustreznost in plačilna sposobnost

Likvidnostno tveganje je tveganje potencialnih finančnih izgub, zaradi neuskkljenih denarnih tokov, neustrezne kapitalske strukture, neuskkljene premoženjske bilance.

Likvidnostno tveganje je obvladovano z dnevnim spremljanjem terjatev in obveznosti po zapadlosti ter planiranjem denarnih odlivov. Upravljanje z denarnimi sredstvi je centralizirano, podprto s programsko

opremo za podporo dnevnu planiranju in načrtovanju denarnih tokov. Planiranje likvidnosti nam omogoča upravljanje morebitnih kratkoročnih presežkov ali primanjkljajev likvidnih sredstev.

Kratkoročno neuravnoteženost denarnih tokov uravnavamo z najemanjem kratkoročnih posojil pri družbah v skupini. Ob koncu leta je družba razpolagala z likvidnostno rezervo v višini 18.657 EUR, ki sestoji iz denarnih sredstev na računih pri poslovnih bankah v Sloveniji. Likvidnostna rezerva je namenjena kratkoročnemu uravnavanju denarnih tokov in pomembno znižuje likvidnostno tveganje družbe.

V tabeli prikazujemo likvidnostno rezervo na dan 31.12.:

Opis	2023	2022
Denar in denarni ustrezniki	18.657	44.893
Skupaj	18.657	44.893

Tabela 45: Likvidnostna rezerva

Servisiranje dolga za družbo se vrši centralizirano. V letu 2023 je družba znižala glavnice do bank za 427.616 tisoč EUR.

Na dan 31.12.2023	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	1 leto ali manj	1-2 leti	2-5 let	Več kot 5 let
Prejeti kratkoročni krediti od družb v skupini	4.908.125	4.908.125	4.908.125	0	0	0
Bančna posojila	3.388.884	3.388.884	17.381	641.424	2.730.079	0
Obveznosti do dobaviteljev	3.047.928	3.047.928	3.047.928	0	0	0
Druge kratkoročne obveznosti	742.339	742.339	742.339	0	0	0
Skupaj	12.087.276	12.087.276	8.715.773	641.424	2.730.079	0

Na dan 31.12.2022	Knjigovodska vrednost	Pogodbeni denarni tokovi	1 leto ali manj	1-2 leti	2-5 let	Več kot 5 let
Prejeti kratkoročni krediti od družb v skupini	4.857.572	4.857.572	4.857.572	0	0	0
Bančna posojila	3.816.500	3.816.500	641.424	641.424	1.924.271	609.381
Posojila do tretjih oseb	160.557	160.557	127.309	33.248	0	0
Obveznosti do dobaviteljev	3.376.765	3.376.765	3.376.765	0	0	0
Druge kratkoročne obveznosti	809.483	809.483	809.483	0	0	0
Skupaj	13.020.877	13.020.877	9.812.553	674.672	1.924.271	609.381

Tabela 46: Poslovne in finančne obveznosti s prikazom zapadlosti glavnice

Likvidnostno tveganje družbe je glede na redno poravnavanje obveznosti do finančnih upnikov in strukturo ročnosti finančnih obveznosti ocenjeno kot minimalno.

Tveganje spremembe obrestne mere

Družba ima pri financiranju poslovanja nizko obrestno tveganje, saj ima najet samo en kredit pri finančnih institucijah.

V spodnji tabeli so prikazani finančni prihodki in finančni odhodki. Finančni odhodki so v letu 2023 povečali zaradi večjih zaradi sklenjenega reprogramira dolgoročnega kredita.

Tudi obrestno tveganje iz naslova obveznosti do dobaviteljev je nizko, obresti iz tega naslova so dogovorjene in bistveno ne vplivajo na višino finančnih odhodkov.

Izpostavljenost tveganju spremembe obrestne mere primerjalno za leto 2023 in leto 2022 kot prikaz finančnih prihodkov in finančnih odhodkov iz naslova obresti je prikazan v spodnjih tabelah.

Finančni prihodki iz naslova obresti:

(v EUR)	2023	2022
Prihodki od obresti	136.243	61.681
Drugi finančni prihodki	1	1.198
Skupaj	136.244	62.879

(v EUR)	2023	2022
Odhodki od obresti	356.158	214.162
Odhodki od obresti iz najemov	12.215	12.258
Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	26.514	44.907
Finančni odhodki iz slabitve finančnih naložb	1.260.000	0
Skupaj	1.654.887	271.327

Tabela 47: Finančni prihodki in odhodki iz naslova obresti

3.5.31 Poštena vrednost

V tabeli prikazujemo pregled poštene in knjigovodske vrednosti finančnih sredstev ter obveznosti:

(EUR)	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost	Knjigovodska vrednost	Poštena vrednost
Terjatve do kupcev in druge terjatve	1.558.899	1.558.899	1.562.363	1.562.363
Denar in denarni ustrezniki	18.657	18.657	44.893	44.893
Nekratkoročne finančne obveznosti	3.388.884	3.388.884	3.175.077	3.175.077
Kratkoročne finančne obveznosti	4.908.125	4.908.125	5.498.996	5.498.996
Obveznosti do dobaviteljev	3.047.928	3.047.928	3.376.765	3.376.765
Druge obveznosti	768.030	768.030	809.483	809.483
Skupaj	13.690.523	13.690.523	14.467.577	14.467.577

Tabela 48: Poštene in knjigovodske vrednosti finančnih sredstev ter obveznosti

Tabela prikazuje metodo vrednotenja finančnih sredstev ter obveznosti, ki se evidentirajo po poštenu vrednosti.

(v EUR)	Raven 1	Raven 2	Raven 3
Terjatve do kupcev in druge terjatve			1.558.899
Denar in denarni ustrezniki			18.657
Nekratkoročne finančne obveznosti			3.388.884
Kratkoročne finančne obveznosti			4.908.125
Obveznosti do dobaviteljev			3.047.928
Druge obveznosti			768.030

Tabela 49: Metoda vrednotenja finančnih sredstev ter obveznosti

Ravni so sledeče:

- Raven 1: vrednost na podlagi povprečne nabavne vrednosti in proizvodjalnih stroškov
- Raven 2: direktno in indirektno vrednotenje sredstev ali obveznosti
- Raven 3: podatki o vrednosti sredstev ali obveznosti, ki ne temeljijo na osnovi aktivnega trga

3.5.32 Prejemki članov posloводства, drugih delavcev družbe, zaposlenih na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, in članov nadzornega sveta

V skladu z 69. členom ZGD-1 je družba dolžna razkriti znesek vseh prejemkov, ki so jih za opravljanje nalog v družbi v poslovnem letu prejeli člani posloводства, drugi delavci družbe, zaposleni na podlagi pogodbe, za katero ne velja tarifni del kolektivne pogodbe, in člani nadzornega sveta. Družba je navedenim skupinam oseb izplačale naslednje bruto osebne prejemke:

Funkcija	Fiksni prejemki	Variabilni del	Bonitete	Odpravnine, jubilejne nagrade	Drugi prejemki	Skupaj
Uprava	88.657	10.282	3.716	24.044	2.821	129.519
Zaposleni z individualno pogodbo	371.639	25.478	6.725	13.371	31.808	449.022

Tabela 50: Izplačila BOD po funkcijah

Družba ima do delavcev z individualnimi pogodbami in do uprave na dan 31.12.2023 samo obveznosti v višini decembrske plače.

Članom nadzornega sveta in revizijske komisije je družba izplačala naslednje bruto prejemke:

Funkcija	Sejnina	Nagrada	Povračila stroškov	Skupaj
Predsednik nadzornega sveta do 21.2.2023	167	3.594	86	3.847
Član nadzornega sveta in revizijske komisije do 21.2.2023	430	3.526	112	4.069
Član nadzornega sveta do 21.2.2023	715	1.787	199	2.700
Član nadzornega sveta in revizijske komisije do 21.2.2023	495	2.415	85	2.995
Predsednik nadzornega sveta od 21.2.2023 dalje	2.379	11.981	118	14.479
Član nadzornega sveta od 21.2.2023 dalje	1.980	9.079	727	11.786
Član nadzornega sveta in predsednik revizijske komisije od 21.2.2023 dalje	2.948	12.381	207	15.536
Član nadzornega sveta in revizijske komisije od 21.2.2023 dalje	2.904	10.317	128	13.349
Član revizijske komisije	1.188	2.423	39	3.650
Skupaj sejnine	13.206	57.504	1.701	72.411

Tabela 51: Izplačila članom Nadzornega sveta in revizijske komisije

Na dan 31.12.2023 ima družba do članov nadzornega sveta in revizijske komisije odprte obveznosti iz naslova sejin za mesec december 2023. Družba tem skupinam oseb v letu 2023 ni odobrila nobenih poroštev za poplačilo obveznosti.

3.5.33 Posli s povezanimi osebami

Posli s povezanimi družbami skupine Farme Ihan

V skladu z 69. člena ZGD-1 mora družba poročati o transakcijah s povezanimi osebami kot so opredeljena v mednarodnih standardih računovodskega poročanja. Glede na objavljen seznam povezanih družb edinega lastnika SDH, d.d. je družba Farme Ihan – KPM opravila za 6.409 EUR poslov z gospodarskimi družbami¹⁴, v katerih ima SDH, d.d. večinski delež ali prevladujoč vpliv ter za 129.550 EUR poslov s pravnimi osebami¹⁵, ki delujejo z Republiko Slovenijo in / ali SDH, d.d. usklajeno po ZPre-1.

Družba Farme Ihan – KPM je s povezanimi družbami v Skupni Farme Ihan¹⁶ opravila naslednji obseg prodaj in nabav:

Prodaja družbam v skupini:

(v EUR)	Proizvodi, storitve, ostalo	Material in trgovsko blago	Ostali prihodki
Farme Ihan - MPR d.o.o.	65.784	0	63.442
GO-KO d.o.o.	52.635	1.015.310	136.244
VOA d.o.o.	19.888	0	2.760
MESO KAMNIK d.d.	12.852.074	0	0
Skupaj prodaja	12.990.381	1.015.310	202.446

Nabava pri družbah v skupini:

(v EUR)	Material in trgovsko blago	Storitve	Ostali odhodki
Farme Ihan - MPR d.o.o.	0	46	112.778
GO-KO d.o.o.	64.912	276.005	0
VOA d.o.o.	0	1.210.829	7.118
MESO KAMNIK d.d.	675.862	71.525	111.767
Skupaj nabava	740.774	1.558.405	231.663

Tabela 52: Prodaja in nabava pri družbah v skupini Farme Ihan

V tabeli predstavljamo stanje terjatev in obveznosti do družb v skupini:

¹⁴ SDH d.d. kot edini lastnik matične družbe skupine Farme Ihan – KPM je na svojih spletnih straneh www.sdh.si objavil Seznam družb, v katerih ima SDH neposredno ali posredno posamično ali skupaj, večinski delež vpisanega kapitala, večino glasovalnih pravic ali pravico imenovati ali odpoklicati večino članov posloводства ali nadzornega sveta. Pri tem je med drugim treba upoštevati, da SDH v skladu s prvim odstavkom 19. člena ZSDH-1 izvršuje glasovalne pravice tudi za Republiko Slovenijo in to po lastni presoji, zato se mu prištevajo tudi te pravice.

¹⁵ SDH, d.d. kot edini lastnik matične družbe skupine Farme Ihan – KPM je na svojih spletnih straneh www.sdh.si objavil Seznam družb za potrebe poročanja po 14. točki 3. odst. 69. člena ZGD-1 na dan 31. 12. 2023.

¹⁶ Skupino Farme Ihan sestavljajo družbe, ki so predstavljene v poglavju 1.2.4 Predstavitev skupine Farme Ihan

Terjatve do družb v skupini:

(v EUR)	terjatve	dani krediti	kratk. poslovne terjatve	Skupaj
Farme Ihan - MPR d.o.o.	10.322	0	17.966	28.288
GO-KO d.o.o.	142.883	872.776	8.082	1.023.741
VOA d.o.o.	3.134	0	2.049	5.183
MESO KAMNIK d.d.	1.079.925	0	33.306	1.113.231
Skupaj terjatve	1.236.265	872.776	61.403	2.170.443

Obveznosti do družb v skupini:

(v EUR)	obveznosti	prejeti krediti	kratk. poslovne obveznosti	Skupaj
Farme Ihan - MPR d.o.o.	11.232	2.291.301	0	2.302.533
GO-KO d.o.o.	29.455	0	27.636	57.091
VOA d.o.o.	104.404	185.039	6.060	295.503
MESO KAMNIK d.d.	42.125	2.392.955	0	2.435.079
Skupaj obveznosti	187.216	4.869.295	33.696	5.090.207

Tabela 53: Terjatve in obveznosti do družb v skupini

3.5.34 Pojasnilo o popravkih Izkaza finančnega položaja, Izkaza poslovnega izida in Izkaza denarnih tokov

V skladu z MRS 41 - Kmetijstvo je državno podporo potrebno pripoznati kot prihodek, kadar in zgolj kadar postane državna podpora izterljiva (MRS 41, točka 34: Brezpogojno državno podporo, ki se nanaša na biološko sredstvo, izmerjeno po pošteni vrednosti, zmanjšani za ocenjene stroške v trenutku prodaje, je treba pripoznati kot prihodek, kadar in zgolj kadar postane državna podpora izterljiva).

Tako se lahko v posameznem letu pripoznajo prihodki in terjatev, ko družba pridobi Odločbo, iz katere izhaja, da so izpolnjeni pogoji v zvezi s prejeto podporo, in ne prej. To napako smo v letu 2023 popravili za nazaj, da izkazi prikazujejo pravilno vrednost sredstev in obveznosti do virov sredstev. Popravili smo vrednost drugih terjatev na dan 1.1.2022, 31.12.2022 in AČR na dan 31.12.2023. Prav tako smo ustrezno poknjžili prenesene čiste izgube in kapital.

MRS 8 – Računovodske usmeritve, spremembe računovodskih ocen in napake se obravnavajo v 6. poglavju Napake odprava bistvene napake iz preteklih obdobjih za nazaj in sicer mora podjetje popraviti bistvene napake iz preteklih obdobjih za nazaj, in sicer v prvem kompletu računovodskih izkazov, ki bodo odobreni za objavo po odkritju napak. Napake bo podjetje popravilo s:

(a) preračunanjem primerjalnih zneskov iz predstavljenega preteklega obdobja ali preteklih obdobjih, v katerih so se napake pojavile, ali

(b) preračunanjem začetnih saldov sredstev, obveznosti in lastniškega kapitala za prvo predstavljeno preteklo obdobje, če se je napaka pojavila pred prvim predstavljenim preteklim obdobjem.

V spodnji tabeli prikazujemo učinke na Izkaz finančnega položaja in Izkaz poslovnega izida za posamezna obdobja:

SREDSTVA	01.01.2022
zmanjšanje drugih kratkoročnih sredstev	558.377

KAPITAL IN OBVEZNOSTI	01.01.2022
Povečanje prenesene izgube iz preteklih let	558.377

SREDSTVA	31.12.2022
zmanjšanje drugih kratkoročnih sredstev	97.131

KAPITAL IN OBVEZNOSTI	31.12.2022
Zmanjšanje poslovnega izida poslovnega leta	97.131

Vpliv na IPI 2022	1.1.2022-31.12.2022
Povečanje poslovnega izida poslovnega leta	97.131

Tabela 54: Popravek napake iz preteklih let

V letu 2023 so se v Izkazu finančnega položaja na dan 31.12.2022 ločeno izkazala nekratkoročna sredstva v najemu ter nekratkoročne in kratkoročne obveznosti za najeme.

Izkaz denarnih tokov za leto 2022 je bil popravljen zaradi izločitve nedenarnih tokov iz financiranja in naložbenja. Družba odplačila in najeme posojil do družb v skupini poravnava z medsebojnimi kratkoročnimi poslovnimi terjatvami in kratkoročnimi obveznostmi do družb v skupini.

3.5.35 Dogodki po datumu bilance stanja

Pomembnejših dogodkov po datumu bilance, ki bi vplivali na prikazane računovodske rezultate leta 2023, ne beležimo.

3.5.36 Predpostavka o delujočem podjetju

Družba FARME IHAN – KPM d.o.o. je matično podjetje v skupini. Upravljanje z denarnimi sredstvi je centralizirano, podprto s programsko opremo za podporo dnevemu planiranju in načrtovanju denarnih tokov. V Izkazu finančnega položaja na dan 31.12.2023 kratkoročne obveznosti v višini 8.760.959 EUR (v letu 2022 v višini 9.738.323 EUR) presegajo kratkoročna sredstva v višini 4.300.990 EUR (v letu 2022 v višini 4.557.822 EUR) za 4.459.969 EUR (v letu 2022 za 5.180.501 EUR), kar je skoraj v celoti posledica kratkoročnih finančnih obveznosti v skupini. Vsa posojila v skupini so regulirana s posojilni pogodbami. V letu 2024 smo pridobili nov namenski dolgoročni vir financiranja za financiranje obratnega kapitala in s tem podprli nadaljnjo rast poslovanja podjetja.

V letu 2023 izkazana izguba poslovnega leta je v celoti posledica slabitve vrednosti naložbe v odvisno družbo GOKO v višini 1.260.000 EUR. Brez upoštevanja slabitve bi družba FARME IHAN – KPM v letu 2023 izkazovala pozitiven rezultat poslovanja.

V letu 2023 je družba iz poslovanja ustvarila 1.256.997 EUR dobička (EBIT). Tudi v letu 2024 se dobro poslovanje družbe nadaljuje, v obdobju jan – maj je realizirala 520.386 EUR rezultata iz poslovanja

(EBIT) ter 357.845 EUR dobička pred obdavčitvijo, kar potrjuje, da ima podjetje dobro osnovo za stabilno poslovanje v prihodnje.

3.5.37 Razmerje z revizorjem

Za leto 2023 znaša pogodbeno vrednost za opravljeno revizijo računovodskih izkazov družbe 16.970 EUR in revizijo konsolidiranih izkazov skupine 6.750 EUR. Pregled Poročila o odnosih s povezanimi družbami je ovrednoten na 900 EUR. Drugih pomembnih storitev poleg revidiranja revizorji niso opravljali.

3.5.38 Potencialne obveznosti

Družba nima potencialnih obveznosti, ki ne bi bile ustrezno zajete v izkazu finančnega položaja na dan 31.12.2023.

3.5.39 Izjava posloводства

Posloводство potrjuje računovodske izkaze družbe Farme Ihan - KPM d. o. o. za leto, končano na dan 31. 12. 2023.

Posloводство potrjuje, da so bile pri izdelavi računovodskih izkazov za leto 2023 dosledno uporabljene ustrezne računovodske usmeritve, da so bile računovodske ocene izdelane po načelu previdnosti in dobrega gospodarjenja in da poslovno in računovodsko poročilo predstavljata resnično in pošteno sliko premoženjskega stanja družbe, razvoja in izidov poslovanja družbe ter njenega finančnega poslovanja, vključno z opisom bistvenih tveganj, ki jim je družba Farme Ihan - KPM kot celota izpostavljena.

Posloводство je odgovorno tudi za ustrezno vodenje računovodstva, za sprejem ustreznih ukrepov za zavarovanje premoženja in drugih sredstev ter potrjuje, da so računovodski izkazi s pojasnili izdelani na podlagi predpostavke o nadaljnjem poslovanju družbe ter v skladu z veljavno zakonodajo in Mednarodnimi računovodskimi standardi.

Kamnik, 19.07.2024

Direktor družbe

Matej Resnik

4. Poročilo neodvisnega revizorja

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA
družbeniku družbe FARME IHAN - KPM d.o.o.

POROČILO O REVIZIJI LOČENIH RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

Mnenje

Revidirali smo ločene računovodske izkaze gospodarske družbe FARME IHAN - KPM d.o.o. (»Družba«), ki vključujejo ločen izkaz finančnega položaja na dan 31. decembra 2023 ter ločen izkaz poslovnega izida, ločen izkaz drugega vseobsegajočega donosa, ločen izkaz sprememb lastniškega kapitala in ločen izkaz denarnih tokov za tedaj končano leto in pojasnila k ločenim računovodskim izkazom, vključno s pomembnimi informacijami o računovodskih usmeritvah.

Po našem mnenju priloženi ločeni računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih pošteno predstavljajo finančni položaj Družbe na dan 31. decembra 2023 ter njeno finančno uspešnost in denarne tokove za tedaj končano leto v skladu z Mednarodnimi standardi računovodskega poročanja, kot jih je sprejela Evropska unija (»MSRP kot jih je sprejela EU«).

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR) in Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. aprila 2014 o posebnih zadevah v zvezi z obvezno revizijo subjektov javnega interesa (Uredba). Naše odgovornosti na podlagi teh pravil so opisane v tem poročilu v odstavku *Revizorjeva odgovornost za revizijo ločenih računovodskih izkazov*. V skladu s Mednarodnim kodeksom etike za računovodske strokovnjake (vključno z Mednarodnimi standardi neodvisnosti), ki ga je izdal Odbor za Mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (»Kodeks IESBA«) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od Družbe in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše mnenje.

Poudarjanje zadeve

Opozarjamo na navedbe v točki 3.5.36 v Letnem poročilu, ki se nanaša na predpostavko delujočega podjetja. Kot izhaja iz ločenih računovodskih izkazov za leto, ki se je končalo 31. decembra 2023, je Družba ustvarila izgubo v višini 287 tisoč EUR, v letu 2022 v višini 697 tisoč EUR. Na dan 31.12.2023 kratkoročne obveznosti presegajo kratkoročna sredstva za 4.460 tisoč EUR (v letu 2022 za 5.181 tisoč EUR), kar nakazuje na težave s kratkoročno plačilno sposobnostjo. Naše mnenje ni prilagojeno zaradi te zadeve.

Ključne revizijske zadeve

Ključne revizijske zadeve so tiste, ki so po naši strokovni presoji najpomembnejše pri reviziji ločenih računovodskih izkazov za tekoče poslovno leto. Te zadeve so bile obravnavane v okviru revizije ločenih računovodskih izkazov kot celote in pri oblikovanju našega mnenja o njih in ne podajamo ločenega mnenja o teh zadevah.

Merjenje poštenih vrednosti bioloških sredstev

Ključna revizijska zadeva

Dolgoročna biološka sredstva - osnovna čreda znaša na dan 31.12.2023 620.788 EUR (2022 znaša 556.929 EUR)
Kratkoročna biološka sredstva - obratna čreda znaša na dan 31.12.2023 2.077.211 EUR (2022 znaša 2.308.646 EUR)

Biološka sredstva so merjena po pošteni vrednosti zmanjšani za stroške prodajanja. Razlika med

Revizijski pristop v zvezi z zadevo

Naši revizijski postopki so med drugim vključevali:

- Presojanje usmeritve Družbe v zvezi s ugotavljanjem poštenih vrednosti bioloških sredstev, vključno s presojo, ali je usmeritev skladna z relevantnimi standardi računovodskega poročanja - MRS 41.

- Na osnovi pregleda evidenc ter izračunov poštene

pošteno vrednostjo zmanjšano za stroške prodajanja in proizvodnimi stroški bioloških sredstev v stanju, je prilagoditev na pošteno vrednost in je priznana v poslovnem izidu.

Družba je tržno ceno za prašiče definirala kot borzno ceno AMA (Avstrijska borzna cena prašičev pitancev) na dan 31.12.2023 korigirano za stroške prodajanja ter zaradi neenakomernih tež.

Sklicujemo se na ločene računovodske izkaze in sicer 3.3.4 Osnovna čreda in 3.3.10 Obratna čreda (poglavje 3.3 Pomembne računovodske usmeritve), 3.4.2 Biološka sredstva (poglavje 3.4 Določanje poštene vrednosti) ter 3.5.11 Osnovna čreda in 3.5.16 Obratna čreda (poglavje 3.5 Pojasnila k ločenim računovodskim izkazom) Računovodskega poročila.

Prihodki iz pogodb s kupci

Ključna revizijska zadeva

Prihodki iz pogodb s kupci so za leto 2023 znašali 17.574.023 EUR (2022: 14.183.903 EUR).

Prihodki od prodaje so eden glavnih pokazateljev uspešnosti poslovanja družbe. Zaradi njihove pomembnosti, kot tudi tveganja v zvezi z ustreznostjo in popolnostjo evidentiranja prihodkov ter skladnostjo s ceniki, smo to področje opredelili kot ključno revizijsko zadevo.

Sklicujemo se na računovodske izkaze in sicer Pojasnilo 3.3.14 Prihodki iz pogodb s kupci (poglavje 3.3 Pomembne računovodske usmeritve) in 3.5.1 Prihodki iz pogodb s kupci (poglavje 3.5 Pojasnila k računovodskim izkazom) Računovodskega poročila.

vrednosti bioloških sredstev smo:

- presojali, ali je Družba uporabila objavljeno tržno ceno na zadnji dan poročanja;
 - presojali ali je Družba ustrezno ovrednotila stroške prodajanja;
 - presojali ali je Družba ustrezno opravila korekcije tržne vrednosti bioloških sredstev na podlagi internih pravil;
 - pregledovali ročne knjižbe v dnevnikih knjiženja s poudarkom na nenavadnih in popravljalnih vnosih na kontih zaloga obratne črede med letom in po datumu bilance stanja.
- Pregledali smo razkritja in njihovo skladnost z zahtevami MSRP, kot jih je sprejela EU.

Revizijski pristop v zvezi z zadevo

Naši revizijski postopki so med drugim vključevali:

- Preizkušanje zasnove, implementacije in učinkovitosti kontrol v procesu priznavanja prihodkov na osnovi sklenjenih pogodb s kupci.
 - Presojanje usmeritve družbe v zvezi s priznavanjem prihodkov, vključno s presojo, ali je usmeritev skladna z relevantnimi standardi računovodskega poročanja.
 - Na osnovi pregleda vzorca pogodb ter računov smo med drugim:
 - preverili točnost priznavanja prihodkov ter priznavanje v ustreznem obdobju na osnovi podporne dokumentacije vzorca;
 - preverjali priznavanje vrednosti prodanih poslovnih učinkov ter spremembo vrednosti zaloga v povezavi s prihodki;
 - pregledovali ročne knjižbe v dnevniku knjiženja s poudarkom na nenavadnih in popravljalnih vnosih na kontih prihodkov med letom in po datumu bilance stanja.
- Pregledali smo razkritja in njihovo skladnost z zahtevami MSRP, kot jih je sprejela EU.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila Družbe, vendar ne vključujejo ločenih računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih. Druge informacije smo pridobili pred datumom revizorjevega poročila razen poročila nadzornega sveta, ki bo na voljo pozneje.

Naše mnenje o ločenih računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo ločenih računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi ali so druge informacije pomembno neskladne z ločenimi računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembno napačna navedba drugih informacij, ki smo jih prejeli pred izdajo našega poročila, moramo o takih okoliščinah poročati.

V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi ločenimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja Družbe in njenega okolja, ki smo ju pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovili bistveno napačnih navedb.

Odgovornost poslovodstva in nadzornega sveta za ločene računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh ločenih računovodskih izkazov v skladu z MSRP kot jih je sprejela EU in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo ločenih računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi ločenih računovodskih izkazov Družbe odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče podjetje, razkritje zadev, povezanih z delujočim podjetjem in uporabo predpostavke delujočega podjetja kot podlago za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo podjetje likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Nadzorni svet je odgovoren za nadzorovanje postopka računovodskega poročanja Družbe.

Revizorjeva odgovornost za revizijo ločenih računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so ločeni računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR-ji in Uredbo, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh ločenih računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR-ji uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v ločenih računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobimo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bi odkrili pomembno napačne navedbe, ki je posledica prevare, je višje kot tveganje, ki je posledica napake, saj prevara lahko vključuje skrivno dogovarjanje, ponarejanje, namerne opustitve, napačne predstavitve ali izogibanje notranjim kontrolam;
- pridobimo razumevanje notranjih kontrol, pomembnih za revizijo, z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenje o učinkovitosti notranjih kontrol družbe;
- ovrednotimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen

- ter z njimi povezanih razkritij, ki jih je pripravilo poslovodstvo;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče podjetje, sprejememo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega podjetja, kot podlage računovodenja. Če sprejememo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrežna razkritja v ločenih računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar pa kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje družbe kot delujočega podjetja;
- ovrednotimo celotno predstavitev, strukturo in vsebino ločenih računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali ločenih računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev.

Z Revizijsko komisijo in nadzornim svetom med drugim razpravljamo o načrtovanem obsegu in časovnem načrtu revidiranja in bistvenih revizijskih ugotovitvah vključno z bistvenimi pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih ugotovili med revizijo.

Revizijski komisiji in nadzornemu svetu tudi zagotovimo izjavo, da smo izpolnili ustrezne etične zahteve glede neodvisnosti z njimi razpravljamo o vseh razmerjih in drugih zahtevah, za katere se lahko upravičeno domneva, da vplivajo na našo neodvisnost, in kadar je to primerno, o ukrepih, sprejetih za odpravo nevarnosti ali uporabljenih varovalih.

Izmed vseh zadev, o katerih smo razpravljali z revizijsko komisijo in nadzornim svetom, določimo tiste zadeve, ki so bile pri reviziji ločenih računovodskih izkazov v tekočem obdobju najpomembnejše in so zato ključne revizijske zadeve. Te zadeve opišemo v revizorjevem poročilu, razen če zakon ali predpis preperečujeta javno razkritje teh zadev, ali kadar se v izjemno redkih okoliščinah odločimo, da zadev ne sporočimo v poročilu, ker utemeljeno pričakujemo, da bi bile škodljive posledice takega ravnanja večje od javne koristi takšnega sporočanja.

POROČILO O DRUGIH ZAKONSKIH IN REGULATORNIH ZAHTEVAH

Druge zahteve v zvezi z vsebino revizorjevega poročila v skladu z Uredbo (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta (Uredba EU št. 537/2014)

V skladu s členom 10(2) Uredbe (EU) št. 537/2014 Evropskega parlamenta in Sveta v našem poročilu neodvisnega revizorja navajamo naslednje informacije, ki so zahtevane poleg zahtev mednarodnih standardov revidiranja:

Potrdilo revizijski komisiji

Potrjujemo, da je revizorjevo mnenje, vključeno v to revizorjevo poročilo, skladno z dodatnim poročilom revizijski komisiji.

Prepovedane storitve

Potrjujemo, da za družbo FARME IHAN - KPM d.o.o. nismo izvajali storitev iz prvega odstavka 5. člena Uredbe 537/2014, revizijska družba pa je izpolnjevala zahteve po neodvisnosti pri revidiranju.

Druge storitve revizijske družbe

Revizijska družba za družbo FARME IHAN - KPM in njene odvisne družbe poleg revidiranja ločenih računovodskih izkazov ni opravljala nobenih drugih storitev, razen tistih, ki so razkrite v letnem poročilu.

Imenovanje revizorja, trajanje posla in odgovorni pooblaščen revizor

Predsednik nadzornega sveta je pogodbo o revidiranju podpisal dne 26. septembra 2022. Pogodba je sklenjena za obdobje 3 let. Obvezno revizijo ločenih računovodskih izkazov družbe opravljamo že nepretrgoma od dne 20. oktobra 2017.

V imenu revizijske družbe BDO Revizija d.o.o. je za opravljeno revizijo odgovorna pooblaščen revizorka Jasmina Mandžuka

Ljubljana, 19. julij 2024

BDO Revizija d.o.o.
Cesta v Mestni log 1, Ljubljana

Jasmina Mandžuka,
pooblaščenka revizorka

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'Jasmina Mandžuka'. The signature is stylized and fluid, with a large loop at the beginning and a long, sweeping tail.

